

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

Τεύχος 119 • Τιμή τεύχους: 3,5€

Επισκόπου Ναζιανζού, π. Θεοδώρητου:

«Οι τρεις προκλήσεις της ζωής μας»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ με τον Αρχιμ. π. Αμβρόσιο Γκουρβέλο:

«Τι να τα κάνουμε τα ωραία λόγια,

αν ο τάφος είναι το τέρμα, η κατάληξη όλων;»

Οι επτά φράσεις του Κυρίου επάνω στο Σταυρό

Ραδιοκαταγραφές

για νέους ακροατές που
δεν παραμένουν θεατές

Συνεντεύξεις

Ρεπορτάζ

Απόψεις

Γκάλοπ

...η ραδιοφωνική
συντροφιά της Χ.Φ.Ε.
καταγράφει
την επικαιρότητα!

Κάθε Σάββατο, 7-7.30μμ,
στους 91,2 fm της
Πειραικής Εκκλησίας!

...εδώ η φωνή μας
ακούγεται δυνατά!

www.xfe.gr

σταθερά στο μέλλον

Αναζητήστε μας και στο facebook:
"Χριστιανική Φοιτητική Ένωση"

επικοινωνία
xfe@xfe.gr

ηλεκτρονικές
εγγραφές στην

ΠΑΡΕΜΒΥΛΗ

ΣΠΑΡΑΓΜΑΤΑ ΟΥΡΑΝΟΥ

Ο Θεός κατεβαίνει ο Ίδιος στο χαμηλότερο σημείο, ακόμα και μέσα στις λάσπες, για να σου χαμογελάσει, να τρυπήσει τους φόβους σου και να σε λυτρώσει απ' τα σκοτάδια σου.

Φωτογραφία: Π.Φ.

Σέρνοντας τα βήματά του αργά, υπό το βάρος της περιδίνησης σκέψεων και λογισμών, στο ξεκίνημα «άλλης μιας συνηθισμένης μέρας σαν όλες τις άλλες» το βλέμμα του κυλίστηκε σε μια λακκούβα με βρόχινα νερά. Στο μυαλό του ήρθε μια κουβέντα που είχε ακούσει για τη βροχή: «τα δάκρυα του αδελφού που στεναχώρησα...». Κι αυτήν όμως διέκοψε η θέα ενός σπαράγγματος ουρανού που επέμενε πεισματικά να καθρεφτίζεται αποκαλυπτικά στο έδαφος.

«Μας καταδιώκει ο ουρανός. Ακόμα και στα νερά που το χώμα μετέτρεψε σε λάσπη. Κοίτα να δεις... Ο ήλιος απλώνει τις ακτίνες του χωρίς να λερώνονται», σκέφτηκε. Αισθάνθηκε μια χαραμάδα να ανοίγει και να διαλύει τη σκοτεινιά που είχε πέσει στην ψυχή του. Σαν ένα σκουντημα, μια υπενθύμιση πως ο Θεός, ακόμα κι όταν δεν σηκώνεις το κεφάλι να Τον δεις, ακόμα κι όταν η θλίψη πάει να κυκλώσει την καρδιά σου, ακόμα κι όταν οι επιλογές σου σε κάνουν να κατεβάσεις το κεφάλι με απογοήτευση, κατεβαίνει ο Ίδιος στο χαμηλότερο σημείο, ακόμα και μέσα στις λάσπες, για να σου χαμογελάσει, να τρυπήσει τους φόβους σου και να σε λυτρώσει απ' τα σκοτάδια σου.

Κι ίσως και η βροχή που του 'χε χαλάσει το πρόγραμμα μέχρι τώρα να μην ήταν παρά το απαραίτητο «εμπόδιο» για να βρει αυτή την ευκαιρία περιουλογής, μια αναγκαία συνθήκη για να γεμίσει με νερό το σημείο απ' το οποίο περνούσε συχνά, ώστε να καθρεφτιστεί εκεί ο ουρανός που τόσο απέφυγε τελευταία, να τον τυφλώσει η αντανάκλαση του ήλιου.

Σήκωσε το βλέμμα από το είδωλο στον ήλιο που πιο πριν κρατούσαν στην αγκαλιά τους τα σύννεφα.

Μη μπορώντας να αντέξει στη θέα δάκρυσε.

Τα μάτια του καθάρισαν.

Η καρδιά του γλύκανε από τη θέα της «αυτονόητης» φύσης που τον περιέβαλε, την σκέψη των «αυτονόητων» αγαπημένων ανθρώπων που τον περίμεναν, την αίσθηση της «αυτονόητης» υγείας του...

Η ένταση έφυγε.

Σκίασε με το χέρι του το βλέμμα, χαμογέλασε και ευχαρίστησε το Θεό για το θαύμα της νέας ημέρας που του χάρισε.

H Σιμαζή

Ιδιοκτήτης: Χριστιανική Φοιτητική Ένωση
Ορθόδοξο Χριστιανικό Σωματείο

Καρύτση 14 - 105 61 Αθήνα, Τηλ. - Fax: 210 32.37.154

www.xfe.gr • e-mail: xfe@xfe.gr

www.paremboli.gr • paremboli@xfe.gr

Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή.

Η Σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα να μη δημοσιεύει

ή να συντέμνει τα κείμενα κατά την κρίση της

Εκδότης - Υπεύθυνος κατά νόμο: Παναγιώτης Τσιόγρης

Διευθυντής Σύνταξης: Αγγελική Καλκάνη

Συντακτική επιτροπή: Αναστασία Μπιστόνη, Μαρία Γούλα, Κλεάνθης Νιζάμης

Συντάκτες:

Διονυσία Αραβοπούλου, Αλέξης Βλάχος, Μαρία Γούλα, Ελισάβετ Κομνηνού, Γιάννης Μπέκος, Βασιλική Μπέκου, Σοφία Μπουγά, Μαριαλένα Μωραΐτου, Μνάν Νάϊδος, Κλεάνθης Νιζάμης, Μαρία Παπαδημητρίου, Μόνικα Παππά, Φιλοθέη Παππά, Γιώργος Πράρας, Ανδρμάχη Στούμπου, Ευτυχία Στούμπου, Πηνελόπη Τερζάκη, Δήμητρα Τζόφα, Φωτεινή Τερζάκη, Κώστας Τιφκιστής, Αθηνά Χαραλάμπους, Νίκος Τριαντόπουλος, Ελισάβετ Αντωνιάδου, Ιωάννα Κυριακούλη, Αλέξανδρος Γκανάς, Χρυσούλα Τιφκιστή

Υπεύθ. Μην/ωσος: Διονυσία Μαγούλη, Γιώργος Πράρας

Δήμητρα Τζόφα

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Καλλιόπη Βγόντζα, Κυριάκος Παπαδόπουλος

Φωτογραφική επιμέλεια: Αλέξανδρος Παλαιός, Βασίλης Λόντος, Γιάννης Σταυριανός

Δημιουργικό - Παραγωγή:

«Λυχνία Α.Ε.», Υιοί Θ. Βγόντζα

Ανδραβίδας 7, Χαμόμυλο Αχαρνών, Τηλ. 210 34.10.436, www.lychnia.com

Τιμή τεύχους: 3,5€

Συνδρομή Εξωτερικού: 20€ • Συνδρομή Εσωτερικού: 12€

Αριθμός άδειας: 868 • Κωδικός: 015475.

Η φωτογραφία του εξωφύλλου είναι του Βασίλη Λόντου, τον οποίο και ευχαριστούμε θερμά.

Οι απόψεις που διατυπώνονται στα άρθρα, τις συνεντεύξεις και τις λοιπές δημοσιεύσεις δεν απηχούν κατ' ανάγκη και απόψεις της Συντακτικής Επιτροπής.

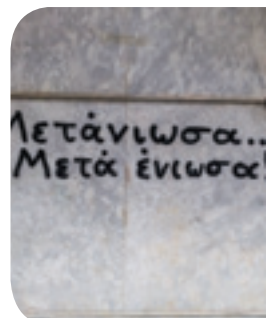
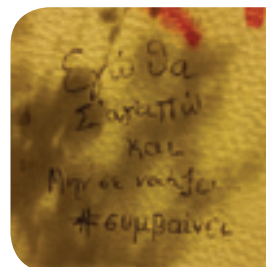
ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

- **Μην ξεχνάτε να ανανεώνετε εγκαίρως τη συνδρομή σας. Στην ετικέτα του πλαστικού φακέλου αναγράφεται η ημερομηνία λήξης της συνδρομής, π.χ. εάν γράφει 31/12/2013 σημαίνει ότι οφείλεται η συνδρομή των ετών 2014, 2015, 2016.**
- Η ανανέωση της συνδρομής μπορεί να γίνει με τέσσερις τρόπους:
 - α) στα γραφεία της Χ.Φ.Ε στην Αθήνα, οδός Καρύτση 14 (4ος όροφος) Θεσσαλονίκη (Αγ. Σοφίας 41) Πάτρα (Παντανάσσης 61) Λάρισα (Παπακυριαζή 30) Πειραιάς (Πραξιτέλους 137B).
 - β) στα βιβλιοπωλεία «ΖΩΗ»: Αθήνα (Καρύτση 14), Θεσσαλονίκη, Λάρισα
 - γ) με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση του περιοδικού (Καρύτση 14 Τ.Κ. 105 61 Αθήνα)
 - δ) ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, στην ιστοσελίδα: www.xfe.gr

Περιεχόμενα

ΟΚΤ.-ΝΟΕΜ.-ΔΕΚ. 2016 | Έτος ΚΗ' | Τεύχος: 119

- 1 Σπαράγματα ουρανού
- 2 Περιεχόμενα
- 3 Συζητώντας για την Ανάσταση του Χριστού
- 7 Οι τρεις προκλήσεις της ζωής μας (Επίσκοπος Θεοδώρητος)
- 12 Οι επτά φράσεις του Κυρίου επάνω στον Σταυρό
- 15 Στου δειλινού την άκρη δε βλέπεις όνειρα
- 18 Μια κινηματογραφική περιήγηση στη γενιά των χαμένων(;) ονείρων
- 20 Το εμπόδιο του φράχτη θρίαμβος της τριανταφυλλιάς
- 22 Εγώ θα Σ' αγαπώ και Μη σε νοιάζει
- 24 Αποφασιστική αλλαγή κατεύθυνσης
- 26 Χριστός Ανέστη Χαρά μου...
- 28 Μετάνιωσα... Μετά ένιωσα!
- 30 Πού ανήκω; Χριστιανοί νέοι και σύγχρονη κοινωνία
- 32 Κάνε άλμα πιο γρήγορο από τη φθορά
- 34 Νόστος
- 36 Αγώνας για την ιδιωτικότητα
- 38 Πώς μια στεγνή καρδιά χωρίς αγάπη να κυλά, να χτυπάει πάντα πιο αργά
- 40 Συμβαίνουν
- 42 Θέματα Πνευματικής Ζωής
- 43 Η φωνή των Πατέρων
- 44 Δραστηριότητες
- 46 Έντεχνος

Γενικά για θέματα μηχανοργάνωσης τηλεφωνείτε στο 6934491892

- Κάθε συνδρομή ισχύει για το ημερολογιακό έτος, δηλ. από 1/1 - 31/12. Αυτό σημαίνει ότι θα αποστέλλονται τα προηγούμενα τεύχη του έτους, εκτός αν υπάρχει διαφορετική δική σας υπόδειξη.
- Εάν για κάποιο λόγο επιθυμείτε να μην λαμβάνετε πλέον την «Παρεμβολή», ενημερώστε μας. Διαφορετικά το τεύχος θα αποστέλλεται και η συνδρομή σας θα εκκρεμεί.
- Εάν αλλάξει η διεύθυνσή σας, ενημερώστε μας εγκαίρως γράφοντάς μας και τα παλιά και τα νέα στοιχεία σας.
- Περιμένουμε τις παρατηρήσεις, τα σχόλια, τις αντιρρήσεις και τις προτάσεις σας για την «Παρεμβολή»!

ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

**«Τί νά τά κάνουμε τά ώραία λόγια,
άν ό τάφος εἶναι τό τέρμα, ἤ κατάληξη ὄλων;»**

Συνέντευξη με τον
Αρχιεπίσκοπο π. Αμβρόσιο Γκουρβέλο
Ιεροκήρυκα του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού
Ευαγγελιστρίας Πατρών

«Παρεμβολή»: π. Αμβρόσιε, ποιο είναι ακριβώς το περιεχόμενο του γεγονότος της Ανάστασης του Κυρίου που εορτάζουμε στην εκκλησία;

«π. Αμβρόσιος»: Μέ τήν Ανάσταση τοῦ Κυρίου γιορτάζουμε τό γεγονός, ὅτι ὁ Χριστός θέλησε καί πέρασε ἀπό τό θάνατο μέ τόν Σταυρό καί νίκησε τόν θάνατο μέ τήν Ἀνάστασή Του. Γιορτάζουμε τήν νίκη τοῦ Χριστοῦ κατά τῆς ἀμαρτίας, ἡ ὁποία εἰσήγαγε τό θάνατο, πνευματικό κατ' ἀρχήν καί σωματικό στήν συνέχεια στήν ἀνθρώπινη ζωή. **Ἀμαρτία καί θάνατος εἶναι τά δύο ἀνυπέβλητα γιά τόν ἄνθρωπο ἐμπόδια.** Ὅλα τά ἄλλα θέματα καί προβλήματα μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά τά νικήσει, νά τά ξεπεράσει. Κανείς ὁμως δέν εἶναι ἀναμάρτητος, οὔτε μπορεῖ νά δώσει ἄφεση ἀμαρτιῶν. Καί κανείς δέν ἔμεινε ἀθάνατος ἐπί τῆς γῆς. Ἡ ἐπιστήμη προσπαθεῖ καί στοχεύει στήν ποσοτική καί ποιοτική αὔξηση τοῦ ὅριου ζωῆς. Ὅμως ὁ θάνατος, ὁ ἀχώριστος σύντροφός μας ἀπό τήν γέννησή μας, εἶναι δίπλα μας. Ὁ Χριστός νίκησε τήν ἀμαρτία, μέ τήν ἀναμάρτησία Του καί μέ τό Αἷμα τοῦ Σταυροῦ Του. Νίκησε καί τό θάνατο μέ τήν Ἀνάστασή Του. Ἐνωσε τά τό «πρίν διεστῶτα» ἀπλώνοντας τά χέρια Του στό Σταυρό. Τά χέρια πού ἔπλασαν τόν ἄνθρωπο κατά τή δημιουργία, προχώρησαν στήν νέα δημιουργία μέ τόν Σταυρό καί τήν Ἀνάσταση.

Ἡ Ἀνάσταση εἶναι τό πιό μεγάλο, τό πιό εὐχάριστο, ἀγγελμα γιά τόν ἄνθρωπο. Ὅτι ὁ Χριστός ἐγίνε ἡ ἀπαρχή τῶν κεκοιμημένων, αὐτῶν πού κοιμούνται καί κάποια μέρα θά ξυπνήσουν. Ὅπως ἐγίνε μέ Αὐτόν ἔτσι θά γίνει καί μέ μᾶς. Εἶναι ἡ ὑπόσχεση τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δέν χανόμαστε στόν τάφο, ἀλλά θά ἀναστηθοῦμε καί θά ξανασυναντηθοῦμε. Αὐτή ἡ ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ μᾶς γεμίζει παρηγορία καί

προσδοκία στήν πορεία μας. **Πονοῦμε ἀλλά μέ ἐλπίδα! Δέν ἀρμόζει σέ χριστιανούς ἡ ἀπογοήτευση καί ἡ ἀπελπισία.** Ὅλα τά γεγονότα, ὅλες οἱ περιπέτειες τοῦ βίου ὀρῶνται μέσα ἀπό ἕνα ἄλλο πρῖσμα, μέσα ἀπό τό φῶς τῆς Ἀναστάσεως. Τά πάντα πλέον καταυγάζονται ἀπό τό ἀναστάσιμο Φῶς. Πολύ ὁμορφα καί μέ πληρότητα τό περιγράφει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός: «Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καί γῆ καί τά καταχθόνια, ἐορταζέτω γοῦν πᾶσα κτίσις τήν ἔγερσιν Χριστοῦ, ἐν ἧ ἔστερέωται».

Εἶναι ἀξιο παρατηρήσεως τό γεγονός ὅτι τό θριαμβευτικό ἀπολυτίκιο τῆς Ἑορτῆς τῶν ἑορτῶν, τό «Χριστός ἀνέστη», ἄν καί τόσο σύντομο, τέσσερις φορές μιλάει γιά θάνατο, νεκρούς καί μνήματα. Ἀρχίζει μέ τό «Χριστός ἀνέστη» καί κλείνει μέ τό «ζωήν χαρισάμενος». Τό πρῶτο ἀφορᾷ τόν Χριστό, ἐνῶ τό δεύτερο ἐμᾶς ὅλους. Κι αὐτό εἶναι τό κέντρο καί τό μήνυμα τοῦ τόσο ἀγαπητοῦ αὐτοῦ ὕμνου.

«Παρεμβολή»: Γιατί ὁ Απόστολος Παῦλος στην Α' Προς Κορινθίους Επιστολή του (ιε', 14) λέει ότι χωρίς την πίστη στην Ανάσταση η πίστη μας είναι κενή; Μπορεί κάποιος να πιστεύει στο Θεό, στο ευαγγελικό μήνυμα της αγάπης και της συγχωρητικότητας, αλλά όχι στην Ανάσταση του Χριστού;

«π. Α»: Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ τό θεμέλιο τῆς πίστεώς μας, ἀλλά καί τῆς ὑπαρξης τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία χωρίς αὐτήν καταλήγει νά εἶναι ἕνα ἀνθρώπινο κατασκευάσμα. Ἄν ἀφαιρέσουμε τήν Ἀνάσταση ὁ Χριστιανισμός περιορίζεται σέ μιᾶ, ἔστω ώραία, φιλοσοφία, ἡ ὁποία ὁμως δέν ἀπαντᾷ στό ἔσχατο ἀλλά καί μεγαλύτερο

Τό «Χριστός ανέστη», ἄν καί τόσο σύντομο, τέσσερις φορές μιλάει γιά θάνατο, νεκρούς καί μνήματα. Ἀρχίζει μέ τό «Χριστός ανέστη» καί κλείνει μέ τό «ζωήν χαρισάμενος». Τό πρῶτο ἀφορᾷ τόν Χριστό, ἐνῶ τό δεύτερο ἐμᾶς ὄλους. Κι αὐτό εἶναι τό κέντρο καί τό μήνυμα τοῦ τόσο ἀγαπητοῦ αὐτοῦ ὕμνου.

ἐρώτημα καί πρόβλημα τοῦ ἀνθρώπου πού εἶναι ἡ ὑπέρβαση τοῦ θανάτου. Τί νά τά κάνουμε τά ὠραῖα λόγια, ἄν ὁ τάφος εἶναι τό τέρμα, ἡ κατάληξη ὄλων; Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τό τονίζει καί πιά ἔντονα. Γράφει ὅτι ἄν περιορίσουμε τήν ἐλπίδα μας στά παρόντα, φθαρτά καί τρεπτά, τότε εἴμαστε οἱ πιά ἀξιοθρήνητοι τῶν ἀνθρώπων. Γιά ποιό λόγο νά ἀκολουθήσουμε τόν Χριστό καί τίς ἐντολές Του, ἄν δέν ὑπάρχει ἡ Κρίση καί ἡ αἰωνιότητα; Ἄν ὁ Χριστός δέν εἶναι Θεός, τότε ὁ ἄνθρωπος δέν σώζεται, ἀφοῦ μόνο ὁ Θεός σώζει. Ἄν ὁ Χριστός δέν εἶναι Θεός, δέν ἀναστήθηκε. Τότε ὅλα εἶναι μάταια.

Τό νά πιστεύεις στήν ἀγάπη καί τήν συγχωρικότητα εἶναι κάτι ἔμφυτο στόν ἄνθρωπο, εἶναι στοιχεῖο τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ, πού εἴμαστε ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς. Ὁμως ὁ ἄνθρωπος συχνά ἐπιλέγει τό νά μὴν ἀγαπᾷ, ἐπιλέγει τό εὐκόλο, τό κοντόφθαλμα συμφέρον του, συχνά κινεῖται μέ βάση τά πάθη του. Τό πολύμορφο κακό πού μᾶς περιβάλλει εἶναι ἀπόδειξη ὄλων αὐτῶν. Οἱ λεγόμενες ἀξίες τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας μας ἔχουν καταπέσει, μπροστά στήν ἐπέλαση ἄλλων ἰδεῶν, θεωριῶν καί τρόπων ζωῆς τῆς φίλαυτης καί εὐδαιμονιστικῆς ἐποχῆς μας. Γιά παράδειγμα ἔλεγαν οἱ παλαιοί στά παιδιά τους, ὅταν ἔφευγαν ἀπό τά πατρικά τους σπίτια γιά νά ἐργαστοῦν «παιδί μου, πάντοτε νά εἶσαι τίμιος, γιατί ἡ τιμή, τιμή δέν ἔχει». Καί οἱ ἄνθρωποι ἔτσι πορευόνταν. Σήμερα οἱ ἀξίες αὐτές ἐξευτελίστηκαν καί καταπατήθηκαν, διότι ἀπωλέσθηκε ἡ μεταφυσική τους βάση. Ὁ ἀνθρωπισμός χωρίς Θεό χρεωκόπησε. Δέν ὑπάρχει ἠθική, τουλάχιστον ὅπως τήν γνωρίζουμε στόν ἑλληνοχριστιανικό πολιτισμό, χωρίς μεταφυσική. «Χωρίς Θεό, ὅλα ἐπιτρέπονται» σημειώνει κάπου ὁ Ντοστογιέφσκυ. Καί ἔτσι εἶναι. Διότι τί θά σέ συγκρατήσει ἀπό τό κακό, ὅταν μάλιστα ἔχει διαστραφεῖ ἡ ἀτομική καί συλλογική συνείδηση; Τί θά σέ ὠθήσει νά θυσιαστεῖς, νά ἀγαπήσεις μέ ἀνιδιοτέλεια, νά ὑποχωρήσεις, νά συγχωρήσεις ἀπό τήν καρδιά σου; **Ἄν δέν πιστεύεις στό Θεό, ἄν δέν πιστεύεις στήν ὑπαρξή Του καί στήν Ἀνάστασή Του, ἄν δέν πιστεύεις στή δική σου ἀνάσταση καί στήν μέλλουσα κρίση πού σέ ἀναμένει, τότε τίποτε δέν μπορεῖ νά σέ κρατήσει στήν ἀρετή σήμερα.** Οἱ νόμοι ὅλο καί αὐξάνουν, διότι οἱ ἄνθρωποι ἀπιστοῦν καί ἁμαρτάνουν καί πάντα θά βρίσκουν τρόπους νά τούς παραβαίνουν. Γιά τόν χριστιανό δέν ὑπάρχει νόμος, διότι νόμος γι' αὐτόν εἶναι ἡ φωτισμένη ἀπό τό εὐαγγελικό φῶς συνείδησή του. Ἐνας καλός ὅπως λέμε ἄνθρωπος -ὑπάρχουν καί τέτοιοι ἀκόμη- πού κάνει τό καλό ἔτσι γιά τήν συνείδησή

του, εἴτε θά ὀδηγηθεῖ στόν Χριστό εἴτε θά ἐγκαταλείψει ἀργά ἢ γρήγορα τόν ἀγῶνα του. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μᾶς καλεῖ σέ ἕνα νέο σταυροαναστάσιμο τρόπο ζωῆς μέ κέντρο τήν θεία Εὐχαριστία, ὅπου κοινωνοῦμε μέ τόν Χριστό καί μεταξύ μας.

«Παρεμβολή»: Μας μιλήσατε γιά τό θεολογικό περιεχόμενο του γεγονότος της Ἀνάστασης. Ὁ ἅγιος Ιουστίνος Πόποβιτς, στο βιβλίο του «Ἀνθρώπος καί Θεάνθρωπος», αναφέρει ὅτι «οἱ ἄνθρωποι κατεδίκασαν τόν Θεόν εἰς θάνατον. Ὁ Θεός ὅμως, δια τῆς Ἀναστάσεώς Του, “κατεδίκασε” τούς ἀνθρώπους εἰς ἀθανασίαν». Εὐλόγα ὅμως θα ρωτήσῃ κάποιος σε τι τὸν ἀφορᾷ ἐκεῖνον προσωπικά ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, τι σημαίνει γιά τὴν καθημερινότητά του καί τὴν πορεία του στον κόσμο.

«π. Ἀ»: Τά χαρίσματα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀμεταμέλτητα, δέν τά παίρνει ὁ Θεός πίσω. Ὁ Θεός ὑποσχέθηκε στόν ἄνθρωπο τήν ἀθανασία. Ἐρχεται ὁ θάνατος διὰ τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος στόν κόσμο. **Ὁ θάνατος τοῦ σώματος συντελεῖται, προκειμένου νά διακόπτεται ἡ πορεία τῆς φθορᾶς καί τοῦ κακοῦ στήν ζωὴ μας, «ἵνα μὴ τό κακόν ἀθάνατον γένηται», ὅπως σημειώνουν οἱ Πατέρες μας.** Ὅμως ἡ ὑπόσχεση γιά ἀθανασία παραμένει. Τό ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ζεῖ, αὐτό δέν καλύπτει τό ἀρχικό σχέδιο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ γιά τόν ἄνθρωπο. Ἡ ὀρθόδοξη θεολογία μιλά γιά τό μυστήριο τῆς θείας οικονομίας. Αὐτό οὐσιαστικά εἶναι τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ, μυστικό ἀρχικά γιά τούς ἀνθρώπους καί ἀνερμήνευτο γιά πάντα, νά σαρκωθεῖ ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ, νά ζῆσει ἀνάμεσά μας, νά πεθάνει, νά ἀναστῆ καί νά ἀναλάβει τήν ἀνθρώπινη φύση στόν Οὐρανό. Μέσω αὐτῆς τῆς θείας οικονομίας, ὁ Θεός οικονομεῖ τήν ἐκπλήρωση τῆς ὑποσχέσεώς Του, ὅτι ὀλόκληρος ὁ ἄνθρωπος, σῶμα καί ψυχὴ θά ζήσουν αἰωνίως. Εἴτε «εἰς ἀνάστασιν ζωῆς εἴτε εἰς ἀνάστασιν κρίσεως», πάντως ἀναστημένοι, ὀλόκληροι δηλαδή σωσμένοι. Ἡ πραγματικότητα τῆς ἀναστάσεως τῆς ἀνθρώπινης φύσης ἐνωμένης στό Πρόσωπο τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, θά ἐπιβεβαιωθεῖ τήν ἡμέρα τῆς κοινῆς ἀνάστασης ὄλων τῶν ἀνθρώπων, στό πρόσωπο τοῦ κάθε ἀνεξαιρέτως ἀνθρώπου. Ὅλοι θά ἀναστηθοῦμε, βεβαίως δέν θά ἀναληφθοῦμε ὅλοι.

Αὐτό στήν καθημερινότητά μας σημαίνει, **ὅτι ἡ ζωὴ μας κινεῖται σέ δύο ἐπίπεδα. Αὐτό πού διὰ τῶν αἰσθήσεων ζοῦμε καί κινούμεστε, ἀλλά καί τό ὑπερ-αισθητό, αὐτό πού πορευόμαστε καί ἀνήκουμε.** (Ὁ

Αρχείο Ιωάννη Ζαφραλούδη - Χ.Φ.Ε.

Δέν εἶναι τυχαῖο τό ρῆμα «προσδοκῶ» ἀνάστασιν νεκρῶν. Δέν λέμε ἐλπίζω, πού σημαίνει κάτι πού ἐνδεχομένως καί νά μὴν γίνεῖ, ἀλλά προσδοκῶ, δηλαδή ἀναμένω κάτι τό σίγουρο.

γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Εβρ. 13,14) μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μικρογραφία τοῦ σύμπαντος κόσμου, διότι μέσα μας συνυπάρχει τό ὁρατόν καί τό ἀόρατον, γῆ καί οὐρανός. Ἐπομένως κάθε πτυχή τῆς ζωῆς μας, ὀφείλει νά φωτίζεται ἀπό τό ἀναστάσιμο Φῶς καί ἀπό τὴν ἀκράδαντη πίστη μας, ὅτι εἴμαστε αἰώνιοι, ἀθάνατοι.

«Παρεμβολή»: Σε μια εποχή ορθολογισμού και τενοκρατισμού, πόσο εύκολο είναι να πιστέψει κάποιος ότι μετά το τέλος των βιολογικών του λειτουργιών θα εγερθεί εκ των νεκρῶν και θα έχει ζωή αἰώνιο; Εσείς, ως ποιμένας, πώς θα μιλούσατε σήμερα σε έναν νέο που διακατέχεται ἀπό το πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἔχει ωστόσο, τὴν καλή διάθεση νά ακούσει τὸν ἐκκλησιαστικό λόγο καί το μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως που αὐτός κομίζει;

«π. Α»: Συνεχίζοντας ὅσα εἶπα στήν προηγούμενη ἐρώτησή σας, ἀκριβῶς αὐτό θέλω νά ὑπογραμμίσω. Ὅτι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ γεγονός πίστης. Ἄν δέν πιστεύεις στὸν ζῶντα Θεό, τότε δέν πιστεύεις στή ζωή Του, στά λόγια Του, στήν ὑπόσχεσή Του, ὅτι ὅπως Αὐτός πέθανε ἀλλά ἀναστήθηκε, ἔτσι καί ἔμεῖς θά πεθάνουμε, ἀλλά σίγουρα θά ἀναστηθοῦμε. Στό Σύμβολο τῆς Πίστεως τό «πιστεύω» ὑπάρχουν μόνο τρία ρήματα, πιστεύω, ὁμολογῶ

καί προσδοκῶ. Ἄν πιστεύεις στό Θεό, ὅτι εἶναι πατέρας καί παντοκράτορας καί δικός σου ποιητής, ἀλλά καί τοῦ κόσμου ὀλάκερου, τότε τόν ὁμολογεῖς μέ τὴν ζωή σου ἅπασα, προσδοκώντας τὴν ἀνάστασή σου. Δέν εἶναι τυχαῖο τό ρῆμα «προσδοκῶ» ἀνάστασιν νεκρῶν. Δέν λέμε ἐλπίζω, πού σημαίνει κάτι πού ἐνδεχομένως καί νά μὴν γίνεῖ, ἀλλά προσδοκῶ, δηλαδή ἀναμένω κάτι τό σίγουρο.

Τό μήνυμα τῆς Ἀνάστασης, ἀλλά καί γενικώτερα τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, διαχρονικῶς ἦταν δύσκολο γιά τοὺς ἀνθρώπους καί ἐπομένως καί γιά τόν σύγχρονο ἄνθρωπο. Τά αἴτια τῆς ἀπιστίας ἢ ἀδιαφορίας εἶναι κυρίως ἠθικά.

Ἡ ἀποδοχή τῆς χριστιανικῆς πίστεως καί ἐν συνεχείᾳ τῆς δικῆς σου ἀθανασίας, συνεπάγεται πνευματικό ἀγῶνα καί θυσίες, πρᾶγμα ἀνεπιθύμητο γιά τόν νωθρό ἐσωτερικά καί συχνά καί ἐξωτερικά σύγχρονο ἄνθρωπο. Οἱ νέοι ὑποφέρουν σήμερα ἀπό τὴν ἀπουσία νοήματος ζωῆς. Εἶναι θύματα τῆς γενιᾶς τῶν γονέων τους, πού ἀρνῆθηκαν τὸν Χριστό καί τίς ἐλληνορθόδοξες ρίζες μας, στό βωμό ἐνός ἐκσυγχρονισμοῦ καί μιᾶς εὐδαιμονίας, πού μᾶς ὀδήγησε στήν σημερινή γεμάτη ἀπελπισία ἐποχή μας. Τίς προηγούμενες δεκαετίες οἱ ἄνθρωποι τοῦ λεγόμενου πολιτισμένου κόσμου ἀποκόπηκαν ἀπό τίς χριστιανικές τους ρίζες καί τώρα μέ τὴν κρίση, πού μᾶς τράβηξαν τό χαλάκι ἀπὸ τά πόδια μας, βρεθήκαμε νά τρικλίζουμε, νά ψάχνουμε βηματισμό νά πορευθοῦμε. Οἱ αὐτοκτονίες, ἀλλά καί οἱ ἀργοὶ θάνατοι ἔχουν αὐξηθεῖ. Οἱ νέοι τό βιώνουν πάντοτε πιὸ ἔντονα τό κάθε πρόβλημα. Χάσαμε τὴν δύναμή μας, τὴν προθυμία νά ζοῦμε καί νά χαιρόμαστε αὐτὴ τὴν ζωή, πού καί αὐτὴ εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ. Ὅσο καί νά θέλουμε νά πείσουμε τόν ἑαυτό μας, ὅτι δέν ὑπάρχει ἄλλη ζωή, ὅλα ἔρχονται νά μᾶς διαψεύσουν. Τό ζήτημα τῆς φύσης τὴν ἀνοιξή, ἡ ἔγερσή μας κάθε πρωὶ ἀπὸ τὸν μικρὸ θάνατο τοῦ ὕπνου, ἡ ἀπέχθεια καί ἡ ἀποστροφή μας στό θάνατο, τό ἀσυμβίβαστό μας μέ τὴν πολυποικίλη κακία τοῦ κόσμου τούτου, εἶναι πραγματικότητες πού δέν μπορούμε νά ἀγνοήσουμε, ὅσο καί νά προσπαθήσουμε, ὅλοι μας,

Αρχείο Ιωάννη Ζαργαλούδη - Χ.Φ.Ε.

“Όσο και νά θέλουμε νά πείσουμε τόν έαυτό μας, ότι δέν ύπάρχει άλλη ζωή, όλα έρχονται νά μᾶς διαψεύσουν. Τό ξύπνημα τῆς φύσης τήν άνοιξη, ἡ έγερσή μας κάθε πρωί από τόν μικρό θάνατο τοῦ ύπνου, ἡ απέχθεια καί ἡ αποστροφή μας στό θάνατο, τό άσυμβίβαστό μας μέ τήν πολυποίκιλη κακία τοῦ κόσμου τούτου, εἶναι πραγματικότητες πού δέν μπορούμε νά άγνοήσουμε, όσο καί νά προσπαθήσουμε

έπομένως καί οί νέοι. Ἐπιπλέον γιά μᾶς τούς Ὁρθοδόξους ἡ ύπαρξη τῶν αφθάρτων άγίων λειψάνων, ἡ μυροβλησία τους, ἡ αφθαρτοποίηση τοῦ άγιασμοῦ, αλλά καί ἡ έμπειρία τῆς έσωτερικῆς μας άνάστασης μέσα στό Μυστήριο τῆς Ἐξομολογήσεως, εἶναι άνοίγματα τοῦ Οὐρανοῦ, μίς άλλης βιοτιῆς, στόν χωρίς έλπίδα σύγχρονο άνθρωπο.

Τώρα γιά τό πῶς, ὡς ποιμένας, θά μιλήσω γιά όλα αὐτά στους νέους ανθρώπους, άπλᾶ νά σᾶς πῶ, ότι δέν χρειάζεται νά κάνω κάτι ιδιαίτερο. Τούς φέρνει ὁ Θεός κοντά Του καί κοντά μας. Ἡ Χάρη Του βρίσκει δρόμους στά άδιέξοδα καί τούς πληροφορεῖ μυστικά, βιωματικά «ότι άνέστη ὁ Κύριος ὄντως!» (Λουκ. 24,34). Ἐμεῖς ὡς κληρικοί ὀφείλουμε, άν δέν έχουμε άγιότητα, νά έχουμε μετάνοια, ταπεινώση, αυτομεμφία, εἰλικρίνεια καί νά εργαζόμαστε πνευματικά στόν έαυτό μας, προκειμένου νά μὴν έμποδίσουμε τό έργο τῆς σωτηρίας τῶν ανθρώπων μέσα στόν Ἐκκλησία. Νά σᾶς πῶ καί κάτι άλλο, από μικρή έμπειρία καί χωρίς διάθεση κάποιας μορφῆς λαϊκισμοῦ

πρός ἐσᾶς τούς νέους. Περισσότερο μέ άνησυχοῦν καί μέ δυσκολεύουν οί μεγαλύτεροι ἡλικιακά άνθρωποι, διότι έχουν παγιωθεί κάτα κάποιον τρόπο στά λάθη τους, έχουν άγαπήσει ἢ ἔστω συνθησίσει τά πάθη τους καί από τόν Ἱερέα δέν ζητοῦν τήν ἐν Χριστῷ μεταμόρφωση, αλλά άπενοδοποίηση καί δικαίωση. Τούς καταλαβαίνω, διότι στό ἴδιο καζάνι βράζω. Δέν εἶναι εὐκόλο όταν μεγαλώνεις, νά πεις ότι τά ἔχεις κάνει θάλασσα ἢ ότι εἶσαι άκόμη στό νηπιαγωγεῖο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἴσως οί μεγαλύτεροι άνθρωποι έχουν πιό μεγάλη ανάγκη. Εἶναι καί πιό κοντά στό θάνατο καί τούς πειρασμούς του.

«Παρεμβολή»: Μέσα στην Ακολουθία της Αναστάσεως υπάρχει πολύ έντονο το μήνυμα της χαράς. Πώς μπορεί ο άνθρωπος να γίνει μέτοχος της αναστάσιμης χαράς και να τη βιώνει διαρκώς τη στιγμή που ο πόνος, η θλίψη και οι δυσκολίες είναι «ζυμωμένες» με την ανθρώπινη ύπαρξη;

«π. Ά»: Ἡ άναστάσιμη χαρά εἶναι συνάρτηση τῆς έσωτερικῆς ειρήνης. Ὁ συνήθης χαιρετισμός τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου ἦταν τό «εἰρήνη ὑμῖν». Γιά νά άποκτήσεις τήν ειρήνη, πρέπει νά ζεῖς σύμφωνα μέ τίς προδιαγραφές τῆς ύπαρξῆς σου, αὐτές πού ἔθεσε στόν ζωή σου ὁ Δημιουργός σου. Τότε ζεῖς κατά φύσιν καί εἰρνεύεις ἐντός σου καί γύρω σου. Ὁ Δημιουργός σου εἶναι Ἀγάπη καί ὁ δρόμος σου εἶναι ἕνας, νά αγαπήσεις τόν Δημιουργό σου. Ὁμως ἡ άγάπη προϋποθέτει θυσία καί ἡ θυσία αίμα. Ἐτσι μᾶς δίδαξε ὁ Κύριός μας. Ὅτι «διά τοῦ Σταυροῦ ἦλθε ἡ χαρά ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ». Ὁ Χριστός παρήγγειλε στους μαθητές Του, νά μεταβοῦν στόν Γαλιλαία καί ἐκεῖ θά Τόν ἔβλεπαν. Αὐτό

σημαίνει, ότι γιά νά δεῖς τόν Ἀναστημένο Θεό, νά χαρεῖς τήν παρουσία Του, πρέπει νά ὑπακούσεις, νά ὀδοιπορήσεις, δηλαδή κουραστεῖς καί νά επανεῦρες τήν κλήση τοῦ Θεοῦ μέσα σου, άναζωπυρώνοντας αὐτό τό χάρισμα. Στήν Γαλιλαία κάλεσε τούς Μαθητές Του καί ἐκεῖ τούς ξανταμώνει.

Τό πρόβλημα σήμερα εἶναι, ότι ζοῦμε σέ ἕνα μολυσμένο πνευματικό περιβάλλον, πού ὅλους μᾶς επηρεάζει. **Ἐχουμε μπερδέψει τήν ἡδονή μέ τήν χαρά καί ἔχουμε ταυτίσει τήν θυσία μέ τήν δυστυχία. Ἡ χαρά τῆς Ἀναστάσεως βιώνεται διαρκῶς μέσα στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία, διά τῶν ἱερῶν Μυστηρίων καί τοῦ πνευματικοῦ καθημερινοῦ άγῶνος. Δέν ὑπάρχει άλλος δρόμος, γιά νά βροῦμε χαρά καί νόημα στό ζωή αὐτή καί προοπτική αἰώνιας ζωῆς.**

Επιμέλεια:

Π.Φ.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ

π. Θεοδώρητου Πολυζωγόπουλου
Επισκόπου Ναζιανζού, Δρ. Φιλολογίας

Μέσα στην Καινή Διαθήκη υπάρχει ένα κείμενο που μου έχει κάνει ιδιαίτερα εντύπωση το οποίο και αποκρυπτογράφησα όταν διάβασα την προσέγγιση που του έκανε ένας Ρώσος λογοτέχνης, ο Θεόδωρος Ντοστογιέφσκι. Αυτός ο συγγραφέας κυριολεκτικά μου άνοιξε τα μάτια για να δω πίσω από αυτές τις απλές κουβέντες το στοχασμό, την αλήθεια και τη γνησιότητα που κρύβει το συγκεκριμένο κείμενο. Θα μπορούσα να πω ότι είναι ένας ανατόμος της ανθρώπινης ψυχής, μία προσωπικότητα ξεχωριστή, ένας προφήτης και φιλόσοφος της ιστορίας διότι μέσα από τα έργα του δε μιλάει μόνο για την πατρίδα του, αλλά και για ολόκληρο τον ευρωπαϊκό μας πολιτισμό.

Διαβάζοντας τον Ντοστογιέφσκι μπόρεσα να εμβαθύνω καλύτερα στο περίφημο αυτό κείμενο που αναφέρεται από τρεις συγγραφείς των Ευαγγελίων¹. Οι «Αδερφοί Καραμαζώφ» είναι ένα έργο το οποίο έχει μεταφραστεί σε όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες και θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα έργα του μεγάλου αυτού λογοτέχνη. Οι Καραμαζώφ είναι μία οικογένεια, της οποίας ο ηλικιωμένος πατέρας έχει χαρακτηριστικά διεφθαρμένου ανθρώπου. Ο ένας από τους γιους του, ο Ιβάν, εκπροσωπεί ένα τύπο διανοούμενου, που γνωρίζει την ευρωπαϊκή κουλτούρα, είναι γοητευμένος από το δυτικό πολιτισμό και ενδίδει στους πειρασμούς της δυτικής ευρωπαϊκής διάνοησης, με αποτέλεσμα να φτάσει πλέον στα όρια του αγνωστικισμού και του αθεϊσμού. Παραμένει ωστόσο ένας γνήσιος εκφραστής του ευρωπαϊκού πνεύματος. Ο δεύτερος γιος, ο Ντιμίτρι, είναι ένας άνθρωπος που του αρέσει το γλέντι, η χαρά της ζωής, ο έρωτας, ένας άνθρωπος καλοσυνάτος, με ωραία καρδιά αλλά παραδομένος στην καθημερινότητα της ζωής. Ο τρίτος από τους γιους είναι ο Αλιόσα, ή αλλιώς Αλεξί, ο οποίος σε ηλικία 19 ετών κάνει ένα φοβερό βήμα, αποφασίζει να μονάσει γοητευμένος από τον Στάρετς Ζωσιμά. Ο Αλιόσα είναι ο άνθρωπος ο γνήσιος, ο αυθεντικός, ο αναζητητής του Θεού. Πίσω από τον Στάρετς Ζωσιμά που περιγράφει ο Ντοστογιέφσκι βρίσκεται ένας μεγάλος Άγιος της Ρωσικής Εκκλησίας, ο

Σεραφεΐμ του Σαρώφ, μία μεγάλη προσωπικότητα η οποία επηρέασε βαθύτατα τη ρωσική εκκλησιαστική ζωή.

Στο κεφάλαιο «ο Μέγας Ιεροεξεταστής», ο Ιβάν αφηγείται μια ιστορία στον Αλιόσα: «Σκέψου, του λέει, βρισκόμαστε στο 16ο αιώνα, στην Ισπανία, στη Σεβίλλη, εκεί που έκαιγαν τους ανθρώπους για μεγαλύτερη δόξα του Θεού. Κι εκεί λέει που κυλούσε η ζωή, εκεί εμφανίστηκε Εκείνος, υπονοώντας το Χριστό. Και ξαναήρθε και οι άνθρωποι τον αναγνώρισαν, χωρίς να τους πει τίποτα. Μόνο με την παρουσία του, μόνο με το βλέμμα του, μόνο με την αγάπη του, μόνο με την ανθρωπιά που τον κυριαρχούσε κατάλαβαν ότι είναι Εκείνος. Και όλοι τον ακολούθησαν και όλοι άρχισαν να του ζητάνε το έλεός του και την αγάπη του. Ξαναπαρουσιάστηκε μια χήρα που έχασε το γιο της και ζητούσε να δώσει ζωή στο παιδί της κι Εκείνος το έκανε. Ο κόσμος έτρεχε κατά πάνω του. Μα από μακριά, λέει ο καρδινάλιος, ο Μέγας Ιεροεξεταστής, αυτός που την προηγούμενη μέρα είχε κάψει κάποιες χιλιάδες ανθρώπων για τις απόψεις τους, αυτός το είδε και θύμωσε. Τι ήρθε πάλι; Για να μας ανησυχήσει; Το έργο του εμείς το έχουμε βελτιώσει. Ποια είναι η θέση του πάλι μαζί μας; Και τότε ο σκληρός εκείνος καρδινάλιος διέταξε τους στρατιωτικούς που τον ακολουθούσαν να τον συλλάβουν και να τον οδηγήσουν το Χριστό στα μπουντρούμια, εκεί που ήταν οι χιλιάδες άνθρωποι που είχαν συλληφθεί για τις απόψεις τους. Την επομένη το πρωί ο καρδινάλιος πηγαίνει κατευθείαν στις φυλακές. Ζητάει να του Τον φέρουν μπροστά του. Τον κοιτάει κατάματα. Τον ρωτάει: εσύ είσαι; Καμία απάντηση. Οπωσδήποτε είσαι εσύ. Έκανες πολύ μεγάλο λάθος που ξαναήρθες. Εμείς έχουμε αγωνιστεί για χρόνια τώρα για να βελτιώσουμε το έργο σου. Και κοίταξε να δεις, αύριο το πρωί θα σε ρίξω στη φωτιά κι εσένα μαζί με τους υπόλοιπους αιρετικούς. Και τότε ο καρδινάλιος μονολόγησε. Ο Χριστός δεν απαντούσε καθόλου. Του λέει: Ξέρω πολύ καλά τι σου είπε το πνεύμα της σοφίας όταν σε συνάντησε στην έρημο, λίγο πριν μπεις στην κοινωνία για να αρχίσεις το μεγάλο σου έργο». Και τότε αναφέρθηκε στα τρία μεγάλα ερωτήματα, στις τρεις μεγάλες προκλήσεις, στους τρεις πειρασμούς που έθεσε το πνεύμα της πονηρίας στο Χριστό.

Όπως διαβάζουμε στο κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο ο Χριστός όταν βαπτίστηκε οδηγήθηκε στην έρημο του Ιορδάνη, όπου έμεινε για σαράντα μέρες νηστεύοντας. Εκεί του πα-

1 Ματθ. 4, 1-11, Λουκ. 4, 1-13, Μάρκ. 1, 12-13.

ρουσιάστηκε το πνεύμα της πονηρίας και του είπε, όπως εκθέτει ο Ντοστογιέφσκι: «Τι ήρθες με άδεια χέρια να κάνεις στον κόσμο; Διάταξε γρήγορα αυτές τις πέτρες να γίνουν ψωμιά, να χορτάσεις την πείνα των ανθρώπων. Δεν ξέρεις ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα της ανθρωπότητας είναι ο άνθρωπος να χορτάσει την πείνα του; Τι ήρθες να τους πεις λόγια και φιλοσοφίες;».

Κι εδώ ακριβώς τίθεται το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, που έχει απασχολήσει τόσο πολύ την ανθρωπότητα και που τόσο αίμα έχει χυθεί και τόσες επαναστάσεις έχουν συμβεί. Και αυτό δεν είναι άλλο παρά η κατανομή των αγαθών, που γίνεται κατά τρόπο πολύ διαφορετικό, διότι οι δυτικές κοινωνίες καταναλώνουν το 70% των αγαθών της γης, ενώ στην Αφρική για παράδειγμα πεθαίνουν καθημερινά παιδιά από την έλλειψη νερού και εμβολίων. Κι εδώ στην Ελλάδα έχουμε αντιμετωπίσει προβλήματα αλλά δυστυχώς δεν μάθαμε

να αντιμετωπίσουμε την βαθύτερη αιτία που οδηγεί σε αυτή την κρίση των υλικών αγαθών με αποτέλεσμα το πρόβλημα να διαιωνίζεται. Οι πολιτικοί άρχοντες μας για παράδειγμα υπόσχονται πως θα ανεβάσουν το βιοτικό επίπεδο, θα δώσουν περισσότερες ευκαιρίες στους νέους ανθρώπους, χωρίς κάποια προσπάθεια βελτίωσης της πνευματικής στάθμης του ελληνικού λαού μέσα από τον πολιτισμό και την εκπαίδευση.

Στον **πρώτο πειρασμό** θυμούμαστε πως ο Χριστός, όταν του είπε ο πονηρός να κάνει τις πέτρες ψωμιά, αρνήθηκε παρά την πρόκληση που του έκανε λέγοντάς Του πού πας με άδεια χέρια, ο κόσμος θέλει να ικανοποιήσει την πείνα του. Στη συνέχεια ο Χριστός απάντησε πως ο άνθρωπος δε ζει μόνο με το ψωμί, δε ζει μόνο με τα υλικά αγαθά². **Ο άνθρωπος έχει ανάγκη από το λόγο τον πνευματικό για να τον στηρίξει.** Απόδειξη αποτελούν οι Σκανδιναβικές χώρες οι οποίες αν και έχουν υψηλό βιοτικό επίπεδο, άριστη ιατρική περίθαλψη και άριστο συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, μεγάλο μέρος του πληθυσμού υποφέρει από κατάθλιψη, ενώ ο δείκτης αυτοκτονιών είναι ανεβασμένος σε αντίθεση με επίπεδα πνευματικής αναζήτησης. Εκεί λοιπόν, στις χώρες που θα νομίζαμε ότι είναι ο γήινος παράδεισος οι κοινωνίες αυτές είναι κοινωνίες ώρα

Ο άνθρωπος σαν προσωπικότητα δεν πρέπει να καλύπτει μόνο τις βιολογικές του και ενστικτώδεις κινήσεις. Ο άνθρωπος είναι μία προσωπικότητα πολυποίκιλη και πολύπλευρη. Ο άνθρωπος έχει ανάγκη πνευματικής αναζήτησης, επιθυμεί την ποιότητα, επιθυμεί να αισθάνεται ότι εκπληρώνει το σκοπό της υπάρξεώς του ως άνθρωπος.

μηδέν. Εδώ ακριβώς ο Χριστός επεσήμανε την αλήθεια. **Ότι ο άνθρωπος σαν προσωπικότητα δεν πρέπει να καλύπτει μόνο τις βιολογικές του και ενστικτώδεις κινήσεις. Ο άνθρωπος είναι μία προσωπικότητα πολυποίκιλη και πολύπλευρη. Ο άνθρωπος έχει ανάγκη πνευματικής αναζήτησης, επιθυμεί την ποιότητα, επιθυμεί να αισθάνεται ότι εκπληρώνει το σκοπό της υπάρξεώς του ως άνθρωπος.** Εμείς οι χριστιανοί ιεραρχούμε τις προτεραιότητες της ζωής. **Η Εκκλησία μας δεν αρνείται τις ανάγκες μας, αυτό θα ήταν λάθος, αλλά ιεραρχεί πρώτα τα πνευματικά θέματα που αφορούν την ψυχική μας ανάπτυξη και στη συνέχεια ασχολείται έμπρακτα με ζητήματα της καθημερινότητά μας.**

Ο **δεύτερος πειρασμός** που έθεσε το πνεύμα της πονηρίας στο Χριστό όταν τον τοποθέτησε σε ένα υψηλό όρος και του έδειξε τα βασίλεια του κόσμου ήταν ο εξής: «Κοίταξε να δεις, αυτά μου ανήκουν. Πέσε να με προσκυνήσεις για να σου προσφέρω τα βασίλεια του κόσμου και όλη την εξουσία». Ο Χριστός έδωσε το μάθημα, τι σημαίνει, ποιο είναι το νόημα της ηγεσίας, σε εκείνη την πολύ δύσκολη στιγμή για τη ζωή Του, στο τελευταίο αποχαιρετιστήριο τραπέζι που έκανε στους μαθητές του. Γονάτισε και έπλυσε τα πόδια όλων, έκανε δηλαδή τη δουλειά των δούλων. Και μόλις τελείωσε τους ρώτησε, «καταλάβετε γιατί το έκανα αυτό; Σας έδωσα το παράδειγμα μου. Όποιος θέλει να είναι ο πρώτος

2 «Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος»

Οι τρεις
προκλήσεις
της
Σύγχρονης
Μας

Τετάρτη
8/3/2017
ώρα 13:00

Ομιλητής

π. Θεόδωρος
Πολυζωγόπουλος

Επίσκοπος Ναζανζού, διδάκτωρ Φιλοσοφίας

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ Ε.Κ.Π.Α.
Αίθουσα 437

Η Εκκλησία μας δεν αρνείται τις ανάγκες μας, αυτό θα ήταν λάθος, αλλά ιεραρχεί πρώτα τα πνευματικά θέματα που αφορούν την ψυχική μας ανάπτυξη και στη συνέχεια ασχολείται έμπρακτα με ζητήματα της καθημερινότητά μας.

πρέπει να είναι ο τελευταίος. Όποιος θέλει να υπηρετήσει το κοινό συμφέρον πρέπει να είναι ο υπηρέτης όλων».

Πόσοι αγαπητοί μου μέσα στην πολιτική ιστορία της νεότερης Ελλάδας μας, ακολούθησαν το παράδειγμα αυτό του Χριστού; Πόσοι εκπλήρωσαν το πραγματικό νόημα της ηγεσίας δηλαδή τη διακονία; Για να μην είμαστε αρνητικοί θα αναφερθώ σε δύο ονόματα, ανεξάρτητα από το ποια πολιτική ακολουθούσαν. Ο πρώτος ήταν ο Παπαναστασίου, ο οποίος πέθανε χωρίς δεκάρα, ενώ είχε διατελέσει πρωθυπουργός της χώρας. Ο δεύτερος ήταν ο Νικόλαος Πλαστήρας, ο οποίος στη διαθήκη του άφησε 25 δραχμές -ένα ποσό σεβαστό για την εποχή του- για να αναπληρωθεί ένα κρεβάτι το οποίο είχε καταστραφεί στο στρατό. Και οι δύο ήταν άνθρωποι με ευαισθησία που λάτρεψαν την πατρίδα και υπηρέτησαν το κοινό συμφέρον, θυσιάζοντας το προσωπικό τους όφελος.

Ο **τρίτος πειρασμός** ήταν πολύ σημαντικός γιατί θίγει το ζήτημα της πίστης. Τρίτο τον έχει ο Λουκάς, δεύτερο τον έχει ο Ματθαίος. Ο πονηρός ανέβασε το Χριστό στο πετερύγιο του Ναού του Σολομώντος και του είπε: Αν είσαι Υιός του Θεού πέσε κάτω διότι είναι γραμμένο ότι οι άγγελοι του Θεού θα έρθουν να σε πιάσουν. Δηλαδή τον προκάλεσε να κάνει ένα θαύμα κι ο Χριστός αρνήθηκε λέγοντας του: «Δεν έχεις δικαίωμα εσύ να θέτεις σε πρόκληση και πειρασμό τον Κύριό σου». Η πίστη μας αλήθεια, είναι μία πίστη που γεννιέται μέσα από θαυματουργικές πράξεις; Ο Χριστός ήταν κανένας ταχυδακτυλουργός; Ο Χριστός έκανε όλα αυτά για να εντυπωσιάσει; Όχι, **ο Χριστός μας όταν θαυματουργούσε δεν επιδίωκε τον εντυπωσιασμό, οι πράξεις αυτές ήταν πράξεις ευσπλαχνίας και όχι πράξεις επιδείξεως, θαυμασμού επιβολής και στέρξης της ελευθερίας του ανθρώπου.**

Ο Θεός δεν είναι μια αυταπόδεικτη πραγματικότητα, δεν είναι μία οντότητα με μαγικές ιδιότητες, όπως νομίζουν πολλοί. Όταν ο πρώτος Ρώσος αστροναύτης που πάτησε στο φεγγάρι ρωτήθηκε για το τι είδε, απάντησε πως δεν είδε τίποτα, δεν υπάρχει τίποτα. Αντιθέτως, όταν ερωτήθηκε ο πρώτος Αμερικανός αστροναύτης που πάτησε στο φεγγάρι για το τι συμβαίνει, τι είδε, δήλωσε πως θαύμασε το μεγαλείο της δημιουργίας πως είναι κάτι εκπληκτικό, είναι κάτι ασύλληπτο. Έχοντας το ίδιο υλικό, έχουμε δύο διαφορετικές τοποθετήσεις. Διότι ο ένας έχοντας επηρεαστεί από την αθεϊστική ιδεολογία, είχε σχηματίσει μία λάθος εικόνα, πιστεύοντας ότι θα βρει πάνω στον ουρανό, στο διάστημα, κανέναν παππούλη γέρο με άσπρα γένια με δύναμη. Ο άλλος που στηριζόταν στην πίστη στο Θεό, είχε διαφορετική αντίληψη, είχε ξεπεράσει το στάδιο των μυθολογικών εικόνων για το τι είναι ο Θεός και τι μπορεί να κάνει. Ο Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης απαντά στο κρί-

σιμο ερώτημα του τι είναι ο Θεός, σε ένα κείμενο μοναδικό που συνοψίζει ολόκληρη τη θεολογία της Εκκλησίας αλλά και της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας: «ὡς οὐτε ψυχὴ ἐστὶν οὐτε νοῦς, οὐτε φαντασίαν ἢ δόξαν ἢ λόγον ἢ νόησιν ἔχει· οὐδὲ λόγος ἐστὶν οὐτε νόησις, οὐτε λέγεται οὐτε νοεῖται· οὐτε ἀριθμὸς ἐστὶν οὐτε τάξις, οὐτε μέγεθος οὐτε σμικρότης, οὐτε ἰσότης οὐτε ἀνισότης, οὐτε ὁμοιότης ἢ ἀνομοιότης· οὐτε ἔσθηκεν οὐτε κινεῖται οὐτε ἡσυχίαν ἄγει· οὐδὲ ἔχει δύναμιν οὐτε δύναμὶς ἐστὶν οὐτε φῶς· οὐτε ζῆ οὐτε ζωὴ ἐστὶν· οὐτε οὐσία ἐστὶν οὐτε αἰὼν οὐτε χρόνος· οὐδὲ ἐπαφὴ ἐστὶν αὐτῆς νοητῆ οὐτε ἐπιστήμη, οὐτε ἀλήθειά ἐστὶν οὐτε βασιλεία οὐτε σοφί. Οὐτε ἐν οὐτε ἐνόησεν, οὐτε θεότης ἢ ἀγαθότης· οὐδὲ πνεῦμά ἐστὶν, ὡς ἡμᾶς εἰδέναι, οὐτε υἰότης οὐτε [150] πατρότης οὐτε ἄλλο τι τῶν ἡμῶν ἢ ἄλλω τινὶ τῶν ὄντων συνεγνωσμένων· οὐδέ τι τῶν οὐκ ὄντων, οὐδέ τι τῶν ὄντων ἐστίν, οὐτε τὰ ὄντα αὐτὴν γινώσκει, ἢ αὐτὴ ἐστὶν, οὐτε αὐτὴ γινώσκει τὰ ὄντα, ἢ ὄντα ἐστίν· οὐτε λόγος αὐτῆς ἐστὶν οὐτε ὄνομα οὐτε γνῶσις· οὐτε σκότιος ἐστὶν οὐτε φῶς, οὐτε πλάνη οὐτε ἀλήθεια· οὐτε ἐστὶν αὐτῆς καθόλου θέσις οὐτε ἀφαίρεσις, ἀλλὰ τῶν μετ' αὐτὴν τὰς θέσεις καὶ ἀφαιρέσεις ποιοῦντες αὐτὴν οὐτε τίθεμεν οὐτε ἀφαιροῦμεν, ἐπεὶ καὶ ὑπὲρ πᾶσαν θέσιν ἐστὶν ἢ παντελὴς καὶ ἐνιαία τῶν πάντων αἰτία καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἀφαίρεσιν ἢ ὑπεροχὴ τοῦ πάντων ἀπλῶς ἀπολελυμένου καὶ ἐπέκεινα τῶν ὄλων». Ο Θεός ούτε κίνηση είναι, όπως ισχυριζόταν ο Αριστοτέλης, ούτε φως, ούτε επιστήμη. Δεν είναι λέει τίποτα σχετικό με τις εμπειρίες που έχει ο άνθρωπος. Ο Θεός υπέκειται, είναι υπερβατικός, δεν ταυτίζεται με τις εικόνες που μερικοί έχουν για Εκείνον, πάνω στις οποίες στηρίζεται το αθεϊστικό κίνημα.

Κλείνοντας θα αναφερθώ στον επίλογο του Ντοστογιέφσκι από τον «Μεγάλο Ιεροεξεταστή»: «Όταν ο Ιεροεξεταστής σώπασε, περίμενε λίγο νομίζοντας ότι ο αιχμάλωτος Χριστός θα του απαντήσει. Η σιωπή του Χριστού τον καταθλίβει. Έβλεπε πως τον άκουγε ο φυλακισμένος όλη την ώρα, κοιτάζοντάς τον με πρᾶο και στοχαστικό βλέμμα. Φαινόταν σα να μην ήθελε να φέρει καμία αντίρρηση. Ο γέρος καρδινάλιος θα το 'θελε να του πει κάτι, να φέρει μια αντίρρηση. Μα Εκείνος ξαφνικά πλησιάζει σιωπηλός το γέρο καρδινάλιο και τον φυλάει στα λιπόσαρκα γεροντικά χείλη. Να η απάντησή του. Ο γέρος ανατριχιάζει. Κάτι σαλεύει στις άκρες των χειλιών του. Πηγαίνει στην πόρτα, την ανοίγει και λέει στο Χριστό: Πήγαινε και μην ξανάρθεις πια, καθόλου μην έρθεις, ποτέ. Και τον αφήνει να βγει στους σκοτεινούς δρόμους της πολιτείας. Ο αιχμάλωτος Χριστός φεύγει. Κι ο γέρος; Το φιλί καίει την καρδιά του μα ο γέρος δεν αλλάζει γνώμη».

Απομαγνητοφώνηση:

Επιμέλεια:

Δήμητρα Τζάφα
Απόφ. ΤΕΑΠΗ ΕΚΠΑ

Μαρία Γούλα
Φοιτ. Νομικής ΕΚΠΑ

Όταν ο Ιεροεξεταστής σώπασε, περίμενε λίγο νομίζοντας ότι ο αιχμάλωτος Χριστός θα του απαντήσει. Η σιωπή του Χριστού τον καταθλίβει.

ΟΙ ΕΠΤΑ ΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΠΑΝΩ ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟ

Φωτογραφία: Βασίλης Λόντος

«**Μ**α είναι τόσες πολλές;», ίσως ρωτήσει κάποιος. Και όμως μέσα σε αυτές τις επτά φράσεις, περικλείεται το μήνυμα του Θεού προς τον άνθρωπο. Αποτυπώνεται η αμαρτία, σκιαγραφείται η απομάκρυνση από τον Θεό, περιγράφεται το μήνυμα της Σωτηρίας, διαγράφεται η θυσιαστική αγάπη και η συγχώρεση του Κυρίου και αποκαλύπτεται το μεγαλειώδες σχέδιο του Πατέρα. Συνοπτικά η επίγεια ζωή και διδασκαλία του Ιησού, θα μπορούσε κάλλιστα να περιληφθεί στις απλές αυτές φράσεις.

«Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς ὄν γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. 23, 34)

Τα λόγια αυτά έρχονται ως απάντηση στα όσα έχει υποστεί ο Ιησούς μέχρι εκείνη τη στιγμή. Ένα απέραντο έλεος απέναντι στην αγωνία στην Γεσθημανή, την προδοσία του Ιούδα, τη σύλληψη, το Συνέδριο, τις ύβρεις, τις μαστιγώσεις, τους εμπαιγμούς, τα ραπίσματα, τους εμπτυσμούς, τα κολαφίσματα, το ακάνθινο στεφάνι, το πραιτώριο και το Σταυρό. Το μίσος των ανθρώπων δεν

σταματά ούτε μπροστά στη θέα του Σταυρού. Όμως ο Χριστός γνωρίζει ότι οι δήμιοί Του, οι Φαρισαίοι, ο λαός, δεν έχουν επίγνωση τι κάνουν. Ως τυφλοί σκοτώνουν τον Δίκαιο, στην πραγματικότητα όμως σκοτώνουν τον εαυτό τους, όπως όλοι όσοι πράττουν το το κακό· ποτέ δεν ξέρουν τι κάνουν. Εμείς όμως, που σταυρώνουμε τον Χριστό με τις πράξεις και τις αμαρτίες μας, κάθε μέρα, κάθε ώρα, κάθε στιγμή; Μπορούμε να ελεηθούμε λόγω άγνοιας; Μήπως το Βάπτισμα, η ζωή των αγίων και κυρίως του Ιησού δεν αποτελούν ξεκάθαρη διδαχή για εμάς; Ας παρακαλούμε τον Κύριο λέγοντας, «Κύριε, δεν ακολουθώ τον νόμο Σου, όχι από κακή θέληση και σκληροκαρδία, αλλά από άγνοια και αδυναμία».

«Ἄμην λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ» (Λουκ. 23, 43)

Ο λόγος αυτός απευθύνεται στον μετανιωμένο ληστή στον σταυρό. Ο πρώτος λόγος αντικατοπτρίζει τη συγχώρεση, ενώ ο δεύτερος αντανακλά την επαγγελία της Σωτηρίας σε κάθε αμαρτωλό. Ο ληστής γίνεται ο πρώ-

τος πολίτης του Παραδείσου. Συνεχίζει όμως να είναι «λπιστής», αφού σύμφωνα με τον ιερό Αυγουστίνο, στο τέλος λήστεψε και τον Παράδεισο. Ο λπιστής είναι ο ευαγγελιστής της μετάνοιας. Έζησε και κήρυξε την μετάνοια. Ο Κύριος με τον παρήγορο αυτόν λόγο, εκπληρώνει την αποστολή Του ακόμα και στον σταυρό. Η μετάνοια είναι το εισιτήριο της σωτηρίας. Είναι εκείνη που αποκαλύπτει στον Θεό την ελάχιστη επιθυμία για να σωθούμε και που Του επιτρέπει να δράσει ελεύθερα στη ζωή μας.

**«Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου... Ἴδου ἡ μήτηρ σου» (Ιω-
αν. 19, 26-27)**

Δύο φράσεις που απευθύνονται στην Αγία Μητέρα του και τον αγαπημένο του μαθητή Ιωάννη, αντιστοίχως. Ακόμα και επάνω στο σταυρό ο Ιησούς τηρεί μία από τις δέκα εντολές «Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου». Μία εντολή την οποία ο Ίδιος ενομοθέτησε. Εκτεθειμένος στις ύβρεις και κυριευμένος από τους πόνους, ο Ιησούς δεν ξεχνά. Ως εκπρόσωπος της αγάπης και της συμπόνοιας, σπεύδει να καλύψει τον πόνο που θα αφήσει

η επίγεια απουσία Του σε εκείνους που τον αγάπησαν αληθινά και εμπιστεύεται την μητέρα Του στον Ιωάννη και τον μαθητή του σε αυτήν. Αυτός ο λόγος εκτείνεται στους αιώνες. Ως γνήσιοι μαθητές του Κυρίου νιώθουμε τη μητέρα Του, ως μητέρα μας, καθώς σε αυτήν προστρέχουμε για κάθε πόνο και αγωνία που μας κατακλύζει. Αλλά και Αυτή με τη σειρά της, δεν μένει άπραγη. Σπεύδει να μας συμπαρασταθεί και να βοηθήσει, όπως μαρτυρείται από τα δεκάδες προσωνύμια που της έχει προσάψει ο ευσεβής λαός.

**«Θεέ μου, Θεέ μου, ἰνατί με ἐγκατέλιπες;» (Ματθ.
27, 46)**

Λιποψυχεί λοιπόν ο Ιησούς; Μήπως επαναστατεί ή δυσανασχετεί με τον Πατέρα; Όχι. Δεν είναι γογγυσμός και παράπονο αυτό. Είναι ένδειξη της αγωνίας που δοκίμασε ο Ιησούς επάνω στο Σταυρό. Αυτές οι λέξεις δείχνουν τόσο την αδύναμη ανθρώπινη φύση, όσο και την προορατικότητα του Κυρίου. Ήταν ένας τέλειος άνθρωπος, όσο και ένας τέλειος Θεός. Δοκίμασε στο ακέραιο

τον πόνο. Δεν παραπονείται λοιπόν για το πάθος, την οδύνη, το Σταυρό. Αυτά τα δέχτηκε εκούσια. Η έλλειψη της παρουσίας του Πατέρα Του τον κάνει να αφήσει την αγωνιώδη αυτή κραυγή και όχι η απιστία. Ο Θεός Πατέρας τον άφησε μόνο. Έπρεπε να σηκώσει μοναχός Του το βάρος της ανθρώπινης αμαρτίας, μιας και ενεδύθηκε την ανθρώπινη φύση. Έπασχε και πέθανε ως άνθρωπος στο σώμα και την ψυχή.

«Διψῶ» (Ιωαν. 19, 28)

Το αίμα του Κυρίου έρεε από τις πληγές. Είχαν περάσει σχεδόν τρεις ώρες από τη Σταύρωση. Η εξάντληση είναι φανερή. Αλλά ο Κύριος διψούσε όντως για νερό ή για αγάπη; Ένας Ρωμαίος στρατιώτης εμφανίζει μία σταγόνα ελέους και ποτίζει τον Κύριο με ξύδι. Η προφητεία του Δαβίδ επαληθεύεται. Όμως η δίψα του Κυρίου για αγάπη ακόμα μένει άσβεστη μιάς και δεν σπεύδουμε να Τον δροσίσουμε με την ζωή μας. Πολλοί οι διψασμένοι σήμερα, για μία καλή κουβέντα, ένα χαμόγελο, μία μικρή βοήθεια... Άραγε σβήνουμε τη δίψα τους;

«Πάτερ, εἰς χεῖρας σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου» (Λουκ. 23, 46)

Η φράση αυτή φαίνεται αρχικά κάπως παράταιρη με την τέταρτη, όμως στην πραγματικότητα εκφράζει την αυτή σχέση του Χριστού με τον Πατέρα. Ο Ιησούς, μέσω

αυτού του λόγου, δηλώνει ότι ήρθε από τον Πατέρα και όχι αυτεξουσίως, όπως τον κατηγορούσαν οι Εβραίοι. Πέραν τούτου μας διδάσκει την άκρα εμπιστοσύνη στο Πρώτο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος. Ας παραδίδουμε την ύπαρξή μας στα χέρια του Θεού. Πώς όμως; Με τη βασική προϋπόθεση ότι ο σύνδεσμος είναι η αγάπη, η αγιότητα της ζωής, η μετάνοια και η συντριβή για τα λάθη. Τρανό παράδειγμα, οι άγιοι. Ας υψώσουμε αυτή την προσευχή στον Θεό Πατέρα, ως εν δυνάμει αδέρφια του Χριστού.

«Τετέλεσται» (Ιωαν.19, 30)

Αυτό σημαίνει ότι τελειώνει η ζωή; Όχι. Ο Ιησούς, αναφώνησε δυνατά, ως νικητής στο τέλος της σκληρής αλλά νικηφόρας μάχης. Το Θείο έργο ολοκληρώθηκε. Ο Χριστός, έδειξε την απόλυτη ταπείνωση, έδειξε τον δρόμο προς τον Ουρανό και προσέφερε το αίμα Του για εμάς. Η έχθρα που έκλεισε με την προπατορική αμαρτία στον Παράδεισο σβήνει. Ανοίγουν οι πύλες της Εξομολόγησης – Άφεσης, Θείας Ευχαριστίας – Ένωσης με τον Κύριο.

Καλή Ανάσταση!

Επιμέλεια

Φιλοθέη Παππά
Υπ. Διδάκτωρ ΣΕΜΦΕ Ε.Μ.Π.

«ΣΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΔΕ ΒΛΕΠΕΙΣ ΟΝΕΙΡΑ»¹

Αρχείο Ιωάννη Ζαριταλούδη - Χ.Φ.Ε.

Εκεί... στου δειλινού την άκρη... ξεκίνα!
Μάζεψε τα κομμάτια σου και χτίσε!
Χτίσε το όνειρό σου.

Όχι αυτό που σου επιβάλλει το υποσυνείδητο παίζοντας ύπουλα με τα γρανάζια του μυαλού σου.

Όχι αυτό που οι άλλοι έφτιαξαν για σένα και με συνοπτικές διαδικασίες σε ανάγκασαν να υιοθετήσεις.

Όχι αυτό που εγκατέλειψες, γιατί δε σου κάνε πια, αλλά φοβάσαι να τ αφήσεις πίσω επηρεασμένος από το κατοχικό σύνδρομο του «κράτα το... μπορεί να χρειαστεί».

Χτίσε το άρτιο! Το απόλυτο! Το δικό σου!

Ναι ξέρω! Θα ρωτήσεις «πως;». Με τι υλικά; Ό,τι έχεις... ό,τι κατέχεις... ό,τι σου ανήκει δεν...

Σώπα! Μην μιλάς!

Κεκτημένα δεν υπάρχουν. Όλα σου χαρίστηκαν. Ακόμα και όσα πάλεψες να τα κατακτήσεις... δεν είναι δικά σου. Δώρα είναι.

Κάποια άθικτα, ανεκμετάλλευτα ως τώρα. Αμπαλαρισμένα στη γυαλιστερή συσκευασία τους.

Κάποια άλλα φθαρμένα, σπασμένα, κακομεταχειρισμένα. Η άγνοια, βλέπεις, η αδυναμία σου να αναγνωρίσεις το πολύτιμο και οι έξεις χρόνων επέδρασαν καταλυτικά πάνω τους.

Είναι όμως ακόμα εκεί.

Γιατί Αυτός που δώρισε... ξέρει μόνο να δίνει... και ποτέ δεν παίρνει πίσω ό,τι διάλεξε προσεκτικά μόνο για σένα. Και τα δώρα αυτά είναι τα υλικά σου.

Ξεκίνα να ξετυλίγεις, να ξεσκονίζεις, να επιδιορθώνεις. Έλα, άσε τις δικαιολογίες. Κάθε φορά τα ίδια κάνεις.

¹ Διάφανος, Στίχοι, Μουσική: Θανάσης Παπακωνσταντίνου, Ερμηνεία: Σωκράτης Μάλαμας

Πάψε να είσαι φθηνή απομίμηση του Δημιουργού και γίνε συνδημιουργός Του. Γίνε αυτό που σε προόρισε να είσαι. Γίνε ίδιος με Εκείνον. Γίνε Αλήθεια! Γίνε Φως!

Γκρέμισε τα τείχη και πάρε την τύχη σου στα χέρια σου. Και χτίσε! Χτίσε το δικό σου όνειρο και ζήσε το! Ζήσε ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ!

Σ' ενοχλεί το μισοσκοτάδο, η ψύχρα της νύχτας που απλώνεται και προμηνύει το πιο βαθύ σκοτάδι. Η κούραση της μέρας σε καταβάλλει και έχεις να κάνεις πολλά... πάρα πολλά ακόμα. Ονειρεύεσαι απλώς... να κοιμηθείς. Να κλείσεις τα μάτια και με μια μόνο κίνηση να κλείσεις απ' έξω τις υποχρεώσεις και τα προγράμματα αλλά και τα «θέλω» και τις σκέψεις και τα «νιώθω». Όλα ΕΞΩ! ΕΞΩ ΤΩΡΑ!

Δεν είσαι εσύ που φωνάζεις «ΕΞΩ»... οι ΕΞΕΙΣ σου είναι. Τα βολέματά σου, η ευκολία σου, η δέσμευσή σου στη σύμβασή που έκανες με το «έτσι κάνουν κι οι άλλοι», οπότε ας ξεχάσω ακόμα και τα «θέλω» και τις σκέψεις και τα «νιώθω».

Η σύμβαση που έκανες με τη ΔΗΘΗ.

Δεν είναι σύμβαση αυτό.
Φθηνός συμβιβασμός είναι.
Μην μπερδεύεις τις λέξεις.
Κάθε μια έχει το νόημά της και δεν θα της το αλλάξεις εσύ!

Πέρασες στη χώρα της «λήθης» και κείνη σου στέρπησε το «α-», για να μην κινδυνέψει από σένα.
Κι εσύ αδιαφόρησες.
Τι να σου κάνει ένα «α-»;
Άλλωστε είναι από τη φύση του στερητικό.
Στερήθηκες λοιπόν το «α-» και μαζί μ αυτό κάθε επιθυμία για δράση, για σκέψη, για όνειρα.
Όχι γιατί ήθελες.
Αλλά γιατί ξέχασες.
Υπέγραψες τον συμβιβασμό με τη λήθη και στερήθηκες το «α».

Και το τίμημα;
Έχασες την δυνατότητά σου για άρση της λήθης κι εκείνη κέρδισε την ικανότητα να βασιλεύει ανενόχλητη και να διαγράφει ό,τι την ενοχλεί... ό,τι την απειλεί... ό,τι την χαλάει.
Υπέγραψες την υποταγή στη βασίλισσα λήθη!

Το τραγικό δεν είναι αυτό. Το τραγικό είναι πως δε νοιάζεσαι... δεν ενοχλείσαι... δεν αγανακτείς, γιατί απλώς... δεν θυμάσαι! Εκεί πια... στην χώρα των Λωτοφάγων... τρως, πίνεις και κοιμάσαι... γλεντάς και σκορπίζεις τα δώρα... γελάς με την ίδια ένταση που θα 'πρεπε να κλαίς.

Μόνη σου ελπίδα... Το φεγγάρι.

Κάθε φορά που αυτό θα γεμίζει... το μισοσκοτάδο θα γί-

νεται ημίφως και θα φωτίζει τη νύχτα σου. Αυτός ο τέλειος φωτεινός κύκλος στην οθόνη του ουρανού θα σου θυμίζει κάτι από το «α». Θα του λείπει το μπαστουνάκι, το «ι». Λογικό! Δεν το χρειάζεται. Εκείνο δεν έχει ανάγκη από στηρίγματα. Εσύ έχεις. Θα του λείπει το «ι» αλλά το «όμικρον» θα επιτελέσει ένα διόλου «μικρόν» έργο.
Θα σου θυμίσει το «α» που στερήθηκες και θα σε κάνει να αναζητήσεις... να αναστήσεις το «ι».

Το δικό σου «ι».

Την ι-διαίτερότητά σου, την ι-δεολογία σου, την ιδιοσυστασία σου, την ξεχασμένη σου ως τώρα ι-κανότητα να κάνεις την Αρχή.

Ξεκίνα, σου λέω!

Ξεκίνα τον αγώνα για την άρση της αρχής!
Την άρση της λήθης! Την αναστήλωση της Α-ΔΗΘΕΙΑΣ!
Θυμήσου!
Θυμήσου ποιος είσαι... τι θέλεις... πώς σε θέλεις.
Θυμήσου πού καταχώνιασες τα δώρα... τα ά-υλα υλικά.

Άσε τις δικαιολογίες... δεν έχεις χρόνο.
Σε λίγο ξημερώνει... θα χαθεί το φεγγάρι και η άρση θα πάρει και πάλι αναβολή!
Κι εσύ δεν είσαι για αναβολές.
Δεν στο επιτρέπουν οι καταβολές σου.

Τώρα που θυμήθηκες... ξεκίνα!
Κάνε την αρχή. Γίνε η Αρχή. Σώσε τις αρχές σου.
Πάψε να είσαι φθηνή απομίμηση του Δημιουργού και γίνε συνδημιουργός Του. Γίνε αυτό που σε προόρισε να είσαι. Γίνε ίδιος με Εκείνον. Γίνε Αλήθεια! Γίνε Φως!
Γκρέμισε τα τείχη και πάρε την τύχη σου στα χέρια σου. Και χτίσε!
Χτίσε το δικό σου όνειρο και ζήσε το! Ζήσε ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ!

Στου δειλινού την άκρη... χτίσε το όνειρό σου.
Εκεί στο πιο βαθύ σκοτάδι... λίγο πριν την αυγή... ανατίναξε το βασίλειο της λήθης και δώσε μια μέρα ρεπό στον ήλιο.
Ας τον να ξεκουραστεί!
Σήμερα έγινες Φως. Σήμερα... ανέτειλε η Αλήθεια!
Αυτή θα φωτίσει τον κόσμο.

Επιμέλεια:

Σεραφούλα Σαμαρτζή
Φιλολόγος

Πέρασες στη χώρα της «λήθης» και κείνη σου στέρησε το «α-»,
για να μην κινδυνέψει από σένα.

Κι εσύ αδιαφόρησες.

Τι να σου κάνει ένα «α-»;

Άλλωστε είναι από τη φύση του στερητικό.

Στερήθηκες λοιπόν το «α-» και μαζί μ αυτό κάθε επιθυμία για
δράση, για σκέψη, για όνειρα.

Όχι γιατί ήθελες.

Αλλά γιατί ξέχασες.

Υπέγραψες τον συμβιβασμό με τη λήθη και στερήθηκες το «α».

ΜΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΤΗ ΓΕΝΙΑ ΤΩΝ ΧΑΜΕΝΩΝ(;) ΟΝΕΙΡΩΝ.

Τα όνειρα, είτε με την κυριολεκτική είτε με την μεταφορική έννοια, υπήρξαν ανέκαθεν αντικείμενο τριβής και ενασχόλησης στο πεδίο της Τέχνης. Αλλού περισσότερο και αλλού λιγότερο επιτυχημένα οι καλλιτέχνες πάντα σαγνεύονταν από την ομιχλώδη και ακαθόριστη μορφή των ονείρων, ευρίσκοντας παράλληλα την ευκαιρία να πειραματιστούν με τα όρια της φαντασίας και της δημιουργικότητας τους. Τα όρια αυτά κατάφερε να διαπλάτνει και να επανακαθορίσει η δημιουργία της λεγόμενης 7ης τέχνης που δεν είναι άλλη από αυτήν του κινηματογράφου. Συνδυάζοντας την εικόνα με τον ήχο, τη γλώσσα με τη μουσική, τη φωτογραφία με την υποκριτική θεωρείται από πολλούς η πιο ολοκληρωμένη μορφή τέχνης εμπιρεύοντας σε κάποιο βαθμό όλες τις άλλες. Αναπόφευκτα λοιπόν από την αυγή της εποχής του κινηματογράφου έως και σήμερα το θέμα των ονείρων επανέρχεται επίμονα για να στοιχειώσει το όραμα και τις φιλοδοξίες των κινηματογραφιστών, αλλά και να προβληματίσει το κοινό.

Στην εποχή μας όμως η λέξη όνειρο τείνει να ταυτιστεί πια με την έννοια των επιθυμιών, των ελπίδων και των προσδοκιών ενός ανθρώπου για τη ζωή του. Η προσπάθεια να κυνηγήσεις τα όνειρά σου και να τα κάνεις πραγματικότητα ορίζεται ως ο απόλυτος και πρωταρχικός στόχος του ανθρώπου στη ζωή και ο μόνος τρόπος να οδηγηθεί στην ευτυχία. Ένας υπερ-ρεαλιστής πιθανόν και να ταραζόταν από την εξέλιξη αυτή, τη γείωση στον κόσμο της πραγματικότητας του ονειρικού στοιχείου. Παρ' όλα αυτά **ο σημερινός νέος από τη μεριά τόσο του δημιουργού όσο και του θεατή συγκινείται από το συγκεκριμένο θέμα γιατί εύκολα αναγνωρίζει στον εαυτό του αλλά και στη γενιά του ολόκληρη, όπως τονίστηκε και παραπάνω, μια ιδιαίτερη ταύτιση του ίδιου με τα όνειρά του, τα οποία όμως, όλο**

ο σημερινός νέος από τη μεριά τόσο του δημιουργού όσο και του θεατή συγκινείται από το συγκεκριμένο θέμα γιατί εύκολα αναγνωρίζει στον εαυτό του αλλά και στη γενιά του ολόκληρη μια ιδιαίτερη ταύτιση του ίδιου με τα όνειρά του, τα οποία όμως, όλο και πιο έντονα, όσο περνούν τα χρόνια, φαίνεται να ξεμακραίνουν και να χάνονται.

και πιο έντονα, όσο περνούν τα χρόνια, φαίνεται να ξεμακραίνουν και να χάνονται.

Οι λέξεις όνειρο, ελπίδες, επιθυμίες θα ακούγονταν μάλλον σαν πολυτέλεια στη νεαρή Γκρέϊς, πρωταγωνίστρια της ταινίας «Μικρά όμορφα πλάσματα» (short term 12, 2013). Ούσα συναισθηματικά πληγωμένη η ίδια, καταρακωμένη από τη δική της ζωή, που έχει υπάρξει δύσκολη, η Γκρέϊς εργάζεται ως επιβλέπουσα σε μια εγκατάσταση περίθαλψης προβληματικών εφήβων. Όχι πολύ μακριά επομένως από τη συναισθηματική κατάσταση των παιδιών που φροντίζει η Γκρέϊς προσπαθεί να επουλώσει τις πληγές της, ενόσω ταυτόχρονα συνεχίζει να αντιμετωπίζει έντονες προκλήσεις στην προσωπική της ζωή. Δυσκολεύεται να προσεγγίσει έννοιες όπως η οικογένεια, η σχέση, η μητρότητα και να τις εντάξει σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο στη ζωή της. Μέσα όμως από τη μιζέρια και την διαρκή απελπισία η προσπάθειά της να επιτελέσει το λειτουργημά της και να διαχειριστεί τις εκρήξεις των παιδιών προσφέρει στην ίδια τη Γκρέϊς την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με τον εαυτό της και τα συναισθήματά της και σταδιακά να αρχίσει να θεραπεύεται. Η ταινία έγινε ίσως γνωστή μόνο γιατί σύστησε στους κριτικούς κυρίως τη μετέπειτα κάτοχο του βραβείου όσκαρ Μπρι Λάρσον.

Σε διαφορετική πορεία κινείται η πρώτη σκηνοθετική προσπάθεια της Gillian Rohesspiere με τον τίτλο Obvious Child (2014). Η Gillian όντως προφανώς επηρεασμένη από

τις φεμινιστικές νεανικές(;) ανησυχίες της εποχής πλάθει μια ηρωίδα η οποία κινείται στα όρια του αντισυμβατικού. Η 27χρονη Ντόρα Στερν εργάζεται μερικώς ως stand-up κωμικός, αφ' ότου έχει παρατήσει τις σπουδές της, γεγονός που δημιουργεί έντονες τριβές στη σχέση της με την μορφωμένη και πετυχημένη μητέρα της. Χαρακτηριστικό στοιχείο των κωμικών σκετς της Ντόρα είναι η διάθεση για προσωπικές εξομολογήσεις, δίχως στενωπούς και περιορισμούς, ακόμα κι αν αφορούν την προσωπική της ζωή ή ακόμα και την υγιεινή της, θέματα που μέχρι πρότινος θα θεωρούνταν ταμπού για μια κοπέλα ακόμα και στα πλαίσια της κωμωδίας. Ολόκληρη η πλοκή τελικά περιστρέφεται γύρω από την αναπάντεχη εγκυμοσύνη της Ντόρα με πατέρα έναν άνδρα που τυχαία γνώρισε κάποιο βράδυ. Είναι το σημείο στο οποίο η Ντόρα θα χρειαστεί να επανεξετάσει τη σχέση της με τη μητέρα της και να έρθει αντιμέτωπη με τον πατέρα του παιδιού. Η Gillian θεωρεί ότι στα πλαίσια του φεμινισμού και του κυνηγιού της προσωπικής ταυτότητάς της η Ντόρα έχει το δικαίωμα στην έκτρωση, γιατί πολύ απλά δεν ξέρει ακόμα τι θέλει να κάνει στη ζωή της. Ανεξάρτητα από την ηθική σκοπιά από την οποία κανείς μπορεί να εκφέρει την άποψή του η στάση της Ντόρα είναι, δυστυχώς, χαρακτηριστική πολλών νέων ανθρώπων σήμερα, γεννώντας τελικά περισσότερα ερωτήματα και σοβαρά προβλήματα απ' ότι απαντήσεις.

Dan: -Αν ήμουν ο πατέρας σου, αυτό είναι το σημείο στο οποίο θα σου έδινα ένα μάθημα ή κάτι τέτοιο, ξέρεις, σχετικά με αυτό που κάνεις στον εαυτό σου.

Sutter: -Ξέρεις κάτι Dan; Αν ήσουν ο πατέρας μου δε θα υπήρχε κάτι για να μου φωνάξεις.

Παρά το νεαρό της ηλικίας του ο Sutter, πρωταγωνιστής της ταινίας *The Spectacular Now* (Το υπέροχο τώρα), που δεν έχει τελειώσει ακόμα το λύκειο, εμφανίζει ένα σχετικά έντονο πρόβλημα αλκοολισμού, το οποίο ο ίδιος με ευκολία -αν και όχι αδικώς- αποδίδει στο γεγονός ότι ο πατέρας του παράτησε αυτόν, την αδερφή του και την μητέρα του όταν ήταν μικρός. Ταυτόχρονα είναι ιδιαίτερα δημοφιλής ανάμεσα στους συμμαθητές του αλλά μοιάζει εντελώς παραιτημένος από τη ζωή του καθώς του φαίνεται αδύνατο να κάνει οποιοδήποτε σχέδιο για το μέλλον του. Η κατάσταση θα αρχίσει να αλλάζει όταν εμφανισθεί στη ζωή του η συμμαθήτριά του Aimie, η οποία μοιάζει να είναι το ακριβώς αντίθετο του Sutter. Εσωστρεφής και ντροπαλή, περνάει το χρόνο της είτε διαβάζοντας, στην προσπάθειά της να μπει στο πανεπιστήμιο, είτε διαβάζοντας κόμιξ, τις ιστορίες των οποίων φαίνεται να προτιμά από την πραγματική ζωή και τους πραγματικούς ανθρώπους. Επιπλέον εργάζεται προσπαθώντας να συντηρήσει και την προβληματική μητέρα της, από την οποία όμως ονειρεύεται διακαώς να φύγει με αφορμή το πανεπιστήμιο, δίχως να γνωρίζει αν θα έχει το σθένος να πράξει καθ' αυτόν τον τρόπο. Η συνάντηση των δύο νέων, ξεκινάει μέσα στα στενά πλαίσια των κλισέ του Hollywood, για να εξελιχθεί όμως σε κάτι μεγαλύτερο, καθώς μέσα από συγκρούσεις, συμβιβασμούς, αλλά κυρίως υπερβάσεις, η φιλία σταδιακά μετατρέπεται σε έρωτα, ο οποίος τροφοδοτεί και αναφλέγει τις ζωές των δύο νέων, όχι με εντυπωσιακά πυροτεχνήματα, αλλά με αργά βήματα που

οδηγούν όμως στην ωριμότητα και τον επαναπροσδιορισμό του εαυτού των δύο πρωταγωνιστών μέσω της σχέσης με τον άλλο. Ο Sutter θα αρχίσει να σχεδιάζει το μέλλον του και η Aimie να ζει πιο έντονα το παρόν, καθώς η συνέχεια προς το παρόν είναι απροσδιόριστη, δύσκολη, αλλά τελικά διαχειρίσιμη και κυρίως συναρπαστική.

Το συγκεκριμένο θέμα προσεγγίζει ο σαφώς πιο έμπειρος και οξυδερκής κινηματογραφιστής Noah Baumbach στην ταινία *Frances Ha* (2013). Η Frances είναι μια 27χρονη Νεοϋορκέζα η οποία πορεύεται ταγμένη στην επιταγή του να ζει την κάθε στιγμή με βάση τις παρορμήσεις της, αλλά και το προσωπικό της όνειρο να γίνει επαγγελματίας χορεύτρια σε ένα περιοδεύον μπαλέτο. Οι αποφάσεις της, σπασμωδικές και αλόγιστες, τελικά την οδηγούν πάντα σε νέα προβλήματα, χωρίς η ίδια ποτέ να το συνειδητοποιεί και δίχως ποτέ να δηλώνει μετανιωμένη. Της είναι αδύνατο να διαχειριστεί την προσωπική της ζωή, καθώς αδυνατεί να καταλάβει τα συναισθήματά της, τις σκέψεις της, ακόμα και τις ίδιες τις δικές της επιθυμίες πάνω στο θέμα. Στο οικονομικό κομμάτι βρίσκεται υπερχρεωμένη, όπως θεωρεί ότι κάθε άνθρωπος που σέβεται τον εαυτό του πρέπει να είναι, περιμένοντας βέβαια τη μελλοντική καταξίωση που θα την ξελασπώσει από όλες τις δύσκολες καταστάσεις στις οποίες βρίσκεται μπλεγμένη. Η ταινία υμνήθηκε ιδιαίτερα χάρη στην όμορφη ασπρόμαυρη φωτογραφία, το ανάλαφρο ύφος, την ερμηνεία της Greta Gerwig στον πρωταγωνιστικό ρόλο, αλλά στην πραγματικότητα πρόκειται για μια βαθιά διείσδυση στον ψυχισμό του σύγχρονου νέου. Αλλά όχι μόνο, διότι καθώς το σενάριο ξετυλίγεται η Frances, που έρχεται σιγά σιγά αντιμέτωπη με τις συνέπειες των αποφάσεών της και της στάσης της στη ζωή. Με έναν όμορφο και προσεγμένο τρόπο ο Baumbach οδηγεί την πρωταγωνίστριά του σταδιακά στην ωρίμανση, αλλά και στη συνειδητοποίηση ότι ο μεγαλύτερος φόβος της Frances που είναι η απώλεια της προσωπικής της πινελιάς στη ζωή της αλλά και η αίσθηση της ελευθερίας της, δεν πρόκειται να χαθούν στην πορεία αυτή.

Κοινοί παρονομαστές στις παραπάνω ταινίες υπάρχουν πολλοί. Αυτός που συγκρατώ περισσότερο από όλους είναι αυτή η **αίσθηση που δημιουργείται σε όλους τους πρωταγωνιστές ότι κάποιου είδους εμπόδιο μετακινείται από μπροστά τους και αντικρύζουν ξανά τη ζωή να ανοίγεται μπροστά τους γεμάτη δυνατότητες και ευκαιρίες. Τα πράγματα δεν έρχονται σχεδόν ποτέ όπως τα θέλουν, η αίσθηση ότι έχουν τελειώσει πριν καν αρχίσουν είναι πολύ έντονη.** Παρ' όλα αυτά μοιάζει τελικά ότι μέσα από τις δυσκολίες και κυρίως χάρη στη διάθεσή τους να μην τα παρατήσουν, αλλά να συνεχίσουν να παλεύουν όπως μπορούν, είναι αυτό που τους οδηγεί ξανά στην προσημονή για το μέλλον, στην ελπίδα για το αύριο, αλλά και στη χαρά του σήμερα.

Επιμέλεια:

Αλέξανδρος Γκανάς
Φοιτ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών
Υπολογιστών

ΤΟ ΕΜΠΟΔΙΟ ΤΟΥ ΦΡΑΧΤΗ ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑΣ

Αξίζει όμως να δούμε το κάθε εμπόδιο σαν μια δοκιμασία μέσα από την οποία θα βγούμε πιο ταπεινοί, αλλά ταυτόχρονα και πιο δυνατοί, αρκεί να εμπιστευτούμε το Θεό και να κάνουμε πράξη το θέλημα Του.

Ο θυμόσοφος λαός μας έχει πει «κάθε εμπόδιο για καλό». Μια φράση που και οι ίδιοι συχνά χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητα μας, κατά πόσο όμως πιστεύουμε πραγματικά το περιεχόμενο αυτής της φράσης; Μήπως η συμπεριφορά μας όταν προκύπτει κάποιο εμπόδιο κάθε άλλο παρά αυτή τη θεώρηση μαρτυρά;

Τα εμπόδια στη ζωή είναι κάτι αναπότρεπτο, κάθε άνθρωπος έρχεται αντιμέτωπος μαζί τους και δυστυχώς οι περισσότεροι όταν εμφανίζονται στο δρόμο μας συνήθως δείχνουμε λιγοψυχία, δειλιάζουμε, μιζεριάζουμε πολλές φορές. Αν όμως σκεφτούμε λίγο διαφορετικά, αν προσπαθήσουμε να αλλάξουμε τη στάση μας απέναντι τους και βγάλουμε τις παρωπίδες μας τότε ίσως αντιληφθούμε πως τα εμπόδια για τη ζωή του ανθρώπου έχουν παιδευτικό και κυρίως εξελικτικό χαρακτήρα.

Η ίδια η φύση μας δίνει ένα απλό παράδειγμα, αυτό της τριανταφυλλιάς, το οποίο είναι άμεσα συνυφασμένο με το ρόλο των εμποδίων στη ζωή μας. Ο φράχτης, το «εμπόδιο» της τριανταφυλλιάς είναι για κείνη ο τρόπος να αναπτυχθεί, να μεγαλώσει, να ομορφύνει. Εμείς όμως τον φράχτη -το εμπόδιο μας- δεν το αξιοποιούμε πάντα όπως η τριανταφυλλιά, ώστε μέσα από αυτό να «μεγαλώσουμε», να «ομορφύνουμε» πνευματικά και ψυχικά, αλλά το αντιμετωπίζουμε με δυσθυμία.

Αξίζει όμως να δούμε το κάθε εμπόδιο σαν μια δοκιμασία μέσα από την οποία θα βγούμε πιο ταπεινοί, αλλά ταυτόχρονα και πιο δυνατοί, αρκεί να εμπιστευτούμε το Θεό και να κάνουμε πράξη το θέλημα Του. Τότε, αντί η πίστη να κλονίζεται, ενδυναμώνεται, γίνεται μέσο και συνάμα σκοπός και το άτομο μπαίνει σε μια διαδικασία επαναπροσδιορισμού της θέσης και του ρόλου του.

Το πιο σημαντικό, όταν προκύπτει ένα εμπόδιο, είναι ότι **ο Θεός μάς δίνει μια ευκαιρία να απαλλαγούμε από τον εγωισμό μας, να συνειδητοποιήσουμε δηλαδή πως έχουμε ανάγκη την παρουσία και τη χάρη Του στη ζωή μας, Εκείνου και των αδελφών μας.**

Κάπως έτσι λοιπόν, τα προβλήματα τελικά αποδεικνύονται προστασία του ανθρώπου από το Θεό και όχι τιμωρία, όπως πολλοί ασυναίσθητα ίσως φρονούν έχοντας ένα πρότυπο τιμωρού Θεού στο μυαλό τους. Ο Θεός όμως δεν θέλει να μας βλέπει να υποφέρουμε, δεν πιστεύουμε άλλωστε σε ένα Θεό εκδικητικό, αλλά σε ένα Θεό απέραντης αγάπης που δεν ζητά ανταλλάγματα. Αν αναζητήσουμε το Θεό σε κάθε εμπόδιο θα δούμε και την αγάπη Του και με αγάπη και μείς θα το αντιμετωπίσουμε, θα προσευχηθούμε, θα παρακαλέσουμε και θα Τον δοξάσουμε.

Μην λησμονούμε, κάθε φορά που δειλιάζουμε σε μια δυσκολία, πως Εκείνος μας στέλνει όσα ξέρει πως θα αντέξουμε. Όσο δύσκολο και να δείχνει εκ πρώτης όψεως ένα πρόβλημα είναι σίγουρο πως για κάποιο λόγο ήρθε. Ας το αφήσουμε λοιπόν το πρόβλημα να μας διδάξει, να μας βοηθήσει να αναπτυχτούμε πνευματικά κι όπως βοηθά ο φράχτης την τριανταφυλλιά να μεγαλώσει έτσι να μεγαλώνει και η καρδιά μας μέσα από κάθε εμπόδιο, να δέχεται μέσα της το Θεό και κάθε φορά το εμπόδιο να γίνεται μοναδική ευκαιρία να έρθουμε πιο κοντά Του.

Επιμέλεια:

Ελισάβετ Αντωνιάδη
Φοιτ. Τμήμ. Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. ΕΚΠΑ

*Όταν προκύπτει ένα εμπόδιο,
είναι ότι ο Θεός μάς δίνει μια
ευκαιρία να απαλλαγούμε από
τον εγωισμό μας, να συνειδη-
τοποιήσουμε δηλαδή πως έχου-
με ανάγκη την παρουσία και τη
χάρη Του στη ζωή μας, Εκείνου
και των αδελφών μας.*

Εγώ θα
Σ' αγαπήσω
και
Μην με νοιάζει...
#συμβαίνει

«Και κουβάλαμε τις αμαρτίες μας
όπως το λάβδανο στα γένια τους οι τράγοι.
Κι ύστερα ψάχνουμε ένα τραγούδι
να πει στους άλλους τη συγγνώμη μας.
Ένα τραγούδι κόκκινο, τυφλό,
ένα τραγούδι αγκάθινο στεφάνι,
ένα στασίδι άβολο
κάτω απ' τον τρούλο των τύψεων,
ένα τραγούδι χαρτοκόπτη
για τις άκοπες σελίδες μας...»¹

1 Χαρτοκόπτης, Αριστοτέλης Παπακωνσταντίνου Μουσική-Στίχοι:
Θανάσης Παπακωνσταντίνου Δίσκος: Πρόσκληση σε δείπνο κυανίου,
2014

Βράδυ Πέμπτης, κάνοντας ζάπινγκ στην τηλεόραση πέτυχα τυχαία και στάθηκα από περιέργεια να δω τη συνέντευξη του Κώστα Πάσσαρη, του δικηγόρου και του πνευματικού του, π. Γερβάσιου Ραιτόπουλου².

Στάθηκα σε μερικές φράσεις, τις οποίες σημείωσα και σας παραθέτω:

«Δεν τους άξιζε αυτό που συνέβη»

«Μου αξίζει που είμαι στη φυλακή»

«**Μετανιώνω** γι' αυτά»

«Υπάρχει μια απαξίωση του κόσμου προς τους φυλακισμένους»

«Ο ίδιος ζήτησε να πάω, όταν έμαθε πως ήμουν στη Ρουμανία»

«Ένας άνθρωπος **διψασμένος από αγάπη**»

«Σήμερα για πρώτη φορά, νιώθω τι θα πει **αγάπη**»

«**Οι άνθρωποι αλλάζουν**»

«**Η αγάπη αλλάζει τους ανθρώπους**»

«**Δεν γνώρισα την αγάπη όπως έπρεπε**»

«**Μου έδειξε αγάπη, που δεν άξιζα** κιόλας»

Η συνέντευξη αυτή με συγκλόνησε. Δε θα σταθώ στο να κρίνω αυτό τον άνθρωπο. Ο ίδιος, μέσα από την αυτοκριτική του, ονομάζει τον εαυτό του εγκληματία. Αναφέρει πως δίκαια βρίσκεται εκεί που είναι. Ότι πληρώνει για τα λάθη του. Ότι θέλει να επιστρέψει στην Ελλάδα και να δικαστεί για τα εγκλήματά του.

Δηλώνει όμως, πως μέσα του κάτι άλλαξε.

Δηλώνει πως ο π. Γερβάσιος του έδειξε τι σημαίνει αγάπη. Πώς η αγάπη αλλάζει τον άνθρωπο.

Άθελά μου, η σκέψη μου πήγε στον Ληστή. Εκείνον δεξιά Του. Αυτός που δεν υπήρχε αμαρτία που να μην είχε διαπράξει, βλέπει την αλήθεια πίσω από την ταπείνωση. Και νικά, μαζί με τον Θεάνθρωπο, τον θάνατο. Δηλώνει δημόσια τα κρίματά του, δηλώνει πως δίκαια πληρώνει για αυτά που έκανε. Ζητά συγχώρεση, ζητά να τον θυμηθεί στη βασιλεία Του. Και κερδίζει τον Παράδεισο.

«Οὐδὲ φοβῆ σὸν τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· **Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμήν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ**».³

«Είδες τέλεια εξομολόγηση; Είδες πώς απαλλάχθηκε από τις αμαρτίες του επάνω στο σταυρό; Γιατί λέει ο προφήτης: «**Να λες πρώτος εσύ τις αμαρτίες σου, για να συγχωρηθείς**». Κανείς δεν τον ανάγκασε, κανείς δεν τον πίεσε, αλλά ο ίδιος κατηγορήσε τον εαυτό του λέγοντας: «**Και εμείς βέβαια δίκαια τιμωρηθήκαμε, γιατί παθαίνουμε άξια γι' αυτά που κάναμε**. Αυτός όμως δεν έκανε κανένα κακό». Και ύστερα λέει: «**Θυμήσου με, Κύριε, στη βασιλεία σου**». Δεν τόλμησε να πει πρώτα, «**Θυμήσου με στη βασιλεία σου**», ώσπου με την εξομολόγηση πέταξε από πάνω του το φορτίο των αμαρτιών του. Βλέπεις πόσο μεγάλο πράγμα είναι η εξομολόγηση; Εξομολογήθηκε, και άνοιξε τον παράδεισο· εξομολογήθηκε, και απέκτησε τόσο θάρρος, ώστε από ληστής που ήταν να ζητήσει τη βασιλεία των ουρανών».⁴

² βλ. τεύχος 96 της «Παρεμβολής»

³ Λουκ. 23, 40-43

⁴ Αγίου Ιωάννου Χρυσόστομου, Στο Σταυρό και τον ληστή, Ομιλία Α', Ε.Π.Ε 36, σ. 13-23

Μετάνοια σημαίνει να αλλάξω την όλη ύπαρξή μου, να αλλάξω τον νου.

«Μετα-νοώ». Τον νου δηλαδή ως μια οπτική του κόσμου. Η μετάνοια, είναι γλυκιά, ταπεινή, ήσυχη, ήρεμη. Αγκαλιάζει. Αναπαύει. Δεν απειλεί, δεν κάνει δηλώσεις. Έρχεται μόνη της. Δεν επιβάλλεται. Δεν αναγκάζει. Δεν ψυχαναγκάζει. Ανθίζει μέσα σου όταν δεν το περιμένεις. Όταν έρθει η ώρα να σπάσει ο βράχος και να αναστηθείς.⁵

Μα πραγματικά, μπορεί η αγάπη να αλλάξει τον άνθρωπο; Μπορεί να κάνει τον μεγαλύτερο κακούργο Άγιο;

Η αγάπη είναι το πιο ακριβό, το πιο ωραίο δώρο του Θεού στον άνθρωπο. Είναι το στοιχείο που από το κατ' Εικόνα μας οδηγεί στο καθ' Ομοίωση. Η αγάπη είναι έμφυτη στην καρδιά και την ψυχή μας. Όμως, την ίδια στιγμή, δεν είναι αυτονόητη η βίωσή της. Η αγάπη καλλιεργείται.⁶

Ο μόνος ορισμός του Θεού, είναι πως «**ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν**».⁷

Ο Χριστός είναι Αγάπη. Στον ληστή δε λείει τίποτα. Είναι η παρουσία και το παράδειγμά Του, αυτά που τον οδηγούν στην μετάνοια και την ομολογία. Διαβλέπει στις καρδιές των ανθρώπων τί υπάρχει. Διαβλέπει όχι μόνο το επίγειο συμφέρον, αλλά προχωρά στο αιώνιο. Σε αυτό που έχει να κάνει με την κοινωνία της ύπαρξης μαζί Του στην αιωνιότητα. Και αυτή η κοινωνία δεν μπορεί να έλθει άνευ της αγάπης. Είναι μόνο αγάπη.⁸ Και ο κόσμος μας, κι ο καθένας μας δε θα αλλάξει χωρίς την αγάπη. Η αγάπη Του δεν έχει όρους, δεν έχει προϋποθέσεις, είναι αγάπη μανική όπως λέει ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής. Μας αγαπά, γιατί είμαστε όλοι παιδιά Του. Μας αγαπά όλους το ίδιο. Μας αγαπά, σαν πατέρας. Και σταυρώνεται μαζί με τις δικές μας αμαρτίες, πεθαίνει Εκείνος για να μας χαρίσει με την Ανάστασή Του τη Ζωή. «**Εγώ θα σ' αγαπώ και μη σε νοιάζει**». Ναι, συμβαίνει! Η Αγάπη Του είναι απροϋπόθετη και δεδομένη, συνεχής και αέναη. Καρτερά τη δική μας μετάνοια, τη δική μας προσπάθεια. Ίσως και τις περισσότερες φορές το ζήτημα είναι να συγχωρέσουμε πρώτοι εμείς τον εαυτό μας. Να ανέβουμε στο δικό μας σταυρό και να παραδεχτούμε τα λάθη μας, να χωρέσουμε μέσα μας τα σκοτεινά κομμάτια μας, τις αστοχίες και τις ήττες μας. Μέχρι να καταλάβουμε ότι η αμαρτία μας είναι μεν μεγάλη, αλλά η αγάπη Του είναι μεγαλύτερη. Μόνο τότε η συγχώρεση θα είναι αληθινή και η αγάπη Του θα κατοικήσει μέσα μας, ανοίγοντας τα παράθυρα της ψυχής μας για να μπει μέσα μας το δικό Του Αναστάσιμο Φως!

Επιμέλεια:

Αγγελική Καλκάνη

Μεταπτ. Φοιτ. Τεχνο-Οικονομικών Συστημάτων ΕΜΠ

⁵ π. Χαράλαμπος Παπαδόπουλος, <http://plibyos.blogspot.gr>, Η μετάνοια είναι γλυκιά..., 10/08/2015

⁶ π. Θεμιστοκλής Μουρτζανός, <http://themistoklismourtzanos.blogspot.gr>, Η καρδιά πονάει όταν ψηλώνει, 25/2/2014

⁷ Α' Ιωάν. 4, 8

⁸ π. Θεμιστοκλής Μουρτζανός, <http://themistoklismourtzanos.blogspot.gr>, Καί έδωκεν αυτόν τη μητρί αυτού, 18/10/2014

ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

«Πόσο δύσκολο είναι να στραφεί κανείς «εκ θανάτου προς ζωήν»! Πόσο δύσκολη είναι η **αποφασιστική αλλαγή κατεύθυνσης!** Όπως για να εκτραπεί η κατεύθυνση της κίνησης ενός αντικειμένου του υλικού κόσμου χρειάζεται να ασκηθεί έργο, έτσι κι εδώ. Και κανείς δεν μπορεί να επιχειρήσει αυτό το έργο χωρίς βία, διότι απαιτείται από μας να **ξεβουλευτούμε** από τις αγαπημένες και περικλειστές **στάσεις** μας· να απεξαρτηθούμε από την έμμονη **κυκλοθυμία** μας· να ξεφύγουμε από την πίεση που μας ασκούν κάποιες καταστάσεις, κάποια γεγονότα, ίσως και κάποιοι άνθρωποι ακόμα.

Μόνο όταν έχουμε κατορθώσει να **ελευθερώσουμε** τον εαυτό μας απ' αυτά, μπορεί να ξεκινήσει πραγματικά η **μετάνοια**. Μόνο τότε μπορούμε να αρχίσουμε να στρέφουμε το βλέμμα μας προς τον Θεό.

Το πρώτο και πιο συνταρακτικό σημείο της ελευθερίας μας από αυτά τα «πάθη» -όπως αποκαλούν οι πατέρες- είναι η ικανότητα μας να **συγχωρούμε**. Όπως η αγάπη, έτσι και η συγχώρηση· δεν μπορεί να επιβληθεί. Δεν μπορείς να εξαναγκάσεις κάποιον να σε συγχωρήσει, ούτε ακόμα μπορείς να πείσεις τον εαυτό σου να συγχωρήσει κάποιον άλλο. Η αγάπη μόνο ελεύθερα μπορεί να δοθεί και η συγχώρηση το ίδιο.

Δεν θα έχουμε ποτέ την **ελευθερία** να συγχωρήσουμε, αν δεν μετανοήσουμε. Και δεν θα μπορέσουμε ποτέ να μετανοήσουμε αν δεν ελευθερώσουμε πρώτα τον εαυτό μας από τα πάθη που κρατούν δέσμια την αμετανόητη ψυχή μας»

Βασίλειος Όσμπορν, Επίσκοπος Σεργκίεβο
«Φως Χριστού –Στο μονοπάτι της Μ. Σαρακοστής»,
εκδ. «Εν πλω», 2005

«ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ ΧΑΡΑ ΜΟΥ...»

Στην σειρά του Τριωδίου, η τέταρτη Κυριακή (της Τυροφάγου) αφιερώνεται στην εκδίωξη των πρωτοπλάστων από τον Παράδεισο. Στην εικόνα **ο Αδάμ και η Εύα**, καθισμένοι απέναντι από τον κήπο της τρυφής **θρηνούν για το κακό που τους βρήκε. Αναλογιζόντουσαν την πρότερη ευδαιμονία τους και τη σύγκριναν με τη τωρινή δυστυχία τους.** Αναπολούν το γλυκό παρελθόν τους και προβλέποντας το ζοφερό μέλλον τους, έκλαιγαν γοερά. Οι λέξεις **πριν, τώρα, παρελθόν** και **μέλλον**, μόλις είχαν εισέλθει βιαίως στη ζωή των ανθρώπων...

Η έννοια του χρόνου, συνεχίζει να αποτελεί ένα από τα άλυτα μυστήρια του κόσμου. Μια έννοια θα έλεγε κανείς εύθραυστη, ακατανόητη, συχνά απρόβλεπτη. Ο χρόνος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένας ακατάπαυστος ρους καταστάσεων, προσώπων, ζώων. Τόσο κομψά και τεχνικά καμουφλαρισμένος, που άλλοτε τον εγκωμιάζουμε ως τον

«καλύτερο γιατρό», υμνώντας την ανακουφιστική λήθη του πόνου που φέρει, κι άλλοτε πάλι τον ίδιο αυτόν χρόνο τον καταριόμαστε, που δεν μας άφησε να χαρούμε τη χαρά μας.

Και κάπου εκεί, ανάμεσα στα τόσα αναπάντητα ερωτήματα που γεννιούνται γύρω του, μέσα στη καθημερινή κυριαρχία της εφήμερης ικανοποίησης και της πρόσκαιρης ηδονής, προσφερόμενες συχνά ως αντίδοτα στη μαστίγα της κατάθλιψης και της ψυχικής διαταραχής, έρχεται να σπάσει τη βιτρίνα του «προσωρινού», το «πάντοτε».

Σκιρτά θαρρείς η ταραγμένη ψυχή στην έννοια του «πάντοτε». Αφήνει πίσω αποφασιστικά το χτες, προσμένοντας δυναμικά το αύριο. Γεννά από κάθε τέλος μια νέα αρχή. Κάθε Ανάσταση και ένας χρόνος που κλείνει. Κάθε χρόνος και μια σελίδα. Ένας απολογισμός, μα δίχως νόημα, αριθμούς και στοιχεία. Σε κάθε κλείσιμο αυτό που μένει στη μνήμη, είναι μονάχα χαμόγελα και δάκρυα, αγκα-

Στην επισφράγιση της Μεγάλης Εβδομάδας και κατ' επέκταση της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, του Σταυρού και της τριημέρου Ταφής, η εικόνα που βλέπουμε αλλάζει. Ο Αδάμ και η Εύα δεν κλαίνε πια... Οι φωνές θαρρείς σώπασαν, ο χρόνος θαρρείς σταμάτησε. Μοναδική εικόνα; αυτή της Ανάστασης.

λιές και βλέμματα, άνθρωποι και πρόσωπα. Η ζωή μπορεί να μην μας εξασφαλίσει ποτέ τα εκέγγα για μια επίγεια ευτυχία, μπορεί να μη φέρει ποτέ τις τέλειες συνθήκες για να χαμογελάμε. Αλλά τουλάχιστον ας προσπαθούμε! Άλλος βουρκωμένος ή πονεμένος, άλλος στραβά, άλλος δειλά, αλλά όλοι με ελπίδα.. Κι αυτό, γιατί **κάθε άνθρωπος είναι καρπός αγάπης και χαράς, αναθρεμμένος με αγάπη και χαρά και προορισμένος για αγάπη και χαρά. Τίποτε λιγότερο...**

Βιώνοντας λοιπόν ένα μαρτύριο που γέννησε ελπίδα, αισθανόμενοι μια θλίψη που δίνει χαρά, περιπλανώμενοι σε ένα σκοτάδι που έφερε φως, καλούμαστε κάθε χρόνο στο διαχρονικό γεγονός της Ανάστασης. Ένα ακατάληπτο «πώς», που απαντά όμως στα τόσα «γιατί». Μια αλήθεια που δεν εξηγείται με κανόνες και νόμους. Χωρίς σκοπό πειθούς του μυαλού κανενός, μα μονάχα ανοίγματος της

καρδιάς καθενός...

Στην επισφράγιση της Μεγάλης Εβδομάδας και κατ' επέκταση της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, του Σταυρού και της τριημέρου Ταφής, η εικόνα που βλέπουμε αλλάζει. Ο Αδάμ και η Εύα δεν κλαίνε πια... Οι φωνές θαρρείς σώπασαν, ο χρόνος θαρρείς σταμάτησε. Μοναδική εικόνα; αυτή της Ανάστασης. Ο Χριστός άπλωσε τα χέρια Του και με μια γρήγορη κίνηση, έτσι απλά τους άρπαξε, ταραγμένους, πληγωμένους, μετέωρους...

Ο Γολγοθάς εσείστηκε. Ο Ήλιος ανέτειλε. Ο βράχος κυλίστηκε. Η καμπάνα εκτύπησε. «Χριστός Ανέστη χαρά μου...».

Επιμέλεια:

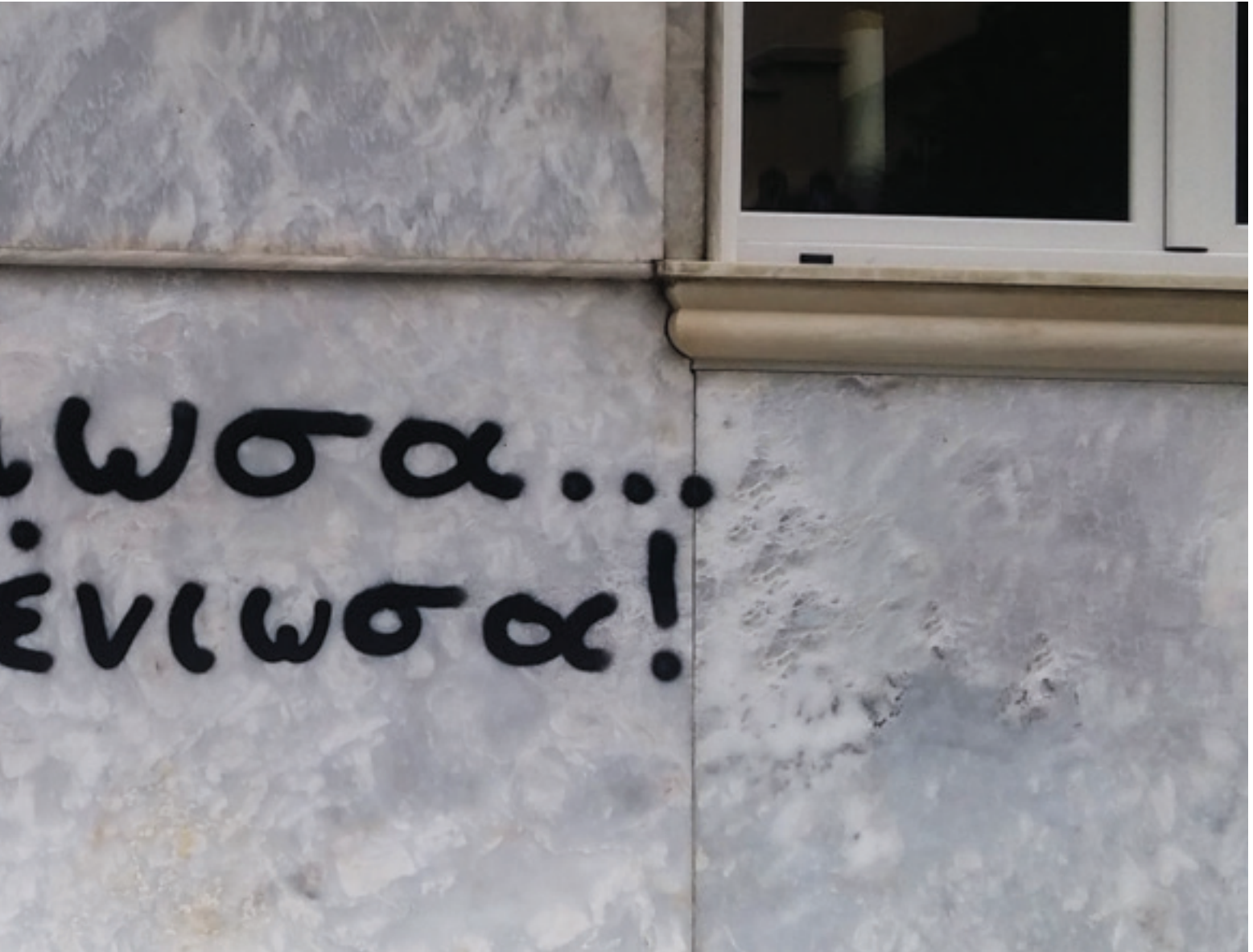
Κλεάνθης Νιζάμης
MSc Βιολόγος & Φοιτ. Θεολογίας

Η ζωή είναι ένα ταξίδι! Κάποιες φορές ταξιδεύοντας συναντάς νηνεμίες και άλλοτε καταιγίδες. Πολλές φορές μέσα στην καταιγίδα χάνεις τον έλεγχο, βγαίνεις εκτός πορείας και αμαρτάνεις. Τότε είναι η στιγμή που πρέπει να αποφασίσεις για το ποια θα είναι η συνέχεια της πορείας από την οποία παρέκλινες. Μπορεί να επιλέξεις να μείνεις στο εύκολο μονοπάτι μετά την πτώση σου, θα κινδυνεύεις όμως να χάσεις την αυθεντικότητά σου, τον ίδιο σου τον εαυτό, τους ανθρώπους σου, τον ίδιο το Θεό. Συμβιβάζεσαι με τον εγωισμό σου, ξεχνώντας πως ελλοχεύει ο κίνδυνος να περάσεις όλη σου τη ζωή μέσα σε ένα ψέμα, αρνούμενος να βγάλεις τη μάσκα που κρύβει τα λάθη και τις αστοχίες σου. Θέλεις να ακολουθείς την εμβληματική φράση της εποχής μας ότι δηλαδή «δεν έχω μετανιώσει για τίποτα» και αυτό γιατί η μετάνοια στα μάτια εκείνων που εμμένουν πεισματικά στο λάθος μονοπάτι φαντάζει ως έλλειψη ισχύος, αδυναμία και αποτυχία. Ξεχνάς όμως πως δεν είναι λίγοι εκείνοι που πριν φύγουν από τη ζωή παραδέχονται τελικά πως δεν έζησαν σωστά, πως θα ήθελαν να αλλάξουν τον τρόπο

ζωής τους. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που μετάνιωσαν, γιατί δεν άφησαν πίσω κάτι που να τους θυμίζει καλούς, δεν άφησαν λίγη αγάπη. Τη στιγμή αυτών των σκληρών και απόλυτων δηλώσεων το μόνο που μπορείς να δεις στα μάτια τους, είναι η πίεση και η μεγάλη προσπάθεια που καταβάλουν για να αποδείξουν στους άλλους και κυρίως στον ίδιο τους τον εαυτό πως όλα ήταν και είναι καλά. Όμως έτσι δεν μπορούν να νιώσουν, να βιώσουν με τρόπο αυθεντικό τα θετικά και τα αρνητικά συναισθήματά τους, διότι αρνούνται να μετανοήσουν για τις αστοχίες και τις αποκλίσεις τους από την πορεία που οδηγεί στο φως.

Γιατί να ακολουθήσεις το παράδειγμα των πολλών, το εύκολο φαινομενικά μονοπάτι και να στερήσεις από τον εαυτό σου τη χαρά της μετάνοιας, τη χαρά του να νιώθεις και να πιάνεις το σφυγμό της ζωής; Η έλλειψη μετάνοιας δεν είναι ένα απλό γεγονός, σημαίνει έλλειψη αυτογνωσίας, έλλειψη ενσυναίσθησης, δηλαδή αδυναμία να γνωρίζεις τον ίδιο σου τον εαυτό και τους συνανθρώπους σου. Γιατί η μετάνοια προϋποθέτει την επίγνωση της ανθρώπινης φύσης, ότι δηλαδή μπορεί να έχεις την τάση

για αμαρτία, αλλά ταυτόχρονα έχεις την πίστη πως με τη Θεία Χάρη μπορείς να υψωθείς σε ανώτατα πνευματικά επίπεδα. Μέσα από κάθε δυσκολία, από κάθε περιπέτεια, αν πορευθείς με μετάνοια, θα μπορέσεις να βγεις πιο δυνατός, πιο ανθρώπινος, γιατί θα έχεις τη δύναμη να αναγνωρίσεις τα λάθη σου και να διορθώσεις κάθε αμάρτημα, κάθε ψεγάδι που ασχημαίνει την ομορφιά της ψυχής σου. Είναι δύσκολο βέβαια να εντοπίσεις τις αστοχίες σου, γιατί χρειάζεται γενναιότητα, τιμιότητα και δύναμη ψυχής. Είναι δύσκολο να παραμερίσεις τον εγωισμό σου, το φόβο, το θυμό, το μίσος, τη ζήλια, την κατάκριση και με αληθινά δάκρυα μετάνοίας να ζητήσεις συγχώρηση από το Θεό και από τους ανθρώπους που πλήγωσες, που αδικήσες. Δύσκολο το ταξίδι αυτό όχι όμως και ακατόρθωτο αφού «τὰ ἀδύνατα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν». Με πίστη και ελπίδα στον Κύριο, μπορείς ακόμη κι αν είσαι ο μεγαλύτερος αμαρτωλός να μετανοήσεις, να μεταστραφείς, να μεταβάλεις ολοκληρωτικά τον τρόπο ζωής σου, να ξαναβιώσεις, αρκεί να υπάρχει αγαθή προαίρεση. Έτσι θα μπορέσεις όταν πέσεις να σηκωθείς και

ό,τι γκρέμισες, να ξαναχτίσεις, αρκεί να βάλεις ως θεμέλιο για την νέα οικοδομή την αγάπη. Μόνο αν μετανοήσεις θα εκπέμπεις γαλήνη και αισιοδοξία σε κάθε κίνηση σου, σε κάθε σου βλέμμα, σε κάθε σου λέξη. Μόνο αν μετανοήσεις μπορείς να ζεις την κάθε στιγμή με γνησιότητα και απλότητα, να χαίρεσαι για όσα πάλεψες, για όσα δεν υποχώρησες, δεν συμβιβάστηκες. Άλλωστε μην ξεχνάς πως ο Θεός σου χάρισε τη ζωή για χάρη της ευτυχίας και όχι της μιζέριας και για να νιώσεις αυτή την ευτυχία οφείλεις πρώτα να μετανιώσεις, να αλλάξεις δηλαδή τον τρόπο σκέψης σου, τον τρόπο ζωής σου.

Επιμέλεια

Χριστίνα Γούλα
Φοιτ. Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ

Μαρία Γούλα

ΠΟΥ ΑΝΗΚΩ; ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Φωτογραφία: Γιάννης Σταυριανός

Ζούμε κι εμείς πια αυτή τη σύγκρουση, έχουμε και εμείς αυτά τα διλήμματα και η λύση παρ' όλο που είναι προφανής δε μας αρκεί. «Πού ανήκω;», αναρωτιέται συχνά η αποπροσανατολισμένη γενιά μας και αναζητά την λύτρωση σε κάθε κοινωνική ομάδα ανθρώπων επί της γης. Μπορούμε να επεξεργαζόμαστε ελεύθερα κάθε νέο ερέθισμα (γνωστικό και συναισθηματικό), να αμφισβητούμε κάθε προγενέστερο έως τώρα δεδομένο, να ζήσουμε τη ζωή όπως τη διαμορφώνουμε εμείς και εν τέλει να ανακαλύψουμε την δική μας κοινωνία, τη δική μας επαφή με την κοσμική και πνευματική πραγματικότητα.

Η πρώτη μέρα στη Σχολή ήταν όπως ακριβώς μου την είχαν περιγράψει: αφίσες όσες και τα πρόσωπα να σε προσκαλούν σε θεατρικές ομάδες, κινηματογραφικές βραδιές, πάρτυ, πορείες, διαμαρτυρίες, κομματικές συνελεύσεις... Πρέπει κάπου να πάμε. Πρέπει κάπου να ικανοποιήσουμε την αδήριτη αυτή ανάγκη του «συνέρχεσθαι». Κι όσο αυτές οι προσκλήσεις δεν γίνονται δεκτές ο κοινωνικός μας κύκλος στενεύει και η αποξένωση φαντάζει ένας θλιβερός μονόδρομος. Ποια μορφή κοινωνίας αναζητούμε; Και τελικά ποιά προσωπικά κενά θα καλύψει αυτή;

Και κάπως έτσι ξεκινά η ανθρώπινη ιστορία. Οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται πως ο μόνος τρόπος να επιβιώσουν

είναι να συγκροτηθούν, να συσπειρωθούν σε παρόμοια με εκείνα τα πρωτόγονα κοινωνικά μορφώματα, με σκοπό την προστασία από ανήμερα θηρία, την άμυνά τους απέναντι στην αγριότητα μιας πάλαι ποτέ θεοποιημένης φύσης. Το ανθρώπινο είδος λοιπόν, οδηγείται στην σύσταση ομάδων με κοινές επιδιώξεις, κατά βάση από αναγκαιότητα. «Φύσει μὲν ἔστιν ἄνθρωπος ζῶν πολιτικόν», κάνει λόγο ο Αριστοτέλης, χαρακτηρίζοντας ως φαινόμενο εκπορευόμενο από τη φύση, τη σύσταση της κοινωνίας. Άρα ναι λοιπόν! Η κοινωνικότητα ως ανάγκη προέρχεται έσωθεν.

Οι κοινωνίες εξελίσσονται και με σταθερό ρυθμό προοδεύουν αναφορικά με την δομική τους σύσταση, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και τα μέσα κοινωνικοποίησης. Η κυριαρχία μάλιστα του διαδικτύου σε παγκόσμια κλίμακα δημιουργεί νέες κοινωνικές δομές, πολυπλοκότερες ομάδες μέσα από ηλεκτρονικές πλατφόρμες επικοινωνίας και πολύ περισσότερο από την κοινωνική δικτύωση (τα γνωστά τοις πάσι Facebook, twitter, instagram, pinterest κ.ά.). Παρά ταύτα οι καλπάζοντες ρυθμοί εξέλιξης της σύγχρονης κοινωνίας, προκαλούν την εμφάνιση ηθικών διλημάτων και *συνθηκών που ως επί το πλείστον φέρνουν κάθε άτομο έναντι των κρατούντων κανόνων με ηθική βάση. Αναντίλεκτα, η κοινωνία όπως είναι γνωστή στη σημερινή της μορφή, παρουσιάζει ουσί-*

Η κοινωνία με την χριστιανική της έννοια είναι ο συνεκτικός δεσμός των αγωνιζομένων, αυτών που δεν περιορίζονται στον ορθολογισμό και δεν σαγηνεύονται από τον μηδενισμό της σύγχρονης εποχής. Αυτών των αγωνιζομένων, των εν δυνάμει αγίων.

ώδη προβλήματα σε κάθε πτυχή της, κάνοντάς την εκπλήρωση της φυσικής ανάγκης του ανθρώπου για κοινωνικοποίηση μια διαδικασία πολύπλοκη και σε αρκετές περιπτώσεις ευτελή. Έτσι ο καθένας πια γίνεται μέλος μιας ευρείας μάζας, χάνοντας την ποιότητα της προσωπικής του υπόστασης.

Ο Γάλλος ανθρωπολόγος Le Bon έχει μάλιστα να δώσει ορισμένες διαφωτιστικές θέσεις σε αυτό το θέμα ήδη από τα τέλη του 19ου αιώνα. «Τα βασικά χαρακτηριστικά του ατόμου σε μια μάζα είναι τα εξής: Εξασθένηση της συνειδητής προσωπικότητας, υπεροχή της ασυνείδητης προσωπικότητας, προσανατολισμός των σκέψεων και των συναισθημάτων προς την ίδια κατεύθυνση μέσω υποβολής και μετάδοσης, τάση προς άμεση πραγματοποίηση των υποβαλλόμενων ιδεών. Το άτομο δεν είναι πλέον ο εαυτός του, έχει καταλήξει ένα άβουλο αυτόματο». Ο άνθρωπος χάνει κάθε τι που τον συνδέει με την συνειδησή του, αυτοματοποιεί την συμπεριφορά του χωρίς να υπολογίζει καμιά ηθική ευθύνη. Έτσι η κοινωνία μετατρέπεται σε κάτι άμορφο και απρόσωπο. Δεν προωθεί, όσο κι αν αυτό προεβούσαν πολλοί κοινωνιολόγοι, την ατομική ανάπτυξη της προσωπικότητας, μα αντίθετα κλωνοποιεί βασικές εκφάνσεις κάθε ατομικού χαρακτηριστικού.

Τις περισσότερες φορές η ψυχική αυτή μεταβολή δεν γίνεται αντιληπτή εξ αιτίας του χαρακτηριστικού της καθολικότητας που ενδεχομένως λαμβάνει. Αυτό σημαίνει πως ο καθένας, πόσο μάλλον κάποιος νέος, εύκολα μπορεί να χάσει την μοναδικότητα της προσωπικότητάς του βρισκόμενος μέσα σε μια τέτοιας μορφής κοινωνική μάζα. Οι προκλήσεις είναι σίγουρα αναρίθμητες. Γεννούν πολλάκις μάλιστα ακαταμάχητα διλήμματα, καθώς θίγουν την ανάγκη του ανθρώπου για άμεση κοινωνικοποίηση και συχνά απαιτούν τη ρήξη ορισμένων ηθικών φραγμών. Το βλέπουμε εμφανώς άλλωστε, στις κοινωνικές ομάδες με ευτελή χαρακτηριστικά που είναι ίσως οι μόνες που ελκίζουν άτομα από το χώρο της νεολαίας, προσφέροντας σημαντική αναγνώριση και αποκτώντας μεγάλη συσπείρωση. Απ' ό,τι φαίνεται, ο ιδανικά δομημένος κοινωνικός χώρος, δεν υπάρχει πια.

Κατά πόσο λοιπόν ο νεαρός χριστιανός μπορεί να αντεπεξέλθει στην πολυτάραχη κοινωνική καθημερινότητα; Μήπως οι χριστιανοί δε διαφέρουν τόσο από τους «κοσμικούς»

της σύγχρονης κοινωνίας; Απάντηση σε ένα τέτοιο ερώτημα βρίσκεται στην επιστολή με άγνωστο αποστολέα προς τον Διόγνητο: «Χριστιανοί γάρ ούτε γῆ ούτε φωνή ούτε ἔθεσι διακεκριμένοι τῶν λοιπῶν εἰσιν ἀνθρώπων». Οι χριστιανοί δε διαφέρουν από τους άλλους ανθρώπους ούτε ως προς τον τόπο που κατοικούν, ούτε ως προς τη φωνή, ούτε ως προς τον τρόπο ζωής. Οι χριστιανοί είναι από τον κόσμο αυτό και ζουν σε αυτόν. Οι χριστιανοί αγωνίζονται, πίπτουσι καὶ ἐγείρονται, ἀγαποῦν ἅπαντες, μα ἐξ ἁπάντων διώκονται. Είναι όμως πολιτογραφημένοι στον ουρανό, ακόμη κι αν ζουν σε αυτόν τον κόσμο.

Οι νέοι χριστιανοί του κόσμου «μετέχουσι πάντων ὡς πολῖται». Δεν σιωποῦν γιατί κατέχουν την αλήθεια. Δεν αδρανοῦν γιατί θεωροῦν μέγιστη ευθύνη τους τη διάδοση αυτής. Αναλαμβάνουν δράση, αντιδρῶν και ἐπιδρῶν στο κοινωνικό γίγνεσθαι καθὼς φέρουν το μήνυμα της χαράς ὅπου κι ἂν βρίσκονται.

Αναμφίβολα ένα ελπιδοφόρο μήνυμα, για κάθε ποιμνιο, κάθε εποχής. Πολλὰ δε μάλλον, μια ευφρόσυνη αγγελία για κάθε νέο που αγωνίζεται, που ζει υπακούοντας με σε καθορισμένους νόμους, αλλά με τρόπο ζωής δε, που υπερβαίνει κάθε νόμο. Η κοινωνία, με την χριστιανική της έννοια, είναι ο συνεκτικός δεσμός των αγωνιζομένων, αυτών που δεν περιορίζονται στον ορθολογισμό και

δεν σαγηνεύονται από τον μηδενισμό της σύγχρονης εποχής. Αυτών των αγωνιζομένων, των εν δυνάμει αγίων.

Όσο κι αν η περί κοινωνίας πραγματικότητα είναι θλιβερή, δεν αξίζει να τρομάζει κανένα πιστό. Η αληθινή, ουσιαστική πίστη δεν αποτρέπει, μα ενθαρρύνει και καθοδηγεί τη ζωή μες τον κόσμο. Την καθιστά πέρασμα στην πραγματική ζωή, τη ζωή στην οποία ο καθένας ίσως ελπίζει αλλά πολλάκις ξεχνά.

Οι νέοι χριστιανοί του κόσμου μετέχουσι πάντων ὡς πολῖται. Δεν σιωποῦν γιατί κατέχουν την αλήθεια. Δεν αδρανοῦν γιατί θεωροῦν μέγιστη ευθύνη τους τη διάδοση αυτής. Αναλαμβάνουν δράση, αντιδρῶν και ἐπιδρῶν στο κοινωνικό γίγνεσθαι καθὼς φέρουν το μήνυμα της χαράς ὅπου κι ἂν βρίσκονται. Αυτοὶ λοιπόν, καθίστανται οἱ πραγματικοὶ κοινωνοὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, «τὸ φῶς τοῦ κόσμου», σε κάθε πτυχὴ αὐτῆς της σκοτεινῆς, πολύμορφης και αχανούς συχνά κοινωνικῆς δομῆς.

Επιμέλεια:

Δημήτριος Κουτσουπιάς
Φοιτ. Νομικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

«ΚΑΝΕ ΑΛΜΑ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΟ ΑΠΟ ΤΗ ΦΘΟΡΑ»

Μοιάζει πολύς ο δρόμος ως την κορυφή. Άραγε, θα αντέξω; Και όμως, «στενή και τεθλιμμένη» η οδός που βαδίζουμε. Μα σαν ξέρω πως πορεύομαι το δρόμο Του, γαλήνη με πλημμυρίζει. Ξαφνικά οι μπόρες ασθενούν και το κάθε βήμα γίνεται ένας αγώνας για να Τον προσεγγίσουμε.

Άραγε, πόσο αφουγκράζομαι το Θεό στη ζωή μου; Κατά πόσο του επιτρέπω να φωτίσει τα σκοτάδια μου και να με οδηγήσει; Τελικά, κλείνομαι στον εαυτό μου και δεν ανοίγομαι στο Θεό. Παρόλο που μια κίνηση δικιά Του ψυχάζει κάθε τρικυμία. Χάνομαι, γιατί δεν κοιτάζω Εκείνον. Και χάνομαι, γιατί δεν κοιτάζω τον εαυτό μου. Έρχονται στιγμές ενδόμυχων συζητήσεων και αυτοκριτικής στις οποίες νοιώθω ότι μιλάω με έναν άγνωστο...

Τελικά, πόσο γνωρίζουμε ποιοι είμαστε; Σε τι βαθμό έχουμε επίγνωση των παθών μας, των ατελειών μας και της φθοράς μας; Είναι ταξίδι ατελεύτητο και μοναχικό αυτό της εξερεύνησης του εαυτού μας. Ένα ταξίδι όμως που με οδηγό το Θεό αποκτά μια απίστευτη γλυκύτητα. Γλυκύτητα μετανοίας. Γιατί, μόνο όταν γνωρίσουμε τον εαυτό μας, θα μπορέσουμε να μετανοήσουμε πραγματικά. Μόνο τότε αρχίζει το «ξερίζωμα». Και τελικά, μόνο τότε επέρχεται η αληθινή ταπείνωση. Κάθομαι, στέκομαι ενώπιον του Θεού με τις πληγές μου ανοιχτές, όπως ακριβώς είμαι. Συλλογίζομαι, πώς είναι, και πώς εγώ είμαι. Ακόμη, πού είμαι, και που Εκείνος είναι. Ξέρω, όμως, ότι θα με βοηθήσει, ξέρω ότι θα συμπληρώσει το «ψηφιδωτό»

μου και έτσι δεν σταματώ. Έλεγε χαρακτηριστικά ο Β. Ουγκώ: «ο ενθουσιασμός είναι ο πυρετός της λογικής». Βλέπω την ανηφόρα και διστάζω. Μα μια φωνή μέσα μου μου ψιθυρίζει: «προχώρα, πορεύου!». Έχει ο Θεός λοιπόν. Με τρόπους ασύλληπτους μας βοηθά, πολλούς από τους οποίους δεν τους συνειδητοποιούμε... Ξεχνάμε πόσο μας αγαπά, και για αυτό υποτιμούμε το τι μπορεί να κάνει για εμάς: «Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἔστιν». Δεν είναι και λίγες οι φορές μάλιστα, που ο Θεός επιτρέπει να συμβεί κάποιο θαύμα. Έχουμε εμείς την κατάλληλη πνευματική κατάσταση να το αντικρύσουμε; Γιατί η λογική βρίσκει δήθεν τρόπους, απαντήσεις, μα μία είναι η Αλήθεια. Τα θαύματα λοιπόν, εν πολλοίς παράλογα και αδύνατα, «θυμώνουν όταν δεν τα πιστεύεις», όπως έγραψε η Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου. Ακόμη, μας καλούν να τα πιστέψουμε, ή καλύτερα, καλούμαστε να τα πιστέψουμε. Αποτελούν χαραγή φωτός, στίγματα της αγάπης Του και μας καθοδηγούν νοητά προς τον Ουρανό. Έχουμε όμως αναλογιστεί πόσο τελικά παράλογος μοιάζει συχνά ο κόσμος γύρω μας, με τους ρυθμούς του, τη φασαρία του; Και πως το «άλμα πιο γρήγορο από τη φθορά» ίσως είναι ένα βήμα προς την Αιωνιότητα;

Επιμέλεια:

Χρήστος Γραμματικόπουλος
Φοιτ. Βιολογίας ΕΚΠΑ

Έλεγε χαρακτηριστικά ο Β. Ουγκώ: "Ο ενθουσιασμός είναι ο πυρετός της λογικής". Βλέπω την ανηφόρα και διστάζω. Μα μια φωνή μέσα μου μού ψιθυρίζει: "Προχώρα, πορεύου!". Έχει ο Θεός λοιπόν. Μας βοηθά με τρόπους ασύλληπτους που δεν τους συνειδητοποιούμε... Ξεχνάμε πόσο μας αγαπά και γι' αυτό υποτιμούμε το τι μπορεί να κάνει για εμάς.

ΝΟΣΤΟΣ

Το πρόσεξε με την άκρη του ματιού της, καθώς έτρεχε να προλάβει το τελευταίο μάθημα της εξεταστικής της. Ένα σύνθημα που φάνταζε παράταιρο πάνω στους ορθολογιστικούς τοίχους της Πολυτεχνικής Σχολής. «Πού κρύβεται τόση φιλοσοφική διάθεση;» αναρωτήθηκε.

«...αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ»¹

Νόστος, προμάντεμα, ύβρη, νέμεση, τίση, προοικονομία. Ο νους της ταξίδεψε αρκετά χρόνια πίσω, στη γυμνασιακή της ηλικία. Η αυστηρή φιλόλογος του τμήματός της προσπαθούσε μάταια να εξηγήσει στις ονειροπόλες εφηβικές καρδιές ότι το «νόστιμον ἡμᾶρ» δεν ήταν κάποιο περίφημο ομηρικό φαγητό, αλλά η πολυπόθητη ημέρα της επιστροφής στην πατρίδα. Αυτή που τόσο λαχταρούσε ο πολύπαθος Οδυσσεύς, αλλά άργησε να γευτεί λόγω της απερισκεψίας των συντρόφων του. Πόσο πληγωμένος θα πρέπει να αισθάνθηκε, όταν αυτοί για τους οποίους είχε αγωνιστεί στη Τροία και στο μακρύ θαλασσινό ταξίδι τον πρόδιδαν τώρα για λίγα σουβλιστά ζώα. Και ήρθε η τιμωρία από τον Ήλιο. Και ακολούθησαν η Καλυψώ και οι Φαίακες. Με ευλάβεια, όμως, προς τους θεούς έφτασε τελικά στην Ιθάκη του και βρήκε ανάπαυση κοντά στους δικούς του.² Τηλέμαχος, Πηνελόπη, Άργος. Δεν λογάρισαν τον χρόνο που περνούσε και άφηνε τα σημάδια του στο σώμα και στη ψυχή τους, τους πειρασμούς του έρωτα και της εξουσίας, τα πολλά «αν» και «μήπως» που έφερνε ο μη ερχομός του αγαπημένου τους. Σύμβολα καρτερίας, υπομονής και αγάπης ανά τους αιώνες.

«...καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ»³

Κυριακή του Ασώτου. Στα αυτιά της ακόμα αντηχεί το απόσπασμα της σημερινής ευαγγελικής περικοπής. Άλλος ένας νόστος. Άλλη μια επιστροφή στην Ιθάκη. Και τι Ιθάκη! Η αγκαλιά του Πατέρα περιμένει τον γιο γεμάτη αγάπη και συγχώρεση. Άνευ όρων. Χωρίς να ζητεί εξηγήσεις, δικαιολογίες, συγγνώμες. Πόσα βράδια καρτερούσε και ήλπιζε στην επιστροφή του! Κι αυτός ο γιος, ο άσωτος, ο απερίσκεπτος. Ο διπλά προδομένος από τις επιλογές του και τον κόσμο. Όσο κι αν βυθίστηκε στην αμαρτία, ποτέ δεν έσβησε από μέσα του τη μακαριότητα του πατρικού του σπιτιού⁴. Κι αυτός ο πόθος για νόστο ήταν που του έδωσε τη δύναμη να αποταχθεί τα ξυλοκέρατα της αμαρτίας, να βρει τον χαμένο του εαυτό και να ακολουθήσει

Φωτογραφία: Πάννης Σταυριανός

τον δύσκολο δρόμο του γυρισμού, της μετανοίας. Η αγάπη του Πατέρα τον τράβηξε κοντά του και η συνάντησή τους ήταν μια μυσταγωγία εξομολόγησης σε βαθιά σιωπή⁵.

«...Πάντα στον νου σου νάχεις την Ιθάκη»⁶

Οι δικές μας χαμένες Ιθάκες. Η σκέψη της γύρισε στο μήνυμα που τόση εντύπωση της είχε κάνει. Οικονομική άνεση, καλή δουλειά, εξουσία, σχέσεις του «λαβείν», αλλά όχι του «δούναι»• αυτές είναι οι Ιθάκες της σημερινής εποχής. Αντί, όμως, να προσφέρουν ανάπαυση ψυχής, φαίνεται ότι μεγαλώνουν μέσα μας τη νοσταλγία (νόστος + άλγος), τον πόνο από την ανικανοποίητη λαχτάρα του επαναπατρισμού στην Ιθάκη μας. Μήπως, τελικά, οι λωτοί των καθημερινών εγνοιών, οι σειρήνες των ποικίλων πειρασμών, οι Φαίακες της βόλεψης, η Καλυψώ των τέρψεων και των ηδονών μας έχουν αποπροσανατολίσει; Μήπως αλλού πρέπει να στρέψουμε την πυξίδα της καρδιάς μας; Η αληθινή, όμως, Ιθάκη δεν χάθηκε! Στέκει εκεί και μας περιμένει! Κάτω από το πετραχήλι του Πνευματικού. Μέσα στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Μπροστά στην εικόνα του Εσταυρωμένου. Ο Ουράνιος Πατέρας μας καρτερεί την κάθε ψυχή. Γι' Αυτόν τίποτα δεν έχει καθεί. Με απέραντη αγάπη και υπομονή περιμένει από εμάς το ένα βήμα, για να κάνει Αυτός τα άλλα ενενήντα εννιά. Ο νόστος της ψυχής μας στην Κοινωνία με τον Επουράνιο Πατέρα κρύβεται μέσα σ' ένα «Κύριε έλέησον» και σ' ένα «Μνήσθητί μου».

Επιμέλεια:

Χρυσούλα Τιφκιτσιή
Δασκάλα

1.Οδύσεια α', 9

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η ιδιωτικότητα, θα προσθέταμε εμείς, μπορεί να ταυτιστεί με την ελευθερία, το δώρο που μας χάρισε ο Θεός, το θεμέλιο του χριστιανισμού, το προϊόν της γνήσιας και αληθινής αγάπης. Η ελευθερία αυτή είναι απόλυτη, διότι η ματιά του δωρητή Θεού απέναντί μας είναι διακριτική.

«Snowden» τιτλοφορείται μιά ταινία που αναφέρεται στη δράση ενός πραγματικού προσώπου της εποχής μας. Ο Σνόουντεν υπήρξε ένας τεχνικός της NSA (National Security Agency) ο οποίος διόχετσε στον τύπο το 2013 απόρρητες πληροφορίες από την NSA σχετικά με τα προγράμματα μαζικής παρακολούθησης που εφαρμόζουν οι αμερικανικές κυβερνήσεις. Οι γνώμες γύρω από το πρόσωπό του δίστανται. Για κάποιους είναι ένας πληροφοριοδότης, για άλλους ένας χάκερ. Ήρωας ή προδότης, σημασία έχει πως συνέβαλε στη διαμόρφωση της ενημέρωσης των πολιτών σε όλο τον κόσμο με το να γίνει σε όλους γνωστό και κατανοητό το δικαίωμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Η παράτολμη κίνηση του τεχνικού, που θυσίασε μία σπουδαία θέση εργασίας με υψηλές απολαβές, επηρέασε θετικά τον τρόπο σκέψης των απλών πολιτών, αλλά και τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τις αρχές των κρατών και των διεθνών οργανισμών. Βάσει των αποκαλύψεων στις οποίες προέβη ο Σνόουντεν, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) υποχρέωσε το 2015 την ιρλανδική αρχή ελέγχου να εξετάσει την καταγγελία που είχε υποβάλει ένας αυστριακός φοιτητής Νομικής, σχετικά με τα δεδομένα που παρέχουν οι χρήστες στο Facebook και να κρίνει αν πρέπει να αναστείλει τη διαβίβαση δεδομένων των Ευρωπαίων χρηστών του Facebook προς τις Ηνωμένες Πολιτείες, με την αιτιολογία ότι η χώρα αυτή δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η απόφαση αυτή αποτέλεσε ορόσημο διότι οδήγησε στην ακύρωση της συμφωνίας (Safe Harbor) μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ για τη διατλαντική μεταφορά προσωπικών δεδομένων. Τα δεδομένα που παρέχουν οι χρήστες του Facebook αποτελούν προϊόν επεξεργασίας από την ίδια την εταιρία, η οποία έχει το δικαίωμα να τα παρέχει σε άλλες εταιρίες με τις οποίες συνεργάζεται για τη διεξαγωγή ακαδημαϊκών ερευνών, μελετών ή την παροχή διαφημιστικών μηνυμάτων στους ίδιους τους χρήστες. Η εταιρία, όπως προκύπτει από την πολιτική δεδομένων που ακολουθεί, συλλέγει οτιδήποτε

δημιουργούμε ή κοινοποιούμε σε έναν λογαριασμό, αλλά και το περιεχόμενο της επικοινωνίας μας με τους άλλους χρήστες. Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά και με την πληρωμή, π.χ. ο αριθμός της πιστωτικής ή χρεωστικής κάρτας και άλλες πληροφορίες για την κάρτα μας. Αξίζει να σημειωθεί, πως ύστερα από την έκδοση της προαναφερόμενης απόφασης, ο αυστριακός υπέρμαχος της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, κατέθεσε εξ ονόματος 25.000 χρηστών αγωγή (η οποία εκκρεμεί) κατά του Facebook, με αίτημα τον τερματισμό της παρακολούθησης των δραστηριοτήτων των χρηστών κάθε φορά που εκείνοι κάνουν χρήση των κουμπιών «likes» και της πραγματοποίησης υπεραναλύσεων των δεδομένων των χρηστών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επίσης απάντησε τον Οκτώβριο του 2016 σε καταγγελία δύο πολιτών (ένας εκ των οποίων ήταν Έλληνας) κατά της «Facebook Ireland Limited» πως τα τεχνικά χαρακτηριστικά "last active" και "seen" για κινητές συσκευές που επιτρέπουν την επικοινωνία μέσω του Facebook, παραβιάζουν το κοινοτικό δίκαιο αναφορικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και την παραβίαση της ιδιωτικής ζωής. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως η Facebook δεν τηρεί την αρχή της διαφάνειας σχετικά με το ποιες μορφές μπορεί να λάβει η επεξεργασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων σε συνδυασμό με την έλλειψη ρητής, ελεύθερης συγκατάθεσης, καθ' όσον ο χρήστης δεν έχει επαρκή πληροφόρηση ως προς την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, μένοντας έτσι αθωράκιτος.

Το ΔΕΕ με νεότερη απόφασή του (της 21ης Δεκεμβρίου 2016), έκρινε πως τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλλουν γενική υποχρέωση διατήρησης δεδομένων στους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η αιτιολογική βάση αυτής της απόφασης έγκειται στο ότι η διατήρηση των προσωπικών δεδομένων των χρηστών υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών πραγματοποιείται χωρίς οι χρήστες υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να ενημερώνονται σχετικά, προκαλώντας ενδεχομένως στα οικεία πρόσωπα την αίσθηση ότι η ιδιωτική τους ζωή

αποτελεί το αντικείμενο διαρκούς παρακολούθησής.

Σύμφωνα με έρευνα το 92% των Ευρωπαίων πολιτών δηλώνει ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζεται το απόρρητο των ηλεκτρονικών και των διαδικτυακών τους μηνυμάτων. Ωστόσο, η ισχύουσα οδηγία της ΕΕ για την προστασία της ιδιωτικής ζωής (ePrivacy) ισχύει **μόνο για τους παρόχους παραδοσιακών τηλεπικοινωνιών**. Έτσι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε στις 10/1/2017 νέους αυστηρούς κανόνες προστασίας της ιδιωτικής ζωής, οι οποίοι θα καλύπτουν στο εξής νέους παρόχους ηλεκτρονικών υπηρεσιών επικοινωνιών, όπως το **Facebook Messenger**, το **Skype**, το **Gmail**, το **Viber** το **WhatsApp** και το **iMessage**. Η προστασία της ιδιωτικής ζωής θα αφορά το περιεχόμενο, αλλά και τα μεταδεδομένα που προκύπτουν από τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (π.χ. χρόνος και τόπος κλήσης), τα οποία είναι ιδιαίτερος σημαντικά για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και σύμφωνα με τους προτεινόμενους κανόνες, θα πρέπει να ανωνυμοποιούνται ή να διαγράφονται, εάν οι χρήστες δεν έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους για τη διατήρησή τους.

Λίγα χρόνια μετά τη ριψοκίνδυνη αυτή κίνηση του γνωστού τεχνικού αποδεικνύεται στην πράξη, για μία ακόμη φορά, πως από μία μικρή σπίθα μπορεί να ανάψει ολόκληρη φωτιά. Μία φωτιά που προβληματίσε και οδήγησε σε ουσιαστικότερη προστασία αξιών, οι οποίες πριν φάνταζαν στους περισσότερους ανούσια θεωρητικά κατασκευάσματα. Δυστυχώς όμως, όπως αποκάλυψε η ιστοσελίδα Wikileaks παραβιάσεις των προσωπικών δεδομένων εξακολουθούν να υφίστανται μέσω κινητών τηλεφώνων και τηλεοράσεων, γεγονός που πρέπει να μας προβληματίσει, διότι όπως είχε δηλώσει ο πρώην τεχνικός σε συνέντευξη του στην Εθνική μας Βιβλιοθήκη «Η ιδιωτικότητα είναι πάρα πολλά

πράγματα, για παράδειγμα είναι να έχεις ανοικτό μυαλό. Η ιδιωτικότητα είναι σημαντικότερη από την ελευθερία του λόγου, καθώς η τελευταία προϋποθέτει προστατευτικό πλαίσιο». Η ιδιωτικότητα θα προσθέταμε εμείς, μπορεί να ταυτιστεί με την ελευθερία, το δώρο που μας χάρισε ο Θεός, το θεμέλιο του χριστιανισμού, το προϊόν της γνήσιας και αληθινής αγάπης. Η ελευθερία αυτή είναι απόλυτη, διότι η ματιά του δωρητή Θεού απέναντί μας είναι διακριτική. Ο Θεός μπορεί να γνωρίζει όσα έχουν συμβεί και θα συμβούν, όμως δεν προκαθορίζει τις καταστάσεις. Αντιθέτως τηρεί στάση σεβασμού απέναντι στις αποφάσεις που λαμβάνουμε ακόμη κι όταν είναι αντίθετες με το θέλημά του, δίχως να θίγει την ελευθερία μας, την οποία με τόση στοργή μας καλεί να διαφυλάξουμε. Η διαφύλαξη δε της ελευθερίας δεν είναι τίποτα άλλο παρά η μάχη ενάντια στην προσκόλληση σε πράγματα και καταστάσεις που μας απομακρύνουν από το Θεό. Και η απομάκρυνση από το Θεό είναι η ίδια η ουσία της αμαρτίας στον πυρήνα της οποίας κρύβεται η απώλεια της ελευθερίας μας.

Πηγές:

<https://www.lawspot.gr>

<http://www.legalnews24.gr>

<http://www.justina.gr>

<http://www.skai.gr>

Νομικός Παλμός, τεύχος 17

Επιμέλεια:

Γούλα Μαρία
Φοιτ. Νομικής ΕΚΠΑ

ΠΩΣ ΜΙΑ ΣΤΕΓΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΧΩΡΙΣ ΑΓΑΠΗ ΝΑ ΚΥΛΑ ΝΑ

ΧΤΥΠΑΕΙ ΠΑΝΤΑ ΠΙΟ ΑΡΓΑ

Εβρεχε έναν ολόκληρο χειμώνα... Επιτέλους όμως σταμάτησε. Στέρεψαν τα σύννεφα. Στέγνωσαν τα δάκρυα. Και νόμισες προς στιγμή ότι στέγνωσες κι εσύ. Ότι βγήκες έξω στην ανυδρία στεγνή από συναισθήματα κι αγάπη, με υψωμένες τις άμυνες, με την απάθεια για προσωπείο, για να μην ξαναπονέσεις. Μια αδιάφορη, ψυχρή, χλιαρή καρδιά έγινες. Ναι, τώρα δεν πονάς όπως πριν, νομίζεις δεν αγαπάς πλέον για να πονάς. Αλλά τώρα καρδιά μου χτυπάς πιο αργά. Πως κυλάς τώρα χωρίς αγάπη;

«Κυλάω» μου απάντησες. «Συνεχίζω να χτυπάω, έστω και πιο αργά. Ναι, μπορεί να μην είμαι θερμή πλέον. Όμως επιβιώνω. Αυτός δεν είναι και ο σκοπός της κάθε καρδιάς; Η λειτουργία της; Να συνεχίζει να χτυπάει, κι ας είναι αργά και παθητικά, κι ας είναι στεγνή. Αρκεί να

επιβιώνει» μου είπες και συνέχισες...

τικ....

τακ....

τικ....

τακ....

Κι έτσι συνέχισες να λειτουργείς. Και μαζί σου κι εγώ, το υπόλοιπο σώμα. Πειθήνιο όργανο, να στηρίζω τη ζωή μου στη λειτουργία σου. Κι όμως, το να πάψεις να ζεις, δεν είναι και τόσο σπουδαίο. «*Το τραγικό είναι να πάψεις ν' αγαπάς*»¹.

Γι' αυτό δε μπορείς άλλο έτσι. Κι εγώ δεν είμαι μόνο σώμα. Είμαι και ψυχή. Ψυχή που κατοικεί και στην καρδιά. Ψυχή που είναι φτιαγμένη ν' αναζητεί μόνο τα

1 Χαινρίχ Χάινε

ψηλά. Ψυχή να Ζει, όχι απλά να επιζεί. **Σου λένε ακόμα πως «ο άνθρωπος ο μοναχός ούτε ίχνος έχει ούτε φως».** Μάλλον αυτό σου λείπει. Εκείνο το ουράνιο φως που θα σου δώσει την ελπίδα και τη δύναμη να συνεχίσεις να αγωνίζεσαι την αρετή της Αγάπης. **Χρειάζεσαι φως, το Φως!** Δεν αντέχεις άλλο να φοράς το προσωπίδιο της απάθειας. «*Εάν αγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ χυλὸν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον*»² Γίνεται καρδιά μου να μην έχεις αγάπη; Γίνεται να είσαι ένα τίποτα; Τολμάς να πεις «*ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἶμι*»³;

Τικ τακ, τικ τακ... Σε συνταράσσει αυτό. Οι άμυνες σου πέφτουν, η χλιαρότητα φεύγει. Μια ζέστη πλημμυρίζει το είναι σου. Αρχίζεις διστακτικά στην αρχή να αυξάνεις

τον σφυγμό σου. Τώρα χτυπάς πιο γρήγορα. **Χορεύει η λύπη με τη χαρά, ξεσπάει ο θυμός κι η αντίδραση, η αδιαφορία γίνεται αγάπη κι όλα σε κρατούν σε εγρήγορση.** Συνεχίζεις να δίνεις ζωή σε όλο το σώμα, μόνο που τώρα δίνεις και Ζωή μαζί. *Ναι, είναι καλύτερα να κλαις, να ματώνεις καρδιά μου... δεν γίνεται να είσαι στεγνή από Αγάπη, στεγνή από Εκείνον. Μόνο έτσι χτυπάς, ζεις αληθινά...*

Επιμέλεια:

Βασιλική Μπέκου
Δασκάλα, MSc Education, Technology and Society
University of Bristol

2, 3 Προς Κορινθ. Α' 13, 1-2

Συμβαίνουν...

Ο πρώτος φωτοβολταϊκός δρόμος είναι γεγονός

Έτοιμος προς χρήση είναι ο πρώτος φωτοβολταϊκός δρόμος στον κόσμο ο οποίος κατασκευάστηκε στην πόλη Tourouvre-au-Perche της Γαλλίας, έχει μήκος ενός χιλιομέτρου και η δημιουργία του κόστισε 5 εκατομμύρια ευρώ. Τα οχήματα της συγκεκριμένης γαλλικής πόλης θα κινούνται πάνω στα ειδικά πάνελ από τα οποία αποτελείται και η ενέργεια που θα συλλέγεται θα χρησιμοποιείται για τη φωταγωγή τόσο του συγκεκριμένου δρόμου, όσο και άλλων εγκαταστάσεων της περιοχής. Αντίστοιχα έργα προβλέπεται να υλοποιηθούν μέσα στο 2017 σε περιοχές του Καναδά και των ΗΠΑ.

Το πρώτο hi tech ρολόι αποκλειστικά για τυφλούς ανθρώπους

Ένα νέο «έξυπνο» ρολόι με το όνομα Dot, ειδικά σχεδιασμένο για τυφλούς, πρόκειται να κυκλοφορήσει σύντομα στην αγορά. Η διαφορά με παρόμοια εγχειρήματα έγκειται στο γεγονός ότι το συγκεκριμένο μοντέλο δε θα χρησιμοποιεί ηχητικό βοήθημα αλλά θα εμφανίζει την ώρα χρησιμοποιώντας το σύστημα Μπράιγ, τέσσερις στη συγκεκριμένη περίπτωση χαρακτήρες με τη μορφή κουκίδων οι οποίοι θα απεικονίζουν την ώρα στην οθόνη του ρολογιού.

Σέρβος υπ. Εξωτερικών: Κάναμε λάθος με την αναγνώριση του συνταγματικού ονόματος της ΠΓΔΜ

Ο υπουργός Εξωτερικών της Σερβίας Ίβιτσα Ντάτσιτς, σε συνέντευξή του στο σερβικό πρακτορείο ειδήσεων Beta, χαρακτήρισε ως λάθος την αναγνώριση του συνταγματικού ονόματος της ΠΓΔΜ (Δημοκρατία της Μακεδονίας) καθώς όπως υποστήριξε τα Σκόπια «αναγνώρισαν αργότερα το Κόσοβο ως ανεξάρτητο». Ο κ. Ντάτσιτς δήλωσε συγκεκριμένα: «Όλη η Ευρώπη και ο κόσμος χρησιμοποιούν το όνομα πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FYROM), ενώ εμείς δώσαμε ένα χαστούκι στους αδελφούς μας, τους Έλληνες και τώρα περιμένουμε να μην αναγνωρίσουν το Κόσοβο. Εμείς αναγνωρίσαμε τη Μακεδονία, προσβάλλοντας τους Έλληνες και αυτοί (ενν.τα Σκόπια) ψηφίζουν πάντα υπέρ του Κοσόβου. Θα πρέπει να πω ότι υπήρξαμε ανόητοι. Για να χρησιμοποιήσω έναν μη διπλωματικό όρο».

‘Ένας μάρτυρας κάθε 6’

Ο Χριστιανισμός μπορεί να χαρακτηριστεί ως η πλέον καταδιωκόμενη θρησκεία στον κόσμο. Το 2016 υπολογίζεται ότι 100 χιλιάδες χριστιανοί θυσιάστηκαν για την πίστη τους και 500-600 εκατομμύρια χριστιανοί αντιμετωπίζουν τον κοινωνικό στιγματισμό, τις δυσμενείς επιπτώσεις στην επαγγελματική και κοινωνική τους ζωή, ποινικές διώξεις, συλλήψεις, βασανισμό, ακόμα και θάνατο. Οι διωγμοί από ισλαμικές οργανώσεις και κομμουνιστικές κυβερνήσεις, σε συνδυασμό με την ινδουιστική αντιχριστιανική τρομοκρατία αναμέ-

νεται να ενισχύσουν την τάση αυτή η οποία θα ενταθεί το 2017.

Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής, κ. Νικόλαος: Η επιστήμη βεβαιώνει τις αλήθειες της πίστewς

Το Ίδρυμα Νεότητας και Οικογένειας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, με την ευκαιρία της εορτής των Τριών Ιεραρχών διοργάνωσε εκδήλωση με κεντρικό θέμα: «Ο διάλογος επιστήμης και πίστης με επίκεντρο τον άνθρωπο», εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου, εκπαιδευτικών και επιστημόνων. Εισηγήσεις παρουσίασαν ο Δρ Ευάγγελος Γογκολίδης, Χημικός Μηχανικός MIT, Διευθυντής Ερευνών στο Ινστιτούτο Νανοτεχνολογίας και Ναυοπιστήμης ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», ο Δρ Κανάρης Τσίγκανος, Καθηγητής Αστροφυσικής, Τμήμα Φυσικής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και ο Δρ. Δημήτριος Μπούμπας, Καθηγητής Παθολογίας, Τμήμα Ιατρικής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Τη συζήτηση άρχισε και στη συνέχεια συντόνισε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαος ο οποίος υπογράμμισε ότι ο άνθρωπος της πίστης δεν έχει σε τίποτε να φοβηθεί από τα πορίσματα των επιστημών, αντίθετα η επιστήμη βεβαιώνει τις αλήθειες της πίστewς. Επιπλέον υποστήριξε ότι εκδηλώσεις σαν αυτή μας κάνουν περισσότερο ελεύθερους, σκεπτόμενους, με διάθεση να ακούσουμε, να προβληματιστούμε, να αμφισβητήσουμε και τελικά γιγαντώνουν την πίστη μέσα μας ακόμη περισσότερο.

Το Βυζαντινό Μουσείο Αργολίδας ανοίγει τις πύλες του στο κοινό την Πέμπτη 9 Μαρτίου.

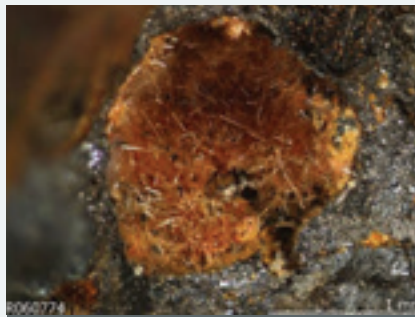
Τα εκθέματα, που είναι κατά βάση κεραμικά, γλυπτά, νομίσματα, ψηφιδωτά, τοιχογραφίες και διάφορα μικροαντικείμενα, προέρχονται από τις ανασκαφές των τοπικών Εφορειών Αρχαιοτήτων στην πόλη του Άργους, αλλά και από σημαντικές ανασκαφές της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής. Παράλληλα παρουσιάζονται και ευρήματα από άλλες περιοχές της Αργολίδας, όπως το Ναύπλιο, η Ανδρίτσα, το Κεφαλάρι, το Ηραίο(Χώνικας), το Πλατανίτι, η Αγ. Τριάδα(Μέρμπακας), η Τίρυνθα, το Λιγουριό, η Τραχειά, η Ερμιονίδα καθώς και νησιά του Αργολικού. Η ίδρυση του Μουσείου εντάσσεται στον ευρύτερο σχεδιασμό του υπουργείου Πολιτισμού σε συνεργασία με τον δήμο Άργους - Μυκηνών για τη δημιουργία ενός δυναμικού πολιτιστικού δικτύου στην πόλη του Άργους, και στεγάζεται σε ένα σημαντικό και ιστορικό διατηρητέο μνημείο, αυτό των Στρατώνων του Καποδίστρια. Βασικός στόχος του Μουσείου είναι να παρουσιαστούν αντιπροσωπευτικές πτυχές της Αργολίδας από τον 4ο αιώνα μ.Χ. έως τους νεότερους χρόνους μέσα από άγνωστα στο κοινό εκθέματα.

Τα ορυχεία του Λαυρίου εμπλούτισαν τη Γη με νέα ορυκτά

Μια νέα επιστημονική έρευνα με επικεφαλής τον Ρόμπερτ Χέιζεν, γεωεπιστήμονα του Ινστιτούτου Επιστημών Κάρνεγκι στην Ουάσιγκτον, κατέγραψε για πρώτη φορά σε ένα παγκόσμιο

κατάλογο όλα τα ορυκτά που έχουν προέλθει κατά κύριο λόγο ή αποκλειστικά χάρη στην ανθρώπινη δραστηριότητα. Από τα συνολικά 5.208 ορυκτά της Γης τα οποία έχουν αναγνωρισθεί επίσημα από τη Διεθνή Ορυκτολογική Ένωση, τα 208 έχουν ανθρωπογενή προέλευση. Τα περισσότερα από αυτά γεννήθηκαν μόλις κατά τα τελευταία 200 χρόνια, υπάρχουν όμως και αρχαίες περιπτώσεις όπως στα αρχαία ορυχεία του Λαυρίου. Η προέλευσή των ορυκτών αυτών οφείλεται στο ότι, εξαιτίας των ανθρώπων, δημιουργήθηκαν οι συνθήκες για να έλθουν σε επαφή μεταξύ τους χημικά στοιχεία και να προκληθούν γεωχημικές αντιδράσεις, που αλλιώς δεν θα είχαν συμβεί στη φύση. Αν για παράδειγμα οι μεταλλωρύχοι δεν είχαν σκάψει τη στοά κάποιου ορυχείου μπορεί να μην είχαν σχηματισθεί στα τοιχώματά του οι κρύσταλλοι ενός άγνωστου έως τότε ορυκτού. Από τα 208 αναγνωρισμένα ανθρωπογενή ορυκτά, τα 29 περιέχουν άνθρακα, ενώ ορισμένα από αυτά έχουν βρεθεί στην Ελλάδα, όπως ο νεάλιθος και ο φινιτηρίτης στο Λαύριο.

Τελετή παράδοσης Παναγίου Τάφου

Παρουσία του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου και του Έλληνα Πρωθυπουργού, τελέστηκε την Τετάρτη 22 Μαρτίου η τελετή παράδοσης του έργου συντήρησης, προστασίας και αποκατάστασης του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου. Η τελετή έλαβε χώρα μπροστά στο Ιερό Κουβούκλιο του Παναγίου Τάφου τον οποίο έχουν την ευθύνη να διαφυλάσσουν οι Τρεις Θρησκευτικές Κοινότητες - το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο, το

Τάγμα των Φραγκισκανών Μοναχών και το Αρμένικο Πατριαρχείο.

Η αποκατάσταση του κτιρίου και του τάφου διεξήχθη από επιστήμονες του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου υπό την καθοδήγηση της καθηγήτριας Αντωνίας Μοροπούλου, και τα ευρήματα προκάλεσαν παγκόσμιο δέος και θαυμασμό. Τα έργα διήρκεσαν 7 μήνες. Μετά τις εργασίες στον Πανάγιο Τάφο, οι συντηρητές έχουν ανοίξει ένα παράθυρο στους μαρμαρίνους τοίχους του Ιερού από όπου οι επισκέπτες βλέπουν την μαρμαρίνη πλάκα του ταφικού θαλάμου.

Στην Ελλάδα για πρώτη φορά το σκήνωμα της Αγίας Ελένης

Για πρώτη φορά θα βγει εκτός Βενετίας (όπου μεταφέρθηκε από την Κωνσταντινούπολη το 1211 μ.Χ.), για να ταξιδέψει στην Ελλάδα, το ιερό λείψανο της Αγίας Ισαποστόλου Ελένης, μητέρας του Μ. Κωνσταντίνου. Θα εκτίθεται σε προσκύνημα στον Ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας, στον ομώνυμο δήμο της Αττικής από τις 14 Μαΐου μέχρι τις 15 Ιουνίου.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

ΠΕΡΙ ΛΥΠΗΣ Α'

1. Έννοια και είδη τής λύπης

Το επόμενο στην σειρά των θανασίων άμαρτημάτων πάθος είναι το πάθος τής λύπης ή άθυμίας, όπως διαφορετικά ονομάζεται στην νηπτική γραμματεία. **Η λύπη θεωρείται μεταπτωτική κατάσταση τής ψυχής και άνηκει στα λεγόμενα "αδιάβλητα πάθη" του ανθρώπου**, δηλαδή σε «όσα έχουν ένωματωθεί στη φύση του ανθρώπου μετά το προπατορικό άμάρτημα και τα όποια δέν είναι κακά, μολοντί παρέχουν μαρτυρία τής πτώσης από την προηγούμενη κατάσταση τελειότητας» (Jean Claude Larchet, *Η θεραπευτική τών πνευματικών νοσημάτων*, τόμ. Α', Αθήνα: Άποστολική Διακονία, 2008, σ. 299).

Ο άπόστολος Παύλος διακρίνει δύο είδη λύπης: την κατά Θεόν και την κατά κόσμον. «Η γάρ κατά Θεόν λύπη μετάνοιαν εις σωτηρίαν άμεταμέλητον κατεργάζεται, ή δέ του κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται» (Β' Κορ. 7: 10). Η ίδια δύναμη τής ψυχής λειτουργεί άλλοτε θετικά και άλλοτε άρνητικά για τόν άνθρωπο, άναλόγως τής χρίσεώς της. «Ο άγιος Ίωάννης ο Χρυσόστομος λέει χαρακτηριστικά ότι την λύπη την έβαλε ο Θεός στην ψυχή του ανθρώπου, ώστε, χρησιμοποιώντας την κανείς σωστά, να λάβει μεγάλο κέρδος» (Ωδή τού εφήμερο. Η λύπη κατά τούς Πατέρες, Καρέας: Έτοιμασία, 2009, σ. 93). Και έπεξηγεί: «Πώς δέ κερδάνει έστιν; "Όταν εις καιρόν αυτήν παραλαμβάνωμεν. **Καιρός δέ άθυμίας ουχ όταν πάσχωμεν κακώς, άλλ' όταν δρώμεν κακώς**» (PG 47, 491. Πώς θα κερδίσουμε; "Όταν την χρησιμοποιήσουμε στον κατάλληλο καιρό. Καιρός για λύπη είναι όταν πράττουμε άσχημα, όχι όταν πάσχουμε κάτι το κακό).

Η λύπη, ή όποια μās έδόθη προς συναισθηση τών άμαρτημάτων μας, **διαστρέφεται από τούς πονηρούς λογισμούς, τς έμπαθείς έπιθυμίες και έπιδιώξεις μας και φυσικά και από τς δαιμονικές προσβολές και παρεμβάσεις σε κοσμική λύπη, άθυμία και άπελπισία.** Έτσι ο άνθρωπος όδηγεϊται σε άδιέξοδο και όμολογεί: «Εκοπίασα έν τω στεναγμώ μου, λούσω καθ' έκάστην νύκτα την κλίνην μου, έν δάκρυσί μου την στρωμνήν μου βρέξω» (Ψαλμ. 6: 7). Οί περισσότεροι άνθρωποι άγνοούν αυτήν την διπλή διάσταση τής λύπης και κατατρύχονται από την έμπαθ ή και νοσηρά κοσμική λύπη, ή όποια άποτελεί όντως ένα θανάσιμο πάθος τής ψυχής. Αυτήν την διεστραμμένη λύπη θα προσεγγίσουμε δι' όλίγων στην συνέχεια.

2. Γένεση τής διεστραμμένης λύπης και άθυμίας

Τό πάθος τής λύπης και άθυμίας προκαλείται από πολλά και ποικίλα αίτια. Οί νηπτικοί Πατέρες τής Έκκλησίας έχουν έπισημάνει τα κυριώτερα από αυτά, φωτίζοντάς μας άγνωστες πτυχές του έσωτερικού μας κόσμου. Εύθδς έξ άρχην θα πρέπει να σημειώσουμε ότι **πρωταρχική πηγή τής λύπης δέν είναι κάποια έξωτερικά γεγονότα**, άλλα αυτή ή έμφυτη δύναμη τής ψυχής, ή όποια διεστράφη από τόν άρχικό σκοπό και προορισμό της. Γι' αυτό και τα έξωτερικά γεγονότα περισσότερο λειτουργούν ως άφορμές παρά ως βαθύτερα αίτια τής δημιουργίας αυτής τής διεστραμμένης λύπης και άθυμίας. Σημειώνει ο Καθηγητής Larchet: «στην πραγματικότητα πηγή τής λύπης δέ συνιστούν κάποια έξωτερικά γεγονότα, πού ένδεχομένως την υποκινούν και την προκαλούν: αυτά άποτελούν την άφορμή, όχι την αίτία, πού βρίσκεται άποκλειστικά στην ίδια την ψυχή του ανθρώπου: πιδ συγκεκριμένα ή αίτια έντοπίζεται στη στάση πού υιοθετεί τόσο έναντι τών έξωτερικών γεγονότων όσο και έναντι του έαυτού του. Αυτή είναι λοιπόν ή υπεύθυνη τής λύπης πού τόν προσβάλλει» (*Η θεραπευτική τών πνευματικών νοσημάτων*, τόμ. Α', σ. 308).

Παρόλα αυτά στην νηπτική γραμματεία υπάρχουν άναφορές σε έπί μέρους αίτιες, οί όποίες συνήθως προκαλούν τό νοσηρό πάθος τής λύπης. Ός **πρώτη αίτία αναφέρεται ή ματαίωση κάποιας έπιθυμίας μας:** «Η συχνότερη αίτία τής λύπης είναι ή ματαίωση μιάς ή περισσότερων έπιθυμιών. 'Λύπη γάρ συνίσταται έπί άποτυχία όρέξεως σαρκικής', παρατηρεί ο Εύάγγριος» (Jean Claude Larchet, ένθα άνωτ., τόμ. Α', σ. 302, Εύαγγριου, Πνεύματα πονηρίας, 11 PG 79, 1156). **Η αίσθηση**

τής ματαιώσεως μπορεί να είναι γενικότερη και όχι μόνον προς κάποιες συγκεκριμένες έπιθυμίες. Τότε συνδέεται με την διάψευση τών προσδοκιών τής ζωής και την άπουσία τής εύχαριστίας προς τόν Θεό για τα τόσα αγαθά τα όποια συνεχώς μās δωρίζει. «Η λύπη, ίσως δέν προκαλείται από τη ματαίωση κάποιας ιδιαίτερης έπιθυμίας, πού αναφέρεται σε άντικείμενο σαφώς καθορισμένο: μπορεί να συνδέεται με γενική έλλειψη ίκανοποίησης, με ένα αίσθημα όλικής ματαίωσης πού αναφέρεται στην ύπαρξη συνολικά και άποκαλύπτει ότι οί βαθιές και θεμελιώδεις έπιθυμίες του προσώπου δέν έχουν έκπληρωθεί» (Jean Claude Larchet, ένθα άνωτ., τόμ. Α', σ. 305).

Σημαντική αίτία δημιουργίας τής έμπαθούς λύπης είναι και ο φθόνος για τα όσα έχουν ή άπολαμβάνουν οί άλλοι άνθρωποι. «Ο φθόνος ή ή έντονη έπιθυμία για κάποιο αγαθό, υλικό ή ήθικό, πού κατέχει άλλος, είναι πιθανόν έπίσης να υποκινήσει τη λύπη. Μπορεί έξίσου να έχει αίτια την άπογοήτευση ή διάψευση τής αναζήτησης τιμών και δόξας, όποτε σ' αυτή την περίπτωση συνδέεται άναγκαστικά με την κενοδοξία» (Jean Claude Larchet, ένθα άνωτ., σ. 304.). Η σύνδεση τής λύπης με τόν φθόνο και κατ' έπέκταση με την έπιθυμία τής κενής ή ματαιάς δόξας άποτελεί σημαντική συνεισφορά τών νηπτικών Πατέρων τής Έκκλησίας μας στην ψυχοπαθολογία του έμπαθούς ανθρώπου. Λυπούμαστε γιατί δέν έχουμε χαρίσματα και δυνατότητες πού έχουν άλλοι συνάνθρωποί μας, άγνοώντας ότι ο Θεός χορηγεί τα διάφορα χαρίσματα άνισοδυνάμως στους ανθρώπους άφ' ένδς προς τό συμφέρον τής ψυχής τους και άφ' έτέρου ως παρώθηση να κοινωνούν ο ένας με τόν άλλο.

Άλλη σημαντική αίτία δημιουργίας τής έμπαθούς λύπης είναι ή όργη κατά τών συνανθρώπων μας. Μέσω τής όργης ο άνθρωπος λυπάται για τό γεγονός ότι δέν μπόρεσε να υπερασπιστεί τόν έαυτό του από αυτόν πού τόν προσέβαλε ή τόν ταπεινώσε. Κατά τόν άγιο Μάξιμο τόν Όμολογητή: «Η δεύτερη αίτία τής λύπης είναι ή όργη' ... Η λύπη τη μνησικακία συνδέζεται' όταν ουν ό νοός τό πρόσωπον του άδελφου μετά λύπης ένοητριζεται, δήλον ότι μνησικακίαν έχει προς αυτόν» (Jean Claude Larchet, ένθα άνωτ., σ. 305. Μαξίμου Όμολογητού, Αγάπης έκαστοντάς, 3, 89). Και κατά τόν άγιο Ίωάννη τόν Δαμασκινό: «Η λύπη είναι δυνατό να παράγεται και από προσβολή τής ιδεατής εικόνας, πού έχει τό υποκείμενο για τόν έαυτό του: 'Αδικούμενοι ή νομίζοντες άδικείσθαι θυμούμεθα, και γίνεται τότε μικτόν τό πάθος έξ έπιθυμίας και θυμού', διαπιστώνει ο Άγιος Ίωάννης Δαμασκινός» (Jean Claude Larchet, ένθα άνωτ., σ. 306. Ίωάννου Δαμασκινού, Έκθεσις άκριβής, 2, 16).

Τέλος, σημαντική πηγή τής έμπαθούς λύπης και τής μεγάλης άθυμίας είναι οί προσβολές τών πονηρών δαιμόνων. Συχνά ο άνθρωπος λυπάται χωρίς να υπάρχει κάποια συγκεκριμένη αίτία. Στην περίπτωση αυτή υποκρύπτονται υπό τό πάθος τής λύπης οί πονηροί δαίμονες, οί όποιοί προσπαθούν να έξουδετερώσουν την θέληση του πιστού για πνευματικό άγώνα. Έτσι ή λύπη και ή άθυμία άποενεργοποιούν τούς χριστιανούς και τούς όδηγούν σε μία παραίτηση (προσωρινή ή μονιμότερη) από τα πνευματικά τους καθήκοντα, ή όποια τούς όδηγεί σε μεγαλύτερη άθυμία και ένιστε άπελπισία. Αντικειμενικός σκοπός τών δαιμονικών έπιθέσεων είναι μέσω τής λύπης και τής άθυμίας να περιέλθει ο άνθρωπος σε πλήρη και τελεία άπόγνωση, ούτως ώστε να άποθαρρυνθεί πλήρως για τό ένδεχόμενο τής σωτηρίας του. Σημειώνουμε έδω ότι «οί δαίμονες έχουν τη δυνατότητα να υποκινούν ή να συντηρούν καταστάσεις άθυμίας, όταν βρίσκουν κατάλληλο και εύνοϊκό έδαφος στην ψυχή και έπωφελούνται από συγκεκριμένη συμμετοχή τής βούλησης του ανθρώπου (περισσότερο ή λιγότερο συνειδητή) ... Η λύπη προϋπάρχει τής διαβολικής επέμβασης συχνά, και αυτό πού κάνει ο διάβολος είναι να έπωφελείται από την κατάσταση ώστε ν' αναπτύσει τό πάθος» (Jean Claude Larchet, ένθα άνωτ., σ. 309).

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΤΑ ΞΩ ΚΑΙ ΤΑ ΞΩ
ΑΓΙΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ

«Ο διψῶν ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω».

“Ὅποιος διψᾷ, ἄς τρέξει. Πῶς θὰ τρέξει;” Ὅχι μὲ τὰ πόδια. “Ὅχι μὲ κάποια μετακίνηση ἐξωτερική, σωματική. Ἀλλὰ μὲ μιά κίνηση ἐσωτερική· μὲ μιά κίνηση τοῦ ἔσω ἀνθρώπου. Ἀλλιῶς κάνομε μιά μετακίνηση μὲ τὸ σῶμα· καὶ ἀλλιῶς μὲ τὴν καρδιά.

Μετακινεῖται σωματικά ἐκεῖνος πού μὲ μιά κίνηση ἀλλάζει θέση. Μετακινεῖται ψυχικά, ἐκεῖνος πού μὲ μιά κίνηση τῆς καρδιάς, ἀλλάζει ἐσω-
τ ε ρ ι κ ῆ
διάθεση. Τό βλέπετε λοιπόν; Ἄν κάτι ἄλλο ἀγαποῦσες μέχρι τώρα, καὶ ἄλλο ἀγαπᾷς τώρα, δέν εἶσαι πιά ἐκεῖ πού ἦσουν· ἔχεις ἀλλάξει θέση καὶ διάθεση.

Ἔχομε δίψα ἐξωτερική· καὶ δίψα ἐσωτερική. Ἡ δίψα ἢ ἐξωτερική φαίνεται· ἢ ἐσωτερική δέν φαίνεται. Ναί· δέν φαίνεται· ἀλλά ἔχει πολύ πῖο μεγάλη ἀξία ἀπὸ ἐκεῖνη πού φαίνεται. Γιατί γενικά ὁ ἔσω ἄνθρωπος ἔχει πολύ πῖο μεγάλη ἀξία ἀπὸ τὸν ἔξω. Θέλετε παράδειγμα;

Λέμε γιὰ κάποιον: «Αὐτός ζεῖ ἄσχημα». Τό λέμε γιὰ ἐκεῖνον, πού ἀδιαφορῶντας γιὰ τίς ἐπιταγές τοῦ ἔσω ἀνθρώπου, κάνει ὅ,τι τοῦ ζητάει ὁ ἔξω ἄνθρωπος, τὸ σῶμα!

Καί πάλι λέμε: «Αὐτός ζεῖ καλά». Καί ἐννοῦμε, ὅτι ὑπακούοντας τίς ἐπιταγές τοῦ ἔσω ἀνθρώπου, παραμερίζει ἀπὸ τὴν ζωὴ του μερικές ἀπαιτήσεις τοῦ ἔξω ἀνθρώπου.

Θά εἰπεῖ κανεὶς: Καί λοιπόν, θά στερηθῶ ἐγὼ κάθε χαρὰ καὶ κάθε ἡδονή, πού εἶναι τόσο γλυκειά, γιὰ ἓνα τίποτε;

Λάθος. Ὁ ἄνθρωπος δέν στερεῖται τίποτε περπατώντας στὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ. Ἀντίθετα· παίρνει πῖο πολλή

χαρὰ ἀπὸ τὸν ἐσωτερικό του κόσμο, ἀπὸ ὅ,τι μπορεῖ νὰ πάρει ἀπὸ τὸν ἐξωτερικό, ἀπὸ τὸ σῶμα του!

Ἔχεις προσέξει κάτι; Τό ἔχεις παρατηρήσει; Καί στὸν ἄλλο, στὸν κάθε φίλο μας καὶ ἀγαπητό μας, πῖο πολύ μᾶς ἀρέσει ἢ ψυχὴ του, παρά τὸ σῶμα του.

Τί ἀγαπᾷς στὸν φίλο σου; Τό σῶμα του, ἢ τὴν ψυχὴ του; Γιατί τὸν ἀγαπᾷς; Γιὰ τὸ σῶμα του, ἢ γιὰ τὸν ἐσωτερικό του κόσμο; Γιὰ τίς ἀρχές του! Γιὰ τὴν καλή του καρδιά. Γιὰ τὸν ψυχικό του κόσμο. Γιὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπο. Μή μού εἰπεῖς, ὅτι τὸν ἀγαπᾷς μόνο καὶ μόνο, ἐπειδὴ εἶναι ὁμορφος, ἢ ἐπειδὴ εἶναι ἔξυπνος! Τὸν ἀγαπᾷς, γιατί σέ ἀγαπάει.

Ἀκόμη καὶ οἱ πῖο ἐρωτευμένοι, ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι πού τὸ διακηρῦττον ὅτι ἔχουν γοητευθῆ ἀπὸ τὴν σωματικὴ ὁμορφιά τοῦ ἰνδάλματός τους, ὅταν εὐρίσκουν στὴν ἀγάπη τους ἀνταπόκριση, τὰ αἰσθήματά τους βαθαίνουν! Καί ἀντίθετα, ὅταν δέν εὐρίσκουν, ὀργίζονται, θυμῶνουν, βρίζουν, βράζουν, μισοῦν! Γιατί; Γιατί ὁ ἔσω ἄνθρωπος ἔχει πάντοτε καὶ σέ ὅλα προτεραιότητα ἔναντι τοῦ ἔξω ἀνθρώπου!

Ἄν λοιπόν ἐκεῖνοι πού φαίνονται ὅτι ζητοῦν κατὰ προτεραιότητα τὴν γλύκα τοῦ ἔξω ἀνθρώπου, σέ τελικὴ ἀνάλυση ζητοῦν κατὰ προτεραιότητα τὴν γλύκα τοῦ ἔσω ἀνθρώπου, φαντασθῆτε, πόση ἀξία ἔχει (σέ ὅλα· καὶ γιὰ ὅλη μας τὴν ζωή!) ὁ ἔσω ἄνθρωπος.

Τί ἀγαπᾷς στὸν φίλο σου; Τό σῶμα του, ἢ τὴν ψυχὴ του; Γιατί τὸν ἀγαπᾷς; Γιὰ τὸ σῶμα του, ἢ γιὰ τὸν ἐσωτερικό του κόσμο; Γιὰ τίς ἀρχές του! Γιὰ τὴν καλή του καρδιά. Γιὰ τὸν ψυχικό του κόσμο. Γιὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπο. Μή μού εἰπεῖς, ὅτι τὸν ἀγαπᾷς μόνο καὶ μόνο, ἐπειδὴ εἶναι ὁμορφος, ἢ ἐπειδὴ εἶναι ἔξυπνος! Τὸν ἀγαπᾷς, γιατί σέ ἀγαπάει.

Επιμέλεια:

Μανώλης Αναγνώστου
Φοιτ. Ιατρικῆς Σχολῆς Αθηνῶν

(Μετάφραση: Μητροπολίτης
Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Μελέτιος,
Περιοδικό Λυχνία, τ. Μαΐου 2008)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

27-30/12

Εξόρμηση φοιτητών στην Καστοριά.

15/01

Κοπή Πρωτοχρονιάτικης Πίτας της Χ.Φ.Ε.

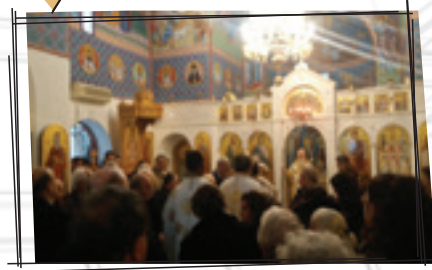
21/1

Συνεδρία στα πλαίσια του σεμιναρίου «Θεολογικοί Διάλογοι» και εισήγηση με θέμα: «Οι Άγγελοι» και ομιλήτη την κα Έφη Ψαρογιώργου, Θεολόγο.

30/11

Εορτή των Τριών Ιεραρχών στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

4/3

Ξεναγήση των φοιτητριών της Χ.Φ.Ε. στο Βυζαντινό μουσείο στην έκθεση Ερμιτάζ; Πύλη στην Ιστορία.

8/3

Ομιλία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών (αίθουσα 437), με θέμα: Οι τρεις προκλήσεις της ζωής μας και ομιλητή τον π. Θεοδώρητο Πολυζωγόπουλο, Επίσκοπο Ναζιανζού, Δρ. Φιλοσοφίας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΣΚΟΥ: "«Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΓΥΦΤΟΥ»

Γιάννης Χαρούλης, Λουκάς Θάνος, Κωστής Παλαμάς

30/11/2016. Μεσημέρι. Ανηφορίζω στη Φιλοσοφική Σχολή, με κατεύθυνση την ΑΥΛΑ, το μεγαλύτερο αμφιθέατρο της, αλλά όχι για κάποιο μάθημα. Το αμφιθέατρο γεμάτο ασφυκτικά. Ο λόγος; Η παρουσίαση της νέας δισκογραφικής δουλειάς του Γιάννη Χαρούλη. Πρόκειται ουσιαστικά για δώδεκα μελοποιημένα -από τον Λουκά Θάνο- αποσπάσματα από τον «Δωδεκάλογο του γύφτου» του Κωστή Παλαμά. «Ο δίσκος μιλάει για τις πατρίδες. Και τα παιδιά που μεγαλώνουν και είναι σήμερα σε αυτό το αμφιθέατρο μόλις κατάλαβαν τη βαρύτητα της λέξης. Η πατρίδα είναι σαν έναν δικό μας άνθρωπο που θεωρούμε δεδομένο ότι θα είναι πάντα καλά κι όταν κάποτε κάτι του συμβαίνει προφέρουμε το όνομά του με ανησυχία. Όταν

πρωτάκουσα αυτά τα ποιήματα η θάλασσα μας έφερνε ξένους ανθρώπους. Θέλω, λοιπόν, να αφιερώσω αυτό τον δίσκο σε όσους αναζητούν τόπο να ριζώσουν», είπε ο Γιάννης Χαρούλης και ξεκίνησε να τραγουδά στίχους από το «Από μια πατρίδα εγώ είμαι».

Από μια πατρίδα, εγώ είμαι,
κι όσο κι αν το λησμονώ,
πάω, προς μια πατρίδα πάω,
μια για πάντα να σταθώ.

Κι εγώ απ' όπου κι αν περάσω,
σ' όποια γη, σ' όποια γωνιά,
μπρος στη φύση, μες τον κόσμο,
στην ερμιά, στη συντροφιά,

ξένος πάντα με τον ξένο,
ξένος και με το δικό,
και πεζός και καβαλάρης,
κι όσο κι αν το λησμονώ,

δίχως να το θέλω, δίχως
να το γνοιάζομαι, όλα αυτά,
κάθε τόπος που διαβαίνω,
κάθε ζωή που ζω γοργά.

Παρόντες αρκετοί καθηγητές και φοιτητές από όλα τα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής άκουσαν τους μελοποιημένους στίχους του ποιητή στο αμφιθέατρο ενός Πανεπιστημίου στο οποίο είχε διατελέσει γενικός γραμματέας επί 31 χρόνια (1897-1928).

Στον χαιρετισμό της η κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής σχολής κα Ελένη Καραμολέγκου ανέφερε μεταξύ άλλων: «Το έργο του, διδάσκεται σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στη Σχολή και η εκδήλωση αποτελεί ένα είδος φόρου τιμής στη μνήμη του. Το συγκεκριμένο ποιητικό έργο παραμένει ενδιαφέρον και επίκαιρο στην εποχή μας αναδεικνύοντας τα νοήματα της ελευθερίας, της δημιουργικότητας και της δύναμης που επιτρέπουν να ξεπεραστούν εμπόδια, να αφηθεί πίσω το θλιβερό παρελθόν, όπως αυτό των χρόνων που γράφτηκε το έργο και να υπάρξει η ελπίδα και η αισιοδοξία για νέο ξεκίνημα και δημιουργική αξιοποίηση του μέλλοντος. Η επιλογή του έργου στις μέρες μας προσφέρεται για συνειρμούς και παραλληλισμούς, καθώς το κείμενο γράφτηκε το 1907, σε μια επίσης δύσκολη για την Ελλάδα περίοδο μετά από οδυνηρές περιπέτειες του ελληνισμού».

Ο κ. Ευριπίδης Γαραντούδης, καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, τόνισε: Με τη σημερινή εκδήλωση η Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών παραχωρεί τον λόγο στη μουσική. Εννοώ τον ποιητικό λόγο και μάλιστα εκείνον του μεγάλου ποιητή, του Κωστή Παλαμά, που υπηρέτησε το Πανεπιστήμιό μας από τη θέση του Γραμματέα του επί 31 χρόνια, από το 1897 μέχρι το 1928. Θεωρημένη, λοιπόν, από αυτήν τη σκοπιά η σημερινή εκδήλωση τιμά έναν δικό μας άνθρωπο. Και τον τιμούμε, πιστεύω, με έναν τρόπο που τον αρμόζει: χάρη στο ξαναζωντάνεμα της ποίησής του μέσω της μουσικής μεταφοράς της. Ο Κωστής Παλαμάς προσπάθησε να επιτύχει τον συγκερασμό του λυρικού, του επικού και του δραματικού είδους. Αντιθέτως ο Λουκάς Θάνος εύλογα επέλεξε να μελοποιήσει στίχους από τα λυρικότερα και γι' αυτό προσφορότερα να τραγουδηθούν».

Τα τραγούδια του δίσκου είναι: «Από μια πατρίδα εγώ είμαι», «Αγάπη», «Το σπίτι που γεννήθηκα», «Δόξα στις πατρίδες», «Κοσμοπλάστρα μουσική», «Ταξιδευτής», «Το παραμύθι του αδάκρυτου», «Ο Διγενής κι ο Χάροντας», «Χτύπα δοξάρι», «Ω νυχτέρια Ω πανηγύρια», «Το τίποτε», «Ο Απαρνητής».

Ο δίσκος κυκλοφορεί από την MINOS EMI.

Επιμέλεια:

A.K.

ΑΓΑΠΗΣΕ ΜΕ

Μαρία Παστουρματζή
Εκδόσεις Εν Πλω

BIBΛΙΟ

Μέχρι που μπορεί να φτάσει η **αγάπη** ενός ανθρώπου; Μπορεί να τον κάνει να ξεπεράσει τους φόβους του; Μπορεί να τον αλλάξει; Μπορεί να αγγίξει τους άλλους ανθρώπους γύρω του; Μέσα από το τελευταίο βιβλίο της Μαρίας Παστουρματζή, με τίτλο «Αγάπησε με», παρακολουθούμε την πορεία ενός απλού ιερέα που με μόνο όπλο του τη δύναμη της **αγάπης** του για τον Θεό και τον συνάνθρωπο, καταφέρνει να μεταβάλλει έναν τόπο μαρτυρίου σε ένα μικρό κομμάτι Παραδείσου. Η υπόθεση του βιβλίου είναι βασισμένη στην πραγματική ιστορία του π. Χρυσάνθου Κατσουλογιαννάκη, του τελευταίου ιερέα της Σπιναλόγκας, που με αυτοθυσία εργάστηκε στο νησί των Χανσενικών λειτουργώντας ως εφημέριος στο εκκλησάκι του Αγίου Παντελεήμονα.

Ζώντας καιρό απέναντι από την Σπιναλόγκα, στο μοναστήρι της Φανερωμένης στην Ιεράπετρα, ξυπνούσε και κοιμόταν με τη σκέψη του σε αυτούς τους ανθρώπους ενώ μέσα του σιγόκαιγε ο πόθος να βρεθεί κοντά τους και να σταθεί πλάι τους όπως ένας πατέρας στα παιδιά του. Όταν λοιπόν το πνευματικό του παιδί αρρωσταίνει και το νησί μένει χωρίς ιερέα, αποφασίζει να πάει εκεί όπου προστάζει η καρδιά του. Τότε ξεκινάει η μεγάλη του δοκιμασία. Πώς μπορεί να μιλήσει σε ανθρώπους που

νιώθουν ξεχασμένοι από Θεό και ανθρώπους για τον Χριστό; Ποιά λόγια μπορεί να χρησιμοποιήσει για να απαλύνει τον πόνο τους; Πώς μπορεί να τους κάνει να πιστέψουν ότι για τον Θεό είναι ίσοι όπως ακριβώς και τα υπόλοιπα «γερά» παιδιά Του;

Από πολύ νωρίς καταλαβαίνει ότι δεν υπάρχουν αυτές οι λέξεις οπότε σιωπά· σιωπά αλλά **αγαπά**. **Αγαπά** με όλη τη δύναμη της καρδιάς του. Κάθε του πράξη αποτελεί και μία έκφραση αυτής της **αγάπης** και καίει όπως ο δυνατός ήλιος. Μπροστά σε μία τέτοια δύναμη κανένας δεν μπορεί να μείνει ασυγκίνητος. Στα λόγια μπορείς να κλείσεις τα αυτιά σου, αλλά στον άνθρωπο που βλέπεις ζωντανό μπροστά σου δεν μπορείς να κλείσεις τα μάτια σου. Οι καρδιές λοιπόν παγωμένες από τον πόνο και την θλίψη αρχίζουν και ζεσταίνονται, υποχωρούν μπροστά σε αυτό το μεγαλείο ψυχής και κουνιάζουν κάτω από την αγκαλιά του επίγειου πατέρα τους. Και εκείνος ακούραστος, δίχως να υπολογίζει την δική του υγεία, τρέχει στα παιδιά του. Όπου υπάρχει ανάγκη, υλική ή ψυχική, εκείνος βρίσκεται εκεί να συμπαραστέκεται σε κάθε έναν ξεχωριστά μέχρι το τέλος.

Η ζωή, λένε, γράφει τα καλύτερα σενάρια. Η ζωή του «Αγίου της Σπιναλόγκας» είναι σίγουρα ένα από αυτά. Όσο σε αυτόν τον κόσμο υπάρχουν άνθρωποι πονεμένοι και δυστυχημένοι η ζωή του π. Χρυσάνθου θα παραμένει πάντα επίκαιρη. Σε όσα οξύμωρα συναντούμε γύρω μας λόγω της δικής μας, ανθρώπινης αδυναμίας, πάντα υπάρχει η δυνατότητα να συναντήσουμε πρότυπα φωτεινά, κρυμμένα συχνά στα παραλειπόμενα της ιστορίας. Δεν μένει παρά να τα ξεχωρίσουμε και να τα ακολουθήσουμε.

Επιμέλεια:

Μόνικα Παππά
Τελειόφ. Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ

ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Anthony Bloom

Εκδόσεις Εν Πλω

BIBΛΙΟ

«Ας μη μας εκπλήσει το γεγονός ότι στην Εκκλησία κηρύσσεται η χαροποιός είδηση, το Ευαγγέλιο της Κρίσης. Εμείς διακηρύσσουμε ότι η μέρα της έλευσης του Κυρίου δεν είναι φόβος, αλλά ελπίδα, έτσι που η Εκκλησία μαζί με το Άγιο Πνεύμα μπορεί να λέει: «Ελα σύντομα Κύριε Ιησού». Όσο είμαστε ανίκανοι να μιλάμε με αυτόν τον τρόπο, τόσο κάνουμε κάτι πολύ σημαντικό από τη βίωση της πίστης μας. Είμαστε ακόμα ειδωλολάτρες ντυμένοι με αγγελικό ένδυμα. Είμαστε άνθρωποι για τους οποίους η έλευσή Του είναι σκοτάδι και τρόμος και η κρίση Του δεν είναι η σωτηρία μας, αλλά η καταδίκη μας. Είμαστε οι άνθρωποι για τους οποίους η συνάντηση μαζί Του, πρόσωπο με πρόσωπο, είναι ένα τρομερό γεγονός κι όχι η ώρα που νοσταλγούμε και για την οποία ζούμε».

Σε αυτό το βιβλίο ο Μητροπολίτης Άντονι Μπλουμι προσεγγίζει την πορεία ανθρώπου καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του προς την τελική συνάντηση με τον Κύριο, και την έλευση της Βασιλείας των Ουρανών. Μια πορεία δύσκολη και πολλές φορές αβάσταχτη όπου ο καθένας από μας καλείται να σηκώσει τον προσωπικό του Σταυρό. Ωστόσο δεν αρκεί η απλή

εφαρμογή του Ευαγγελίου. Πρέπει το θέλημα του Θεού να γεμίσει τις καρδιές μας. Πόσο συχνά λέμε τη φράση «θέλω ν' αγιάσω και δε μ' αφήνουν»; Κι όμως δεν είναι οι άλλοι που δε μας αφήνουν. Όταν ένας άνθρωπος βγάζει το χειρότερό μας εαυτό είμαστε εμείς που φταίμε γιατί αυτό το σκοτάδι ήταν κρυμμένο πάντα μέσα μας κι ο άλλος ήταν απλά η αφορμή για να εμφανιστεί. Γι' αυτό λοιπόν πρέπει να τα βρούμε με τον εαυτό μας και το Θεό για ν' αγαπήσουμε ειλικρινά τους συνανθρώπους μας.

Μέσα από την ανάλυση μερικών παραβολών ο συγγραφέας επισημαίνει πόσο τυφλοί είμαστε μπροστά στη Βασιλεία του Θεού. Νομίζουμε ότι χτυπάμε κι ο Χριστός δε μας ακούει ενώ στην πραγματικότητα χτυπάει Εκείνος κι εμείς έχουμε κλειδωμένη την πόρτα. Ταυτιζόμαστε με το Φαρισαίο της Παραβολής κι αποστρεφόμαστε τον αμαρτωλό Τελώνη, αντί να τον δεχτούμε ως αδελφό γιατί με αυταρέσκεια νομίζουμε ότι κάνουμε το θέλημα του Θεού. Είμαστε ο καλός γιος του πατέρα, που όταν γυρίζει σπίτι ο άσωτος αδελφός μας, αρνούμαστε να μπούμε μέσα, γιατί δεν καταλάβαμε ότι το πιο βασικό στη σχέση με τον πατέρα δεν είναι το καθήκον αλλά η αγάπη. Δίνουμε μεγαλύτερη σημασία στο τι θα πουν οι άλλοι για μας αντί να φερθούμε σαν το Ζακχαίο και ν' ανεβούμε στο δέντρο για να συναντήσουμε το Χριστό με απόλυτη αδιαφορία για το αν θα μας κοροϊδέψει ο κόσμος. Αντί να χαιρόμαστε για την έλευση της Κρίσης φοβόμαστε για το πως θα φανούμε στα μάτια του Χριστού και των άλλων ανθρώπων.

Και φτάνουμε έτσι στο τέλος της πορείας που είναι η συνάντηση με τον Αναστημένο Χριστό. Η Ανάσταση είναι το βίωμα της Πίστης μας και χωρίς αυτήν δεν υπάρχουν ούτε χριστιανοί, ούτε χριστιανισμός. Δε σωζόμαστε επειδή ο θάνατος του Χριστού ήταν ιδιαίτερα σκληρός αλλά επειδή μπορούσε να μην πεθάνει κι όμως επέλεξε να το κάνει. Μπορούμε κι εμείς να μπούμε στην αιωνιότητα και να μοιραστούμε την ίδια τη ζωή του Θεού να γίνουμε «μέτοχοι της Θείας Φύσεως». Χιλιάδες άνθρωποι μετά απ' Αυτόν ανά τους αιώνες σήκωσαν το δικό τους σταυρό. Καλούμαστε κι εμείς να μπούμε σ' αυτή τη στρατιά. Η Βασιλεία των Ουρανών είναι δική μας, φτάνει μόνο να Τον ακολουθήσουμε.

Επιμέλεια:

Ιωάννα Κυριακούλη
Φοιτ. Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

ΣΙΩΠΗ

Martin Scorsese

Ο διάσημος σκηνοθέτης Martin Scorsese, (ο λύκος της Wall Street, Hugo κ.α.), επέστρεψε με την κινηματογραφική απόδοση του ομώνυμου βιβλίου του Ιάπωνα συγγραφέα Shusaku Endo.

Η ιστορία ξεκινά όταν το τελευταίο γράμμα του ιεραποστόλου μοναχού Φερρέρα, δηλώνει την μεταστροφή του στις Ιαπωνικές Γραφές. Τότε δύο Ιησουίτες αδελφοί μοναχοί του, αποφασίζουν να ιεραποστολεύσουν στα χωριά της Ιαπωνίας, για την ενθάρρυνση των ντόπιων πιστών αλλά και για την επαναφορά του αδελφού τους. Φτάνοντας στα ιαπωνικά χωριά καλωσορίζονται από τους χωρικούς και αμέσως κρύβονται από τις τοπικές αρχές, που θανατώνουν κάθε χριστιανό. Όμως η έλευση των δύο μοναχών απεδείχθη ταυτόχρονα ευλογία και «κατάρα», μιας και οι έλεγχοι των αρχών έγιναν εντατικότεροι. Η ιστορία περιπλέκεται όταν αιχμαλωτίζονται οι πιστοί για την ομολογία της πίστης τους. Η αγωνία του μοναχού-πρωταγωνιστή καθ' όλη τη διάρκεια της ταινίας είναι η σιωπή του Θεού στο ερώτημα που τον βασανίζει: «γιατί πρέπει αυτοί οι άνθρωποι να υποφέρουν τόσο πολύ»;

Το φοβερότερο σημείο της ταινίας, πέραν της καλοδουλεμένης σκηνοθεσίας και των εξαιρετικών ερμηνειών, είναι η τελική απόφαση του πρωταγωνιστή που κλονίζει τον θεατή-πιστό. Η «σιωπή» του Θεού ήταν αναμφίβολα γεμάτη απα-

ντήσεις, μάρτυρες και αγίους. Ίσως η «σιωπή» να ξεκινά εκεί που εμφανίζεται το πρώτο λιθαράκι αμφιβολίας.

Αν εξεταστούν πιο βαθειά οι χαρακτήρες, εντοπίζεται πως, ενώ βασικές αρχές των Ιησουιτών είναι ο προστατευτισμός του Πάπα, η ομολογία της (Ρωμαιοκαθολικής) πίστης και η μετάδοση αυτής, το τέλος επικεντρώνεται στην ουσιώδη εσωτερική πνευματική σχέση με τον Θεό, μία σχέση μοναδική για τον καθένα που βιώνεται ανεξαρτήτως φυλής.

Η σκηνοθεσία τοποθετεί τον θεατή ακριβώς στο κέντρο δράσης, αναγκάζοντάς τον κατά ένα τρόπο, να βιώσει και ο ίδιος τα συναισθήματα και την πίεση του πρωταγωνιστή.

Ο σκηνοθέτης έχει δηλώσει πως πιστεύει στην ύπαρξη του Θεού αλλά απομακρύνεται από κάθε ανάμιξη με την Καθολική εκκλησία, παρόλο που σε νεαρή ηλικία θέλησε να γίνει μοναχός. Έκτοτε υποστηρίζει πως οι ταινίες του και η ζωή του είναι το μέρος όπου συγχωρούνται οι αμαρτίες του.

Τελικά, ίσως, ο Scorsese υπέγραψε άθελά του μία ταινία που υπενθυμίζει σε εμάς τους Ορθοδόξους την βαρύτητα της ομολογίας, τη δύναμη της προσευχής και την βαθύτερη έννοια δύο λέξεων: «Πάτερ ημών».

Επιμέλεια:

Χρυσούλα Ζαγκότη
Φοιτ. Οικονομικής Επιστήμης Πα. Πει.

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ

Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ

Αριθμός Άδειας
868

ΚΛΕΙΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ - ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 868 - ΚΩΔΙΚΟΣ 015475
Χριστιανική Φοιτητική Ένωση, Καρύτση 14 - 105 61 Αθήνα
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016, Τεύχος 119